

DATED
NEWS
DELIVER BY
SATURDAY
FEBRUARY 18

LAIKS

WEEKLY NEWS
PERIODICAL
POSTAGE PAID
AT LARGO, FL
AND ADDITIONAL
MAILING OFFICE
(USPS 301-500)
ISSN 1089-8832

"LAIKS" IS PUBLISHED SINCE 1949 // "LAIKS" IZNĀK NO 1949. GADA

Published 48 times per year except the first week of May, the third week in June, the first week in September, the last week in December

Published weekly by: Latvian Newspaper "Laiks", Inc., 114 4th Ave NW, Largo, FL 33770

POSTMASTER: Send address change to: "Laiks", 50 Sternberger Ave Unit 5, Long Branch, NJ 07740

E-mail: LaiksDSR@aol.com

Lasiet tīmeklī!
www.laiks.us

Volume LXVIII Nr. 7 (5800)

2017. gada 18. februāris – 24. februāris

Tiksimies draudzībā, tiksimies Kursā Draudzīgais aicinājums Sietlā

SARMĪTE LUNDE

„Katra diena ir kāds piedzi-
vojums manā kultūras izaugsmē.
Latvieši ir spējusi ieraudzīt un
veidot skaistumu it visur.” (Kursas
audzēkņu domas.)

Šogad ievadvārdus teic un
Kursas Draudzīgo aicinājumu
vada Sietlas draudzes prāveste
Daira Cilne, kuŗa ir arī viena no
bijušajām ilggadējām Kursas
vidusskolas direktorēm, bet ierastā
svētrīta sprediķa vietā baznīcā,
kuŗā parasti klausāmie siltus
vārdus un laba vēlējumus Kursas
saimei, šoreiz skanēja dziesmas
un mūzika par godu Mārtiņam
Luteram un Reformācijas 500.
gadadienai. Dziesmu lapas rotāja
simboliskais Mārtiņa Lutera
zīmoga attēls – Lutera roze, bet
ērģeļu solo spēlēja Dr. Andris
Āboliņš. Šis iedziedāšanas diev-
kalpojums bija brīnišķīga dāvana
atceres dienā Mārtiņam Lute-
ram, jo tieši viņš ieviesa un
piešķīra lielu nozīmi dziedāšanai
dievkalpojumā, un, protams, tas
bija liels prieks arī pašiem
dziedātājiem.

Šoreiz niķīgie laikapstākļi bija
vēlīgi bijušajiem Kursas audzēk-
ņiem, to atbalstītājiem un līdz-
jutējiem, un mājīgajā Sietlas lat-
viešu namā tik tikko pietika vie-
tas lielajam ļaužu pulkam. Mal-
kodami kafiju un mielodamies
ar gardajām uzkodām, tautieši
atzinīgi uz klausīja un priecājās
kopā ar prāvesti Dairu Cilni par
Kursas vasaras vidusskolas direk-
tores Indras Ekmanes lieliski
organizēto darbu nometnē, gan
par labajām audzēkņu sekmēm,
kaut arī viņu latviešu valodas
zināšanas ir dažādos līmeņos.
Diemžēl bija arī kāda skumja
ziņa. Bija nomiris Indras tēvs,
valodnieks un labi pazīstamais
Jaunās Gaitas ilggadējais redak-
tors Rolfs Ekmanis, tādēļ, pats
par sevi saprotams, izpalika In-
dras video apsveikums. Sēru
vēstij par atbildi parakstījām
Indrai grāmatīņu ar līdzjutības
apliecinājumiem.

Piesakot uzrunai tēlnieku Sandi
Kondrātu, prāveste vēltija viņam
daudz sirsnīgu, atzinīgu vārdus.
Un tāds viņš arī ir – zinošs, vis-
pusīgs, izpalīdzīgs mūsu omulī-
gais, globālais nemiera gars San-
dis. Te viņš ir Sietlā, te Kursā, bet
rīt jau varbūt Rīgā vai kaut kur
citur Eiropā, lai koordinētu dar-
bu pie jaunā projekta. Sandim

pieder medaļas par ledus skulp-
tūrām Amerikā un Kanadā, bet
Kursā viņš mācīja jauniešiem
būvēt smilšu skulptūras. Pirms
vairākiem gadiem tepat namā uz
„izķeršanu” bija tēlnieku Ulza
Zariņa un Sanda Kondrāta mā-
cību grāmata „Anatomija tēlnie-
kiem”, kuŗai bija ļoti liels pie-
prasījums interneta veikalos. Pats
Sandis mums stādās priekšā kā
puika no Talsiem Latvijā, kuŗu
dzīve, mācoties tēlniecību, aiz-
vedusi pasaulē. Bet Kursā San-
dim liktenīga: „...te Kursā ierau-
dzīju Talsu ielu – biju atradis
Latviju pasaules otrā pusē.” Un
Sietlā jau tepat blakus. Jauni
draugi, jaunas idejas un lieliskie
Kleperi – krustvecāki.

Grāmata „Anatomija tēlnie-
kiem” izrādījās ļoti noderīga arī
medicīnas izglītībā un veiksmīga
financiāli, kas radīja iespēju
virzīt jaunus, uzlabotus projek-
tus, konkrēti *Anatomy Next*.
Sākās izvērsts, ļoti intensīvs
darbs, paplašinot zināšanas biz-

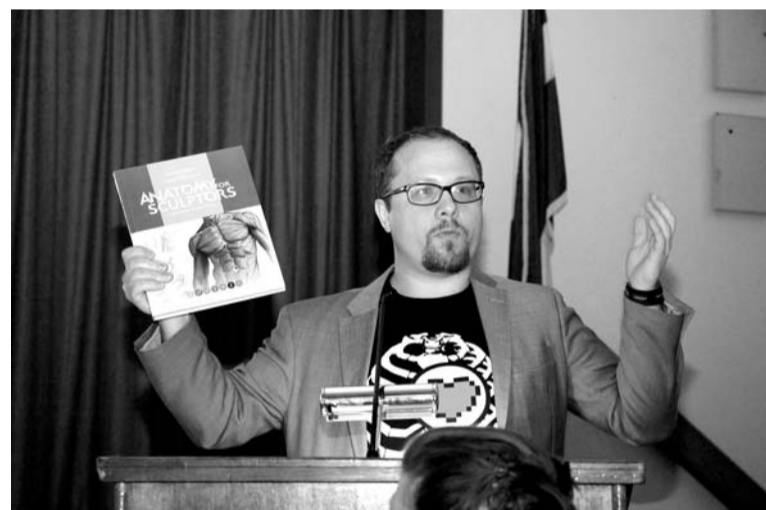
kuŗi labprāt iesaistās projekta
populārizēšanā. *Anatomy Next*
komandai pievienojās divi me-
dicīnas studenti Ieva Grinberga
un Reinis Jansons, lai konsultētu
nākamās grāmatas „Galvas un
kakla anatomija” autoru tēlnieku
Uldi Zariņu, kuŗš jau bij sācis
strādāt pie projekta. Darba gaitā
komanda secināja, raksta Ieva,
ka līdzīgi modeļi un vizualizā-
cijas būtu noderīgi arī medicīnas
izglītībā. Ideja radīt tieši nervu
aplūkājumu šķīta vispiemērotākā
(jo visgrūtāk apgūstama), ar ko
sākt būvēt jaunu interaktīvu
mācību platformu, kas orientēta
speciāli uz medicīnas studentu
zināšanu un prasmju attīstīšanu.
Aplikācijas mērķis ir padarīt līdz
šim sarežģīto neiroanatomiju
vienkāršāku, sistemātisku un
viegli uztveramu. Šī iemesla dēļ
Anatomy Next aplikācijas veido-
tāji galveno uzvaru liek uz satura
precizitāti, kas tiek iegūta, kom-
binējot magnētiskās rezonances
attēlus ar reālu anatomisko pre-

mai pavasara ceturksnim Vašing-
tona universitātē.

Pēc Sanda uzrunas Iveta Āva
radīja īsu video par Kursu „Man
dziesmiņu nepietrūka” (PBLA
akcijai) un Kursas 2016. gada ab-
solventi Ella Lutere un Krišjānis
Lūsis stāstīja par vasaru Kursā.
Ella vairāk runāja par dažādiem

latvieši”. Jaunieši bija apmierināti
un priecīgi par Kursā pavadīto
laiku un no sirds pateicās saviem
skolotājiem, audzinātājiem un „bur-
vjiem virtuvē” – pavāriem, tāpat it
visiem Kursas darbiniekiem.

Brīnišķīgs, ļoti emocionāls bija
Māra Bērziņa, Guntas Lujānas
un Māra Maleja uzņemtais video

Sandis Kondrāts // FOTO: Atis Bārzdīņš

Kursas saime – absolventi, skolotāji un citi darbinieki // FOTO: Atis Bārzdīņš

nesa jomā, uzņemot sakarus ar
mārketinga speciālistiem, sadar-
bojoties ar Latvijas Universitātes
Medicīnas fakultātes mācībspē-
kiem, kas uzrauga produkta tap-
šanas gaitu un kvalitāti; sadar-
bojoties ar Sietlas Vašingtona
universitātes (UW) profesoriem,

parātu 3D skenējumu.

Anatomy Next tehnoloģija,
saka Sandis, dod iespēju vien-
kārši turēt jūsu *i-phone* virs attēla
un to redzēt 3D, vai arī jūs varat
ieiet virtuālajā realitātē un mani-
pulēt tajā anatomiju. Pašreiz ko-
manda gatavojas pilota program-

pasākumiem: sportu, ballītēm,
braucieni uz Olimpisko nacio-
nālo parku. Viņa izsteicās, ka
Kursa ir vieta, kur ir latviskas
saknes, asinsradniecība. Krišjā-
nis stāstīja par mācībām, par
skolotājiem. „Kursa ir vieta,” viņš
teica „kur latviešu bērni var būt

un foto atskats uz 2016. gada
Kursu. Skaistas dziesmas, skaistas
atmiņas. Prieks acīm un sirdij!

Beigās prāveste Daira Cilne
izteica pateicību Ivetai Āvai par
nesavtīgo palīdzību Kursas dar-
bos. Liels paldies Kursas direk-
torai Indrai Ekmanei, un uz
redzēšanos vasarā!

Latvian newspaper

LAIKSFrequency: WKLY EXC 1ST WK - MAY; 3RD WK - JUN;
1ST WK - SEPT; LAST WK - DEC**Latviešu nedēļas laikraksts**Iznāk sestdienās, 48 reizes gadā
Abonēšanas maksa ASV dolāros: 1 gadam US \$ 149.00;
6 mēn. US \$ 83.00; 3 mēn. US \$ 50.00.

Redakcija Rīgā, Ģertrūdes ielā 27, Rīga, LV-1011, Latvija.

Tālr.: +371 67326761, fakss: +371 67326784

e-pasts - redakcija@laiks.us
mājaslapa - www.laiks.usRedaktore: Ligita Kovtuna
mob. tālr.: +371 29439423. e-pasts: ligita@laiks.us**Par REKLĀMU un SLUDINĀJUMIEM,
kas iesniegti LATVIJĀ, maksājumi notiek EURO.**Neizlietotus manuskriptus un fotoattēlus redakcija neuzglabā.
Redakcijai ir tiesības iesūtītos materiālus izmantot arī saīsinātus.Laikrakstā iespējams, ar autora vārdu vai iniciāļiem
parakstītajos rakstos izteiktās domas ar redakcijas viedokli
par pašu jautājumu var arī nesaskanēt.

Par reklāmas vai sludinājuma saturu atbild reklamdevējs.

Administratore ASV: Rasma Adams
114 4th Ave NW, Largo, FL33770
Tālr.: 727 953 6313, fakss: 727 286 8543
e-pasts: rasma@laiks.usKandas ziņas: Mārtiņš Štauers
104-3000 Notre Dame Street, Lachine, QC, H8S 2H1
Tālr.: 514-639-8722, e-pasts: stauvers@yahoo.ca**Par REKLĀMU un SLUDINĀJUMIEM,
kas iesniegti ASV, maksājumi notiek ASV dolāros.**Sēru sludinājumus un adresu maiņas sūtiet pēc adreses
50 Sternberger Ave Unit 5, Long Branch, NJ 07740
e-pasts: LaiksDSR@aol.com**LAIKS**50 Sternberger Ave Unit 5,
Long Branch, NJ 07740
laikdsr@aol.com

Lūdzu, maksāt ASV dolāros uz "Laiks" Inc. vārda

Abonējiet laikrakstu LAIKS, neizejot no mājām – lietojiet
www.laiks.us!"LAIKA" abonements maksā: 3 mēnešiem.....ASV \$ 50.00
6 mēnešiem.....ASV \$ 83.00
1 gadam.....ASV \$ 149.00Floridas iedzīvotāju ievēribai! Lūdzu pievienojiet 7% Floridas
nodokli par laikraksta abonēšanu!Gada abonenti saņems bez maksas:
• četrus JAUNO LAIKS pielikumus;Laiks pa gaisa pastu Amerikā
Gadā ASV \$235.00.....6 mēneši \$130.00
Laiks pa gaisa pastu Latvijā
Gadā ASV \$235.00.....6 mēneši \$130.00
Laiks pa gaisa pastu Kanadā
Gadā ASV \$260.00.....6 mēneši \$140.00
Laiks pa gaisa pastu citur ārzemēs
Gadā ASV \$330.00.....6 mēneši \$175.00JAUNO LAIKS abonements četras avīzes
Gadā.....ASV \$20.00
Kanadā gadā.....ASV \$23.00

Ārpus ASV LAIKU var pasūtīt tikai pa gaisa pastu.

Ar šo nosūtu Jums

US \$ _____ par _____ mēn./ _____ gadu

Ja abonementu nevēlaties atjaunot, lūdzu, norādiet iemeslu

Uzvārds, vārds: _____

Adrese: _____

zip: _____

Pilsonības un migrācijas
lietu pārvalde**PILSONĪBAS UN MIGRĀCIJAS LIETU PĀRVALDES
INFORMĀCIJA PAR ĀRVALSTĪS DZĪVOJOŠO
LATVIJAS VALSTSPIEDERĪGO PIENĀKUMIEM
AKTUĀLIZĒT ZIŅAS IEDZĪVOTĀJU REĢISTRĀ**Pilsonības un migrācijas lietu pārvalde atgādina, ka saskaņā ar Iedzīvotāju reģistra likuma nosacījumiem, ja persona, kuŗai ir Latvijas valstiskā piederība, uzturas ārpus Latvijas ilgāk par **sešiem mēnešiem**, tās pienākums ir **paziņot PMLP savas dzīvesvietas adresi ārvalstīs**, kā arī citas izmaiņas Iedzīvotāju reģistrā iekļautajās ziņās par sevi, saviem bērniem, kas jaunāki par 18 gadiem, un par personām, kas atrodas aizbildnībā vai aizgādībā, ja šīs izmaiņas izdarītas ārvalstu institūcijā.

Latvijas valstspiederīgajiem jāsniedz arī ziņas par jebkādiem citiem ārvalsts institūcijās reģistrētajiem faktiem, proti, laulības

noslēgšana, laulības šķiršana, personvārda maiņa, citas valsts pilsonības iegūšana, bērnu dzimšana. Vēlamies vērst uzmanību, ka Pilsonības un migrācijas lietu pārvalde jāinformē arī tad, ja ārvalstīs miris kāds no tuviniekiem, kuŗš ir Latvijas valstspiederīgais.

Par jebkuŗu ārvalsts institūcijās reģistrēto faktu jāpaziņo Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldei, vērstoties jebkuŗā PMLP **teritoriālajā nodaļā** vai tuvākajā Latvijas diplomātiskajā vai konsulārajā pārstāvniecībā ārvalstīs, līdzīgi ņemot personu apliecinošu dokumentu un dokumentu, kas apliecina ārvalsts institūcijās reģistrēto faktu. Atgādinām, ka ārvalstīs izdotiem dokumentiem

jābūt legalizētiem un tulkotiem valsts valodā atbilstoši Dokumentu legalizācijas likumam un Valsts valodas likumam. Taču legalizācija nav nepieciešama dokumentam, kas izsniegts Eiropas Savienības valstīs, Eiropas Ekonomikas zonas valstīs vai Šveices Konfederācijā izsniegtajiem publiskajiem dokumentiem, kas ir paredzēti izmantošanai Latvijā. Tas pats attiecas arī uz dokumentiem, kas izsniegti valstīs, ar kuŗām Latvija ir noslēgusi divpusējos līgumus par tiesisko palīdzību un tiesiskajām attiecībām civilajās, ģimenes un krimināllietās: Baltkrievija, Kirgizija, Krievija, Moldova, Ukraina, Uzbekistana.

DZĪVE PA JOKAMPar ASV prezidentu, jaunāko Bušu (*G.W. Bush*), klīda dažādi joki, kas atsaucās uz viņa neapķēribu.Reiz viņš sēdēja kopā ar savu viceprezidentu Čēniju (*Richard Cheney*) un televīzijā skatījās vakara ziņas. Rāda situāciju, kuŗā kāds cilvēks grasās lēkt no 40. stāva loga, bet policija viņu mēģina atrunāt.

Čēnijs saka: „Es saderu uz 50

dolariem, ka viņš tomēr izlēks.” „Es deru, ka viņš tomēr nelēks,” saka Bušs.

Pēc brīža pašnāvnieks izlec, bet Čēnijs jūtas neērti, ka uz to saderējis.

„Tu man neko neesi parādā,” viņš saka Bušam.

„Derību parāds ir goda lieta,” saka Bušs un velk ārā naudas maku.

Nu Čēnijam ir vēl neērtāk, un viņš skaidro: „Turklāt es šo epizodi

jau redzēju pēcpusdienas ziņās.”

„Es arī,” saka Bušs, „bet es nedomāju, ka viņš lēks vēlreiz!”

Kādam autobraucējam uz ceļa apstājas mašina, un viņš nespēj to no jauna iedarbināt. Gadās, ka gaŗam brauc automehāniķis, kas piestāj un piedāvā savus pakalpojumus. Atri papētījis motoru, viņš izvelk āmuru, uzsit pa motoru un tas startē. Autobraucējs, ļoti laimīgs, piedāvā par pakalpojumu samaksāt.

„Tas būs 51 eiro,” saka mehāniķis. „Tik daudz?” pārsteigts vaicā vīrs. „Par vienu piesitienu?”

Mehāniķis atbild: „Piesitiens – 1 eiro. Zināšana, kur sist, – 50 eiro.”

**Atbilde Harijam
Valdmanim**

Nezinu, kādā enciklopēdijā H. Valdmanis atrada viņa citēto skaidrojumu, bet, var teikt, ir vispār zināms, ka jebkuŗas tautības (ne konfesijas) cilvēki, kas mīt ārpus savas etniskās tēvzemes, veido diasporu. Židiem tautība sakrīt ar reliģiju, var arī teikt – reliģija nosaka tautību. Var runāt, piemēram, par azerbaidžāņu diasporu Krievijā, par grieķu diasporu ārpus Grieķijas, par milzīgo ķīniešu diasporu, arī par Libanas (šīs zemes iedzīvotāju) diasporu Latīņamerikā u.tml.

Attiecībā uz latviešiem padomju laika nogalē *Dzimtenes Balsis* lietoja terminu “kļaidis”, kas trimdas aprindās izraisīja nepatiku. Tāpēc, manuprāt, būtu jāturas pie vārda “diaspora”, kas ir vispār atzīts starptautisks termins.

FRANKS GORDONS

LATVIJA – 2016

Zemākās cenas lidojumiem uz Rīgu

ar visām lidfirmām no visām ASV pilsētām
* Viesnīcas * Pasūtiet lidojumus internetā**VYTIS TOURS**40-24 235th Street, Douglaston, NY 11363
Tel.: 718-423-6161, 1-800-778-9847, Fax: 718-423-3979
E-mail: VYTTTOURS@EARTHLINK.NET
Web site: www.vytistours.com**Riga Ven Travel Inc.****"Ja pošaties ceļojumā – vienalga,
uz kuŗu pasaules malu, labprāt
palīdzēšu – veikšu rezervācijas,
atradīšu izdvīgākos lidojumus un
viesnīcas! Novēlu ceļojumiem
bagātu vasaru!"**Zvaniet – INESE ZAKIS
Tālr.: 727-623-4666, e-pasts: righaven@aol.com
6051A Sun Blvd #604, St. Petersburg, Florida 33715

LATVIEŠU SIMFONISKĀS MŪZIKAS LIELKONCERTS

JURIS
GRĪŅEVIČS

Acimredzot ģenētiski esam radīti kaut kam grandiozam, neikdienišķam, iespējams, tādējādi kompensējot ilgas pēc plašākas teritorijas un lielāka iedzīvotāju skaita: Dziesmu Svētki, lielkoncerti u.tml. tā vietā, lai lēni un neatlaidīgi koptu savas mūzikas dārziņu. Bet, no otras puses – tādus lielpasākumus apmeklē personas, kuŗas „normālos” nav redzamas, bet kuŗu rokā ir vara daudz ko ietekmēt. Tātad – gadskārtējā trīs orķestru „parāde” trīs stundu ilgumā, kas pat profesionāļiem ir milzīga intelektuāla slodze (emocionālā lai paliek mūzikas mīļotājiem, kuŗi izturēs ne to vien). Gan agrāk tapuši darbi, gan pirmatskaņojumi.

Koncertu ievadīja Liepājas simfoniskais orķestris Atvara Lakstīgalas vadībā. Kārtējo reizi va-

cikla trīsdaļīgā uzbūve, daļu emocionālais saturs. Bet visu latviešu vijolkoncertu vidū G. Pones veikums izceļas ar tiešām virtuozu traktētu solo partiju, ko sevišķi pārliecinoši iemiesoja orķestŗa koncertmeistare Ilze Zariņa (tostarp viņas tēvs profesors Valdis Zariņš kādreiz bija šā darba atskaņotājs). Iespējams, meitai veiksmīgāk izdevās tikt vaļā no orķestŗa darba iemaņām, jo spēlēts tika ar īstenu solistisku vērienu, spožumu un veiksmīgi izturot kolēģu dinamisko spiedienu, izņemot pašas beigas, kur solistes darbība bija tikai vizuāla.

Otrajā daļā mūzicēja valsts galvenais – Latvijas Nacionālais simfoniskais orķestŗis Gunta Kuzmas vadībā. Izvēlētais vecmeistara P. Plakida „Dziedājums” 30 gadu laikā nav zaudējis savu

Sveicam diriģentu Andri Nelsonu!

Kamēr Eiropa ļāvās naktsmieram pirms jaunas darba nedēļas, Losandželosā, ASV, notika gadskārtējā Grammy balvas pasniegšanas ceremonija. Pirmdien jau no paša rīta plašsaziņas līdzekļi daudzinaja – par nozīmīgās balvas ieguvēju kļuvis arī latviešu diriģents **Andris Nelsons!** Turklāt – otro gadu pēc

Balva piešķirta kategorijā „Labākais simfoniskā orķestŗa sniegums” par *Deutsche Grammophon* izdotajiem Dmitrija Šostakoviča 5., 8. un 9. simfonijas ierakstiem *Shostakovich: Under Stalin's Shadow – Symphonies Nos. 5, 8 & 9* Bostonas simfoniskā orķestŗa ieskaņojumā. Zīmīgi, ka šai kategorijā uz balvu pre-

stu kopā ar Karalisko *Concertgebouw* orķestŗi, citi pretendenti bija arī igauņu diriģents Nēme Jervi ar Šveices Romāņu orķestŗi, Maikls Tilsons-Tomass ar Sanfrancisko Simfonisko orķestŗi un Alans Gilberts ar Ņujorkas filharmonijas orķestŗi.

Priecājoties par latviešu diriģenta spožajiem panākumiem,

Lielkoncertu atklāja Liepājas Simfoniskais orķestŗis ar diriģentu Atvaru Lakstīgalu

rēja pārliecināties par šīs mūziķu kopas lēno, bet neatlaidīgo izaugsmi, īpaši ansambļa ritmikas jomā, kur, atskaņojot 20.-21. gs. mūziku, gūtā pieredze bijusi noderīga arī šoreiz. Bet vispirms par programmas pirmo skaņdarbu – Jāzepa Mediņa miniatūru „Dzimtenes ainava”, kas tik radniecīga A. Kalniņa idilei „Mana dzimtene”. Kāda kopēja problēma visiem Latvijas orķestŗiem, kuŗi jūtas visai nevarīgi miniatūru žanrā, jo „intelektuālie” kapelmeistari dod priekšroku lielajām formām. Bet interpretācijas principi tur ir atšķirīgi. Miniaturās nepieciešama sevišķa nianšu bagātība – freskveidīgs traktējums neieder. Lai mācītos un sagādātu prieku klausītājiem, jāspēlē J. Vītola drauga Anatolija Ļadova vai brita Friderika Dīliusa (*Delius*) burvīgās, filigrānās miniatūras. Ja „Dzimtenes ainava” bija emocionāli pelēcīgi vienveidīga, tad to pilnībā kompensēja Gundaņa Pones 1959. gadā komponētais Vijolkoncerts. Kaut arī skaņradis te vēl nav atradis savu individuālo stilu, jūtams profesionāls traktējums un reizē saiknes ar tradīciju:

emocionālo iedarbību, ko vēl vairāk pastiprina nacionālais raksturs. Atskaņojums izvērtās saistošs un loģisks, protams, neiztiekot bez sīkākām kļūmītēm. Vienīgi sākuma *forte* dinamika varētu būt mazliet atturīgāka. Galu galā – dinamiskās norādes vienmēr ir relatīvas. Šo darbu būtu vērts izdot ierakstā.

Ar interesi tika gaidīts P. Plakida kādreizējās studentes, tieši 30 gadus par viņu jaunākās Gundegas Šmites jaundarba Koncerta akordeonam un orķestŗim pasaules pirmatskaņojums, kaut vai tāpēc, ka latviešu mūzikā tas būtu pirmais koncerts šim instrumentam. Solo partiju atskaņoja Arturs Noviks. Komponiste viņam neļāva izvērsties, un tas nebija visbiežāk sastopamais solista un orķestŗa pretnostatījums vai pat cīņa, kā to varētu iedomāties no G. Šmites apraksta: „Pirmajā daļā solo instruments ir cieši saaustrs ar orķestŗa faktūru monolītā veselumā, otrajā daļā tas kļūst par drošo ceļvedi smagnēji tumšās noskaņās, taču trešajā daļā tas nostājas cīņas pozīcijā pretim orķestŗa vareņajam spēkam ar sīkstu, nenogur-

kārtas. Pērn saņemta balva par D. Šostakoviča 10. simfonijas ieskaņojumu kopā ar Bostonas Simfonisko orķestŗi.

tendēja arī pasauleslavenais Latvijas diriģents Mariss Jansons, kas bija izvirzīts par Sergeja Prokofjeva 5. simfonijas ierak-

viņa talanta cienītāji Tēvzemē un visā plašajā pasaulē novēl Andrim Nelsonam jaunus radošus panākumus!

Operas ģildes gadskārtējā loterija

Sekojot Ņujorkas Kultūras dienas koncertam un laureātu apsveikumiem Jonkeru baznīcā 29. janvārī, Latviešu Nacionālās operas ģilde noturēja savu gadskārtējo loteriju. Omulīgā gaisotnē, ar vīnu, maizītēm un draudzīgām sarunām, laimēti Aijas Pelšes vadībā tika „izvejoti” no lielas stikla bļodas. Uzvarētāji bija tautieši gan tuvu, gan tālu!

No Kalifornijas – **Zile Dumpe** laimēja \$200 Metropolitēna operas dāvanu karti, **Biruta Schultz** – pārsteiguma balvu – divas ieejas kartes uz Dziesmu un deju svētku noslēguma koncertu Latvijā 2018. g.

no Indianas – **Benita Linda** – \$100 *Legos* dāvanu karti; no Ilinojas – **Juris Kalniņš** – divas ieejas kartes uz ASV XIV Dziesmu un deju svētku Baltimorā noslēguma balli; no Masačūsetas – **Rasma Dinberga** – „Baņutas” CD, **Anna Lubarsky** – „Vilkaču Mantinieces” CD; no Nudžersijas – **Ausma Briedis** – divas ieejas kartes uz Imanta Ramiņa bērnu operu „Lakstīgala”, ko uzvedīs Latvijā 2018./19. gadā, **Ilmārs Dzilna** – Laikraksta *Laiks* abonementu vienam gadam; no Ņujorkas – **Jānis Bibelnieks** – divas ieejas kartes uz Latvijas Nacionālo operu, **Kārlis Ķirsis**

– lidojumus Ņujorka/Rīga/Ņujorka vienai personai, **Baiba Rudzīte Pinne** (atdāvināja radiem Ikšķilē) – divas diennaktis ar brokastīm viesnīcā *Radi un Draugi*, **Ieva Vidnere** – „Hamleta” CD; no Ohaio – **Lauma Kronīte** – divas ieejas kartes uz ASV XIV Dziesmu un deju svētku Baltimorā iepazīšanās balli ar *Iļģiem*.

Operas Ģilde priecājas, ka tautieši no visas Amerikas piedalās mūsu pasākumā. Loterija ir viens no mūsu lielākajiem ienākuma avotiem un dod mums iespēju īstenot mūsu mūzikālo projektus. Liels paldies jums par atbalstu!

LNOĢ valde

stošo tautas melodiju”. Literāri visai iespējami, bet skaņveidē? Pirmajā daļā solista klātbūtne varēja konstatēt tikai vizuāli, otrajā daļā skanēja nevis „drošais ceļvedis”, bet gan izmisīgi apmaldījies, kuŗu pat krietni samazināta pūšaminstrumentu sastāva „tumšās noskaņas” noslēpē, trešajā daļā akordeons gan ir skaidri saklausāms, bet kur te „cīņas pozīcija”? Iespējams, derētu to pārinstrumentēt tikai stīgām un perkusijai, jo pašreizējā veidolā tam vietu koncertdzīvē nesaskatu.

Koncerta nobeigumā Nacionālās operas un baleta orķestŗis Mārtiņa Ozoliņa vadībā atskaņoja Artura Maskata Svītu no

baleta „Bīstamie sakari” (pirmizrāde 2006. g., bet Svītai šis bija pasaules pirmatskaņojums). Jo daudzi 20. gs. komponisti veidojuši svītas no saviem skatuves darbiem, kuŗu uzveduma iespējas visai ierobežotas. Reizē tas ir apsveicami, jo rosina pievērsties pirmavotam. Svītā iekļautas baleta mūzikas spilgtākās epizodes, veidojot drāmaturģiski pārliecinošu secību. Orķestŗa spēle, kaut arī parastās „bedres” vietā nācās spēlēt uz skatuves, bija laba. Iepriecināja Elīnas Šimkus izteiksmīgais soneta dziedājums – ar skaidru dikciju un skanīgu apakšējo reģistru, ar ko mūsu Baltā Nama lakstīgalas diemžēl nevar lepoties. Tomēr atskaņo-

jumā, iespējams, derētu nedaudz dzīvāks temps un mazliet elegantāks skanējums, ar zināmu ironijas pieskaņu. Citādi traktējums bija teitoniski smagnējs un ļoti nopietns.

Noslēgumā: mediķi apgalvo, ka pilnmēness laikā saasinās visas chroniskās kaites. Tas attiecas arī uz pūšaminstrumentu spēlētājiem, jo viņu dinamisko pienesumu pārspēt bija grūti. Varbūt koncertu plānotājiem derētu ieskatīties kalendārā arī attiecībā uz šo apstākli? Bet no otras puses – Eiropas orķestŗanti kā ikdienas lītāniju skaitot: kaut latvieši nekad neiemācītos *piano* spēli, jo tad mēs paliktu bez darba. Kuŗš tad spēlētu Latvijā?

„Esmu optimistiski noskanota!

ALAs ceļojumu „Sveika, Latvija!”

ilggadējā koordinatore Anita Juberte intervijā Ilzei Garozai

Amerikas latviešu apvienības (ALA) izglītojošie ceļojumi uz Latviju, kas kļuvusi plaši pazīstami un iecienīti Amerikas latviešu sabiedrībā, šovasar atskatīsies uz divdesmito gadskārtu. Par visplašāk pazīstamo kļuvusi programma „Sveika, Latvija!”, tās organizēti, Latviju apciemojuši ap 600 latviešu pusaudžu no ASV, Kanadas un Austrālijas. Tomēr ne mazāk populāra ir arī programma angļu valodā „Heritage Latvia” un pieaugušo ceļojumi ar nosaukumu „Hello Latvia / Sveika, dzimtene!”

Visas trīs programmas kopš 1999. gada pašizlīdzīgi koordinējusi ALAs ilggadējā darbiniece Anita Juberte, kuŗa šogad nolēmusi doties pelnītā atpūtā un savus amata pienākumus, sākot ar februāri, nodevusi ALAs valdes izraudzītajai jaunajai biroja darbiniecei Marisai Gudrajai. Ņemot vērā A. Jubertes nozīmīgo ieguldījumu ALAs izglītojošo ceļojumu programmu sekmīgā norisē, aicināju viņu uz sarunu gan par šo programmu būtību un nākotni, gan arī par gadu gaitā gūtajām atziņām izglītojošo ceļojumu vadībā.

Kā to atminas A. Juberte, „Sveika, Latvija!” programmas ideja dzimusi deviņdesmito gadu beigās, kad toreizējais ALAs priekšsēdis Jānis Kukainis ar kundzi Aiju un Aivars Osvalds braucis pa Latviju un savstarpējā sarunā sprieduši, cik tas būtu jauki, ka viņu bērniem un latviešu jauniešiem ārzemēs būtu iespēja redzēt Latviju, kas pirms Latvijas neatkarības atjaunošanas īsti nebija iespējams. Pirmais „Sveika, Latvija!” brauciens noticis 1997. gada vasarā, kuŗa mērķis bija radīt iespēju jauniešiem vecumā no 13 līdz 15 gadiem, kas beiguši ASV latviešu pamatskolas, apceļot Latviju un izglītojošā ceļojuma gaitā redzēt un dzīvē iepazīt Latvijas vēsturi, kultūras pieminekļus, ģeogrāfiju un dabu, kā arī Latvijas sabiedrību un kultūru. „Mēs cerējam, ka tas dos šiem jauniešiem tādu piedzīvojumu, kas veicinās viņu vēlēšanos tālāk uzturēt savu latvisko identitāti, uzlabot latviešu valodu un stiprināt saites ar latviešu sabiedrību ASV,” paskaidro A. Juberte.

No tā brīža, kad iesāki pildīt „Sveika, Latvija!” koordinātores pienākumus, vai un kā šī programma ir mainījusies?

Programmas pamatprincipi ir saglabājušies tādi, kādus tos izstrādāja Aivars Osvalds un Ieva Bolšteina. Laika gaitā varbūt es esmu tos vairāk precizējusi un pielāgojusi esošai situācijai. Jo, kad šī programma tika iesākta, tad lielākā daļa latviešu skolu ASV sekoja ALA izglītības programmai. Tagad ALAs izglītības programmai pilnīgi seko tikai dažas skolas.

„Sveika, Latvija!” programmas izveidē mēs esam vienmēr mēģinājuši atrast līdzsvaru starp vēsturisko un mūsdienīgo. Mēs, piemēram, vienmēr programmā

iekļaujam Dziesmu svētku estrādes apmeklējumu Rīgā, lai dotu iespēju mūsu jauniešiem sajūst šīs vietas auru. Tāpat mēs iesākām Siguldā rīkot tikšanās ar Latvijas olimpisko medaļu ieguvējiem, kas vienmēr jauniešiem ir ļoti patīcis. Katrā braucienā mēs arī iekļaujam divas

toti, esmu redzējusi, kā dzīve Latvijā uzlabojas, kā apkārtnē arvien vairāk tiek sakopta. Es zinu, ka ļoti daudzi cilvēki ir aizbraukuši, un šad un tad jūt to, ka ir vietas, kas ir iztukšojušās. Ir tik daudz mežu un platības ārpus Rīgas, kas izskatās pilnīgi neapdzīvotas vai mazapdzīvotas.

viņus samulsina. Bet es ceru, ka pēc savstarpējas iepazīšanās mūs sāk vairāk uzskatīt par savējiem, kaut mēs esam dzimuši ārpus Latvijas un dzīvojam tālu prom.

Tas ir labi, ka jaunieši šajā ceļojumā iepazīstas arī paši savā starpā un notiek viņu ieaugšana

es to tiešām uztveru nopietni un to neuzskatu tikai par pieklājības frazi. Tāpēc es ceru, ka „Sveika, Latvija!” ceļojums palīdz nostiprināt šo apziņu jauniešos un apstiprina viņiem, ka dzīvē ir daudz iespēju un ka viņu latvietība tikai paplašina šīs iespējas, nevis sašaurina.

Lai dotu līdzīgu iespēju Amerikas latviešu pusaudžiem, kuŗi latviski nerunā, bet kuŗiem ir svarīgas savas latviskās saknes, divtūkstošo gadu vidū uzsākām programmu „Heritage Latvia”, kas līdzīga „Sveika, Latvija!” programmai, bet kas noris angļu valodā.

Daudzi „Heritage Latvia” jaunieši brauc tāpēc, ka viņiem ir liela vēlēšanās to piedzīvot. Bieži vien viņi, dažreiz pat pārsteidzoši dziļi, ir domājuši par savu latvisko mantojumu. Bieži vien viņi nāk no jautām ģimenēm, kurās ir vismaz divas kultūras un dažkārt tiek lietotas pat trīs valodas. Bieži viņi ļoti dziļi izjūt šo piedzīvojumu redzēt Latviju. Bez šīm programmām ALA rīko arī pieaugušo un ģimeņu braucienus, kas saucas „Sveika, dzimtene!” Tie nav tik intensīvi programmas ziņā, bet arī aptver visus četrus Latvijas vēsturiskos novadus un arī laiku Rīgā. Sākumā šis ceļojums bija tikai latviešu valodā, bet vēlāk pārgājām uz divvalodīgiem braucieniem angļu un latviešu valodā. Arī šis brauciens ir bijis populārs katru gadu. Šo programmu visus šos gadus Latvijā koordinēja un kā gide pavadīja Zaiga Vilks, par kuŗu atsauksmes vienmēr ir bijušas ļoti pozitīvas.

Kas ir tas, kas devis vislielāko gandarījumu vadīt šo ALAs izglītojošo ceļojumu programmu?

Vislielāko gandarījumu ir devušas atsauksmes no jauniešiem pašiem, no viņu vecākiem, no viņu skolotājiem. Es atceros, ka „Sveika, Latvija!” dziesmas autors un komponists Alberts Legzdīņš teica, ka vienmēr Gaŗezera vasaras vidusskolā var pazīt „Sveika, Latvija!” dalībniekus, kas pēc brauciena uzsāk mācības Gaŗezērā, jo viņiem acis spīd. Ja viņi mācās par kaut ko, ko viņi ir redzējuši, tad tūlīt to var redzēt, jo tas liek viņiem iedegties. Tas ir liels gandarījums.

Es ļoti augstu vērtēju to, ka ALA kā organizācija tik lielus līdzekļus un atbalstu ir devusi šai programmai. ALA ļoti atbalsta izglītību, un šī man liekas ir viena ļoti svarīga daļa no latviešu jauniešu latviskās izglītības ASV. Es arī priecājos, ka Latvijas valdības pārstāvji šo programmu novērtē un, piemēram, pagājušā gadā palīdzēja nodrošināt mūsu jauniešiem iespēju piedalīties un klātienē noklausīties ASV viceprezidenta Džo Baidena uzrunu Latvijā, kas manā ieskatā bija vēsturisks notikums. Tas notika, pateicoties Latvijas Ārlietu ministrijai un ASV vēstniecības palīdzībai.

(Turpināts 5. lpp.)

2017. gada 12. februārī Vašingtonā, Anita Juberte un programmas „Sveika, Latvija!” dalībnieki no Vašingtonas // FOTO: Liāna Eglīte

pilnas tikšanās dienas ar Latvijas skolām un to skolēniem, kuŗi mūs iepazīstina ar savas skolas un novada dzīvi. Tad ir kopējas nodarbības, sports, tautasdejas, rotaļas, kas visiem interesē un patīk. Ierasti ceļojuma beigās „Sveika, Latvija!” dalībnieki atkārtoti satiekas ar Latvijas skolu audzēkņiem Rīgā un kopīgi apciemo Latvijas prezidentu un ASV vēstniecību. Programmas noslēguma dienā jauniešiem ir kopīgas maltītes un kopīga sardancošanās Rīgas folkloras grupas vadībā. Tur veidojas draudzības un tagad, īpaši pēdējos gados, kad var ļoti viegli sazināties caur Facebook, tie kontakti nereti turpinās arī pēc ceļojuma.

Ko tu pati esi uzzinājusi par Latviju un kādā veidā to esi iepazīsusi, koordinējot ALAs izglītojošos ceļojumus gandrīz 18 gadu garumā?

Ar šiem ceļojumiem esmu vairākkārt apmeklējusi Latviju. No sarunām ar Latvijas iedzīvotājiem, kad viņiem pastāstu par mūsu ceļojumu maršrutu, man rodas iespaids, ka mūsu bērni un es esam redzējuši vairāk no Latvijas nekā dažs labs vietējais. Daudzi saka, ka viņi daudz no tā nav redzējuši. Es jutos laimīga, ka man tāda iespēja ir bijusi.

Manuprāt, Latvija ir skaista. Daba ir ļoti skaista. Šajos septiņpadsmit gados, braucot atkā-

Bet vispār var redzēt, ka lietas iet uz augšu.

Ja runa ir par Latviju ārpus Rīgas, tad mani pašu ir iespaidojis, kā Latvijas skolotāji rūpjas par saviem audzēkņiem un kuŗos redzu lielu Latvijas mīlestību, ko viņi savos audzēkņos mēģina ieaudzināt.

Vai tev šķiet, ka šajā laikā cilvēki Latvijā ir mainījušies, salīdzinājumā ar to, kādus bija iespēja iepazīt programmas sākumposmā?

Man liekas, ka cilvēki ir kļuvuši atvērtāki un smaidīgāki. Bet tomēr vēl joprojām ir liela starpība, piemēram, starp Ameriku un Latviju. Bet es jūtu, ka kļūst arvien vieglāk uzņemt kontaktus ar cilvēkiem Latvijā.

Viens no programmas mērķiem arī ir bijis caur mūsu jauniešiem iepazīstināt cilvēkus Latvijā ar Amerikas latviešiem un mūsu sabiedrību. Runājot ar skolotājiem un pavadoņiem, tomēr kādreiz pārsteidz, cik maz Latvijā par mums zina. Katru reizi, kad mēs tiekamies ar kādu Latvijas skolu un mūsu jaunieši ir iepazīsies, tas ir mainījies uz labo pusi. Dažās vietās agrākajos gados mūs apzīmēja par „amerikāņiem”. Tas kādreiz mūsu jauniešiem ir sāpīgi, jo viņi visu mūžu savās skolās Amerikā un ģimenēs ir bijuši tik lepni ar to, ka ir latvieši. Un aizbraukt uz Latviju un dzirdēt, ka viņus uzskata par amerikāņiem, tas

latviešu sabiedrībā. Vispirms ir latviešu skolas, tad vasaras nometnes, kam seko „Sveika, Latvija!” brauciens, kuŗu jaunieši saredz kā vienu svarīgu daļu no savas latviskās attīstības. Liela daļa pēc tam turpina savu latvisko izglītību vasaras vidusskolās. Kad es skatos dalībnieku vārdus, kas piedalās ALAs jaunizveidotajā vasaras prakses programmā Latvijā, liela daļa to vārdu man ir pazīstami, jo viņi pirms desmit gadiem piedalījās „Sveika, Latvija!” ceļojumos. Man prieks arī par to, ka tagad vairāki „Sveika, Latvija!” dalībnieki ir braukuši par audzinātājiem. Viņi paši, iespējams, strādājuši par audzinātājiem Gaŗezērā vai kļuvuši par skautu un gaidu vadītājiem un latviešu skolu skolotājiem, bet tad atgriežas par audzinātājiem šajā programmā.

Es arī priecājos, ka „Sveika, Latvija!” programma ir populāra ne tikai ASV, bet pēdējos desmit gados arī Kanādā un Austrālijā. Tātad mums ir bijis veids, kā dot iespēju arī Kanadas un Austrālijas jauniešiem piedalīties šajā programmā. Tas norāda uz to, ka „Sveika, Latvija!” ir ļoti darbojusies un ka tā ir populāra arī citās zemēs un ko novērtē un idejiski atbalsta arī Latvijas valdība.

Kad Latvijas prezidents uzrunā mūsu jauniešus un saka, cik katrs latvietis svarīgs Latvijai,

LAIKA LASĀMVIELA

AGATE NESAULE

Tālu mana dzimtene
(oriģinālā – *Shopping for Relatives*)

(Turpināts no nr. 6)

Nepievērsdami uzmanību sieviešu lūgumiem iedot lāpstu, sargkareivji staigā šurpu turpu, smēķēdami un apnicīgi klāstīdami, ka izsniegt valsts īpašumu privātām vajadzībām esot krimināls pārkāpums. Gūsteknēm var būt taisnība, ka mirušo apglabāšana nāk par labu visiem, jo liķi izraisa slimības un smirdoņu, taču sargkareivjiem neesot atļauts taisīt izņēmumus noteikumos. Lai liķi paliek, un vilciens turpina ceļu.

Ja viņiem reiz bijusi laba sirds, tagad viņiem tādas vairs nav. Sargkareivji pavadījuši pārāk daudz vilcienu kravu uz Sibīriju, kurp vesti pašu tautieši – krievu strādnieki, intelektuāļi, mācītāji, noziedznieki un svētie vientieši.

Sievietēm izdodas aplāt maziņo nelaiķīti ar pāris centimetriem zemes un raupjas zāles, kamēr māte no šausmām stiklānām acīm vāvuļo par maitu lījām, žurkām un bada nomocītiem cilvēkiem, kas apēdis viņas mazo zēnu.

“Kāpēc jūs tik ilgi tos turat šeit?” kāds sargkareivis vaicā. “Mēs jau agrāk esam teikuši, ka tie jāmet ārā, tiklīdz nomirst.” Viņš norāda uz caurumu izkārnījumiem. “Tie ir pietiekami mazi, lai izkristu pa to.”

Taču šim pašam sargkareivim jāsauc pēc palīdzības, lai izceltu divpadsmitgadīgas meitenes mirstīgās atliekas. Meitenītes tante neatlaiž mirušo, kamēr vīriēši dauza viņu ar šautenēm, līdz sievietē sāk vaidēt un atslābina tvērienu. Meitēna ķermenis piezemējas uz nogāzes blakus slīdēm un paripojis apstājas ar seju augšup. Rokas un kājas paliek izplestas, it kā meitene sniegā būtu veidojusi zvaigznes aprises. Lai gan meitenei jāpaliek virs

zemes, šķiet, ka viņu pārņēmis miers. Taču tad sargkareivis vēl vairāk paplēš viņas kājas, iedur šauteni zemē starp tām un kustina ieroci lejup augšup, rupji pajokodams savam biedram par prieku. Vīriēši smejas, kad aiztaisa Veltas vagona durvis, un viegli ielec savā siltajā midzeni.

Uzaust mēness, zvaigznes spīd un virpuļo, taču tās ir tikpat nežēlīgas kā saule. Velta mēģina neievērot asās, līdz tam nebijušās sāpes viduklī un cirkšņos. Viņa iegalvo sev, ka slapjums, kas tek gar kājām, ir urīns, nevis ūdens vai asinis. Viņa vēro no augšas sievietes, kas noliekušās pār sievieti, kuŗa lokās dzemdību sāpēs, un redz, ka tās paceļ asiņainu pikuci ar kaulainiem locekļiem un mazitiņu galvu. Sievietes ietin liķīti Veltas naktskreklā; vēnām dzīslotā galviņa atbaidoši kuļājas un nokarājas, itin kā piederētu tikko izperētām vārnēm.

Velta paliek pie griestiem, kamēr sievietes kādai noslauka seju, liek iedzert krūzi ūdens no slepeniem krājumiem un nogulda to. Vilciens turpina braukt uz Sibīrijas sirdi. Velta vairs nelaidīsies lejā, viņa nejaudās, ko sievietes izdarīja ar mazo mirušo augumiņu, viņa neatlausies atzīt, ka tagad ir patiesi viena.

Taču, kad vilciens sasniedz galamērķi, viņa ir spiesta nolaieties lejā. Pie putojošas upes slīdes piepeši beidzas; viņi ir sasnieguši dzelzceļa galu. Balķu, akmeņu, sarūsējušu stieņu un izrakņātas zemes kaudzes liecina, ka šeit ir mēģināts uzslīdēt tiltu, taču iecere atnesta. Kur tagad ir šie celtnieki, kur ir viņu siltās mājas, kur ir viņu pārtikas, degvielas un sausu drēbju krājumi tiem, kuŗus mērcē ledains lietus?

Varbūt tāpēc, ka krievu raksturā ietilpst krietns daudzums slinkuma kopā ar gadījuma rakstura

cietsirdību, vai varbūt tāpēc, ka šī zeme ir tik plaša un sakari tik vāji attīstīti, gūstekņus negaida noņemnes ar dzelonstieplu žogu. Ieslodzītos nesadala divās grupās, pa labi liekot doties tiem, kuŗus izģērbs un nekavējoties noindēs ar gāzi, bet pa kreisi – tiem, kuŗus nostrādīnās līdz nāvei. “Zinātniska eksperimenta” nolūkā nevienam nepieraksta precīzu temperatūru, kad ķermenis mirst no aukstuma. Nav utu apsēstu baraku; īstenībā nav nekā mājoklim līdzīga, vien slapja zeme, kas nakts laikā pamatīgi sasals, un tumšas priedes, kas vaidēs, kad to apledojušie zari šķelsies un sasprings.

Ieslodzīto pūlis ir sarucis; šai ziņā sargkareivjiem bija taisnība. Viņi var atslābināties, jo viņu pienākumi ir izpildīti. Kā gan šie nožēlojamie gūstekņi varētu aizbēgt? Kurp lai viņi dodas, kad nāk desmit mēnešus gara ziema? Ne jau uz tūkstošiem kilometru tālo Latviju vai Igauniju pār salušu, tikpat kā cilvēku neapdzīvoto tundru bez ceļiem, sniega vētrām plosoties un sanesot metriem biezas kupenas. Sibīrijai, kur vasaras ir tik īsas, ka ledus nekad pilnībā nenokūst, tuvojas ziema.

Aukstajam lietum piejauca dzeloši ledus gabaliņi. Kurnēdami, ka izmirkst, sargkareivji nepievērs uzmanību upei. Māte, kuŗa tic, ka viņas divpadsmitgadīgā delēna liķi apēd maitu lījas, žurkas un izbadējušies cilvēki, mežonīgi kaukdama, izlavierē tiem pa vidu un lec, iekams tie pagūst viņu apturēt. Viņi nolād sievieti, upi un savu nelaimi, ka viņiem jārupējas par tik nepateicīgiem radījumiem.

Kamēr tumšais ūdens aizskalo sievieti, vīriēši pārmeklē un savāc viņas koferi. Pēc tam, kliegdami aiz vilšanās, viņi piekauj un

pakļauj sievietes, kuŗas atsakās pamest vagonus tāpēc, ka jebkas ir labāks par atrašanos ārpusē. Arī Veltu viņi novelk no griestiem un iecel dubļos.

Sievietes pārliecina Veltu uzvilkt Valža lietusmēteli un ietīties Vilkača kundzes segā. Veltai ir arī šķēres, kas noder pašai aizsardzībai un atbībai, taču viņai jāievēro piesardzība. Viņa nedrīkst kādam uzbrukt vai pārgriezt sev plaukstu locītavas brīžos, kad Almas vientulību un Valža izmisumu sajūt stiprāk nekā savējo. Kamēr vien pastāv visniecīgākā cerība atkal būt kopā ar mīļajiem, viņai jāturpina dzīvot.

Beigu beigās piedzērušo sargkareivju pavēlu un pašu žēlsirdības un alkatības dzīti, ierodas vietējā ciema iedzīvotāji. Viņi ir gatavi izspiest paklausību un smagu darbu tik lielā mērā, cik vien iespējams no šiem bezpalīdzīgajiem svešiniekiem, kas izdāļājuši savas vērtīgās mantas par gurķiem, ūdeni un maizi. Viņi izvēlas tikai stiprākās sievietes. Pārējās mēģina ar kailām rokām izrakt zemē bedres, kur paslēpties no vēja un ledus.

Ārpusē palikušās ātri nomirst. Tās, kuŗām pēc ikdienas darba – gāzt kokus un pārvietot akmeņus – ļauj sačokuroties zemajās zemiņu būdās, dzīvo ilgāk. Velta izdzīvo, jo, pateicoties šķērēm, vienīgajām šajā Dieva pamestajā Sibīrijas ciematā, izpelnās labas šuvējas reputāciju un papildina uzturu, kas robežojas ar badošanos.

Taču Velta ir verdzene: viņa strādā necilvēcīgi smagi, nesaņemot samaksu; viņu piekauj, kad viņa atsakās strādāt, un viņai nedod pārtiku, kad ir pārlietu slimā, lai strādātu. Viņa neko nedrīkst izvēlēties, un viņa ir padzīta no savas valsts, savām

mājām, sava vīra un bērna. Viņa piepulcējas miljoniem citu cilvēku visā pasaulē, kas šajā un nākamajā gadsimtā spiesti pārtapt izraidītajos, ēnās un rēgos.

4. nodaļa

1944. gads

Ja kāds astoņgadīgajai Almai jautātu, viņa teiktu, ka nekad nedomā par māti. Meitene apgalvotu, ka nespēj atcerēties Veltu un ka neko nezina par trīs gadus senajiem notikumiem, pirms vācieši bija padzinuši krievus no Latvijas un paši pārņēmuši varu. Taču Alma bieži jūt žņaudzošas sāpes, itin kā Velta, nepanesams zaudējums, būtu iemājojusi meitas mazajā ķermenī, spiezdama Almas plaušas un aizmiglodama viņai redzi.

Alma domā, ka ir aizmirsusi tos Jāņus, kad Velta vēl bija “Stabulēs”, taču pēdas no tiem laikiem ir palikušas, gluži kā sakaltušas rožu ziedlapiņas, kas nokritušas dubļos. Veltas attēls, kas neveido istas atmiņas, kas pat neatklāj visu viņas mātes augumu, ir vienīgais, kas Almai pieder. Un šis attēls ir izbalējis un tik ļoti mainījies, ka Alma nevar būt droša par visvienkāršākajām detaļām: vai viņas mātei acis bija tumši zilas vai pelnu pelēkas? Vai kleita viņai bija sārta vai balta? Vai matos bija margrietņu vai nags vai jasmīnu zariņš?

Toreiz, pirms četriem gadiem ligo vakarā, sēdēdama augstu tēvam uz pleciem un priecādamās par zvaigznēm un mēnesi, Alma nezināja, ka jāielāgo vismazākais sīkums. Tāpēc meitene pārlicinoši atceras tikai mātes skautu, tumšu matu cirtas, kas sprauca no bruņurupuča apvalka ķemmes, trauslus kaulus zem iesauļotas ādas.

(Turpinājums sekos)

„Esmu optimistiski noskaņota!

ALAs ceļojumu „Sveika, Latvija!”

ilggadējā koordinatore Anita Juberte intervijā Ilzei Garozai

(Turpināts no 4. lpp.)

Vai visā šajā laikā ir bijuši kādi īpaši sarežģīti brīži vai notikumi, kas tevi ir uztraukuši?

Es zinu, ka 2014. gada vasarā pēc tam, kad Krievija anektēja Krimu un sākās sadursmes Ukrainā, daudzi vecāki bija norūpējušies, vai kaut kas līdzīgs varētu notikt Latvijā. Kad vecāki sūta savu bērnu pāri okeānam „Sveika, Latvija!” programmā, es jūtu ārkārtīgi lielu atbildību. Kamēr jaunieši ir Latvijā, es dzīvoju līdzīgu un sekoju līdzīgu, kā viņiem tur iet. Jauniešu drošība un veselība ir viena no lielākām

prioritātēm, tāpēc mēs mēģinām ļoti rūpīgi izmeklēt labus un atbildīgus audzinātājus.

Protams, agrākos gados ir bijuši daži gadījumi, kā, piemēram, lauza potīte, sagriezta kāja vai izmežģīts plecs. Par to vienmēr ir jāpiedomā. Sprototams, ka drošības situācija pasaulē un Latvijā vienmēr ir daļa no apsvēruma, un mēs to pārrunājam un darām visu, lai bērni būtu drošībā.

Kādu tu saredzi programmas nākotni?

Es vienu laiku domāju, ka programmas nākotne varbūt nebūs tik spoža, un uzdevu sev jautājumu, cik ilgi tāda programma varētu turpināties? Bet,

jāsaka, ka vēl arvien līdz šim, kamēr darbojas latviešu skolas un vecāki runā ar saviem bērniem latviski un iemāca viņiem latviešu valodu mājās, tikmēr „Sveika, Latvija!” ceļojumi turpināsies. Pēdējos gados dalībnieku skaits ir pat pieaudzis, jo pievienojas jaunieši no Austrālijas un Kanadas. Vidēji grupā ir ap 20 dalībnieku. Tas skaits nav samazinājies. Es nesaredzu, ka šī programma mazinātos tuvākā nākotnē. Esmu ļoti optimistiska par „Sveika, Latvija!” nākotni. Drīz vien varētu būt „Sveika, Latvija!” jau nākamā paaudze.

Ar šo mēnesi programmas vadību es nodevusi jaunai koordinatorei. Kas ir tā ceļ-

maize, ko tu vēlies nodot savai pēctecei?

Es ceru, ka manai pēctecei būs liela rūpe gan par latviešu sabiedrību un Latviju, gan par jauniešiem, kas piedalās ceļojumā. Ja tā būs, tas noteikti atspoguļosies viņas darbā. Lai darītu šo darbu, tam ir jābūt sirdslītai. Es ceru, ka darbs ALA birojā un šo ceļojumu rīkošana kļūs viņai par sirdslīti, ne tikai par darbu.

Kā tu pati plāno izmantot atbrīvojušos laiku?

Es turpināšu darboties latviešu sabiedrībā Vašingtonā. Es noteikti sekošu līdzīgu un atbalstīšu ALAs darbu kā biedrs. Es ceru ar vīru paceļot ne tikai uz

Latviju, bet varbūt vēl kaut kur, un brīvajā laikā vairāk vingrot un lasīt.

ALAs Izglītības nozares vadītājas Andras Zommeres komentārs:

“Man pašai ir bijis prieks divām “Sveika, Latvija!” grupām braukt līdzīgu par pavadoni. Divas reizes piedzīvoju Anitas sirdslīti darbā rezultātus, par ko esmu uz mūžu pateicīga. Atļaušos visu dalībnieku un pavadonu vārdā pateikties Anitai Jubertei par viņas pašreizējā darbu visu gadu garumā mūsu latviešu jaunatnes labā.”

Liisi Esse – Stenforda universitātes bibliotēkas Baltijas valstu simtgades gaidot

Intervēja Taira Zoldnere

Tuvojoties visu trīs Baltijas valstu dibināšanas simtajai gadskārtai un tieši pirms Latvijas Republikas Ārkārtējā un pilnvarotā vēstnieka Andra Teikmaņa uzrunas Stenforda universitātē šā gada 2. martā, uzaicināju uz nelielu interviju **Liisi Esse**, Stenforda universitātes bibliotēkas kurātori Igaunijas un Baltijas valstu studijām.

Uzziņai: *Stenforda universitāte, kas izvietota arhitektoniski iespaidīgā ēku kompleksā un atskatās uz 126 gadus ilgu pastāvēšanas vēsturi, ir viena no pasaules vadošajām univesitātēm kā apmācību, tā pētījumu jomās. 1885.gadā universitāti nodibināja kādreizējais Kalifornijas gubernators Lelands Stenford (Leland Stanford) kopā ar savu dzīvesbiedri, godinot viņu vienīgā dēla piemiņu, kuŗš 15 gadu vecumā mira, saslimstot ar tīfu. Kopš universitātes atvēršanas 1891. gadā, tajā ir izveidots arī Stenfordas bibliotēku komplekss, kas aptver vairāk nekā divdesmit bibliotēkas. Stenforda universitātes teritorijā izvietots arī Hūvera institūts, Amerikas publikās politikas un pētniecības iestāde, kas arī pārvalda iespaidīgu grāmatu un dokumentu krājumu ar nosaukumu Hūvera institūta bibliotēka un arhīvs. Bibliotēkās kopā ir vairāk nekā 9 miljoni sējumu, 260 000 retu un īpašu grāmatu, 1,5 miljoni e-grāmatu, 1,5 miljoni audiovizuālo materiālu, un simtiem tūkstošu citu materiālu, kas šo bibliotēku kompleksu padara par vienu no lielākajām un interesantākajām akadēmiskajām bibliotēkām pasaulē. Abas bibliotēkas kolekcijās mūsdienā vēstures liecības, īpaši pievērsties valstīm, kas bijušas komūnisma un nacisma jūgā. Bibliotēku materiāli ir kļuvuši par visnozīmīgāko Baltijas vēstures liecību avotu ārpus Baltijas valstīm. Bibliotēkās notiek arī izstādes, apmācību kursi un politiskās diskusijas un uzstāšanās.*

Liisi, vispirms, pastāsti, lūdzu, vairāk par sevi, un kā sākās tavas darba gaitas Stenforda universitātē?

Esmu no Igaunijas, bet pēdējos četrus gadus dzīvoju Silīcījā ielejā Kalifornijā un strādāju Stenforda universitātes bibliotēkā par Igaunijas un Baltijas valstu studiju kurātori. Man ir doktora grāds vēsturē, ko saņēmu Tartu univesitātē. Mana doktora darba tema bija par Igaunijas kaŗavīru pieredzi, dienot Krievijas armijā, Pirmā pasaules kara laikā.

2012. gadā es strādāju Igaunijas Nacionālajā arhīvā, biju tikko iesākusi studijas doktorantūrā, kad radās iespēja pārcelties uz dzīvi pasaules otrā pusē un sākt strādāt Stenfordā. Stenfordas bibliotēka tajā laikā bija saņēmusi ievērojamu ziedojumu no igauņu izcelsmes *Kistler-Ritso* fonda, un tas ļāva izveidot Stenfordas bibliotēkās

Baltijas valstu kurātoru pozīciju (pirmo un pagaidām vienīgo šādu posteni ASV akadēmiskajās bibliotēkās). Pavērs iespēja algot Igaunijas vēstures speciālistu šim darbam. Es esmu tik laimīga, ka varēju izmantot šo izdevību!

Mazliet pieminot manu personisko dzīvi, esmu precējusies ar jauku igauņu izcelsmes puisi, un mums abiem patīk aktīvs un sportisks dzīves veids. Starp citu, man ir arī attālas latviešu saknes, jo mans vecvectēvs bija latvietis, un mans pirmslaulības uzvārds bija *Eglīt*.

Stenfordas bibliotēkas ir liela un komplicēta bibliotēku struktūra. Kuŗā no tām tu strādā, kas ir tavi darba pienākumi un kā tie saistīti ar Baltijas studijām?

Stenfordas bibliotēkās strādā vairāki desmiti kurātoru un īpašo interešu bibliotekāru, kuŗi katrs ir atbildīgs un rūpējas par vienu vai vairākām kolekcijām. Pirms bija izveidota mana darba vieta, bibliotēkas Baltijas kolekcija bija vienā grupā ar Austrumeiropas un Krievijas kolekcijām, un to pārraudzīja

kiem no Baltijas valstīm, kas viesojas Stenfordā) orientēties un lietot mūsu Baltijas kolekciju, kā arī iepazīstināt ar to, ko dara mūs bibliotēka Baltijas pētniecības jomā. Mēs esam organizējuši arī daudzus publiskus pasākumus, tādus kā Baltijas filmu un kultūras vakarus, sabiedrisku personību uzstāšanos, un mēs turpināsim to darīt.

Vai tu varētu minēt arī kādus nozīmīgus sabiedriskus pasākumus un pētījumus Stenfordā tieši par Baltijas valstīm?

Pēdējos gados mums ir bijis gods uzņemt daudz un dažādus viesus publiskām uzrunām, gan no Baltijas valstu akadēmiskās vides, gan politiķus (ieskaitot prezidentus un bijušos prezidentus). Rikot šo izcilo personību uzrunas Stenfordā ir aizraujoši, tāpat kā rikot Baltijas filmu skates, kas vienmēr ir labi apmeklētas. Ir lieliski redzēt, ka irtikciešasadarbībauniversitātei un baltiešu sabiedrībai – ievērojama publikas daļa mums vienmēr ir no vietējās diasporas.

2014. gadā Hūvera institūts rīkoja Baltijas konferenci, kuŗu organizēja Stenfordas profesori *Amir Weiner* un *Lazar Fleishman*. Kā galvenā runātāja šajā pasākumā bija uzaicināta *Vaira Viķe-Freiberga*, bez tam notika arī piecpadsmit Baltijas pētnieku akadēmiskās uzstāšanās. Šīs konferences materiāli drīzumā tiks publicēti, un es uzskatu, ka šī

grāmata kļūs par vienu no nozīmīgākajiem darbiem Baltijas valstu pētniecības vēsturē, ko ir publicējusi Stenforda universitāte.

Visas trīs Baltijas valstis 2018. gadā atzīmēs simto jubileju kopš dibināšanas. Vai Stenfordā ir plānoti kādi īpaši pasākumi, lai atzīmētu šo ievērojamo gadadienu?

Noteikti! Stenfordas bibliotēkas organizēs 2018.gada AABS

darbinieku uzrunas, filmu demonstrējumi, izstādes un ekskursijas, lai iepazīstinātu publiku ar Stenfordas bibliotēku Baltijas kolekciju. Tā būs atklāta konference, un mēs gaidām, ka to apmeklēs arī interesenti no vietējās baltiešu sabiedrības.

Latvijas vēstnieka ASV Andra Teikmaņa uzruna Stenforda universitātes bibliotēkā šā gada 2. martā – kāpēc tā ir tik svarīga tieši tagad?

Mēs ar milzīgu interesi gaidām šo notikumu! Vēstnieks ir solījis runāt par Latvijas drošības jautājumiem, kas šobrīd ir tik aktuāli kā nekad pēdējos 25 gados. No otras puses, viņš runās arī par Latvijas jaunajām attīstības iespējām un valsts sadarbību ar Eiropas un Ziemeļamerikas partneriem. Šis ir tieši plašai publikai domāts pasākums, bez ieejas maksas, tāpēc es aicinu visus to apmeklēt.

Kādi būtu tavi ieteikumi publikai, kas 2. martā dosies uz *Green Library* (Zaļo bibliotēku)?

Es ļoti aicinu visus izmantot šo reto izdevību, lai dzirdētu Latvijas vēstnieka uzrunu Stenfordā! Ja iespējams, ierodieties laicīgi, jo reizēm ir grūtības ar auto novietošanu. Pēc uzrunas vēstnieks atbildēs arī uz jūsu jautājumiem, un vēlāk paredzēta arī pieņemšana.

Kādi būtu Stenforda universitātes un Baltijas valstu sadarbības tālākie nākotnes plāni?

Mums ir iesākti vairāki sadarbības projekti ar dažādām Baltijas vēstures un pētniecības organizācijām. Kā piemēru varu minēt, ka pie mums notiek Latvijas Okupācijas muzeja savāktā video liecību digitalizācija. Šī kolekcija ir īpaši vērtīga, lai izprastu Latvijas valsts vēsturi pēdējos 70 gados, un tā ļoti drīz būs pieejama Stenfordas un Latvijas pētniekiem. Līdzīgi projekti sekos arī Igaunijā un Lietuvā.

Pagājušajā gadā Igaunija kļuva par pirmo starp Baltijas valstīm, kuŗas darba vieta (Tallinas okupācijas muzejs) piedalās Stenfordas Globālo studiju stažēšanās programmā. Katru gadu šīs programmas ietvaros Stenfordas studenti dodas divu mēnešu vasaras prakses programmā dažādās pasaules mācību un pētniecības iestādēs. Šogad ir prakses iespējas arī Latvijas un Lietuvas darba vietās, un mēs ceram, ka Stenfordas studenti tās izmantos gan šogad, gan arī turpmāk.

Mēs arī ceram, ka 2018. gada AABS konferenci apmeklēs liels skaits baltiešu mācību spēku, zinātnieku un studentu, un tas pavērs daudzas jaunas sadarbības iespējas starp Stenforda universitāti un Baltijas valstīm.

Liisi, liels paldies par interviju! Novēlu vislabākās sekmes visos iesāktajos darbos un projektos, un ceru atkal tevi satikt Baltijas valstu simtgadei vēltos sarīkojumos Stenfordā!

Liisi Esse (foto no personīgā arhīva)

Stenforda universitātes bibliotēkas lasāmzāles (*Green Library*) iekšskats

By Edgar B. Anderson

THE TRUMP INAUGURATION

Edgar B. Anderson is a graduate of Stanford University and Stanford Law School. He has worked as a reporter at all the Democratic and Republican National Conventions since 1988. He represented "Laiks" at the 2008, 2012, and 2016 conventions. He lives in Los Angeles.

My week in Washington, D.C., covering the Inauguration for *Laiks* started with a jolt. Tuesday evening before Inauguration Friday a friend and I were walking from my hotel headed to dinner. As we arrived at Pennsylvania Avenue, right in the middle of the street in front of the Trump International Hotel, a man set himself on fire. Paramedics arrived and carted him off to the hospital. This was a hint of things to come.

My friend and I continued across Pennsylvania Avenue for a visit to the Trump Hotel. The Old Post Office-turned-hotel has quickly become one of the major tourist stops of Washington since its opening in September. Next we walked through the historic Willard Hotel where in another era one might have encountered members of Abraham Lincoln's Cabinet. Finally, we enjoyed dinner at the popular Old Ebbitt Grill, a Washington landmark, around the corner from the White House.

Students from Johns Creek High School in Georgia tour Washington D.C.

dent-elect Trump's nominee to head the EPA. While crossing the Capitol grounds to visit the office of my Congressman, I came upon an exuberant group of students from Johns Creek High School in Georgia who were touring the sights of Washington before attending the Inauguration. I could not help but stop to meet them and take their picture.

Thursday began with lunch with a journalist friend at one of the leading D.C. think tanks. Afterward I walked down to the Mall where I observed a security line several blocks long to enter the grounds of the Lincoln

family walking up the steps of the Memorial and standing at attention beneath overhead lights in front of the statue of Lincoln.

Later that evening as I was returning to my hotel I was horrified to encounter hundreds of masked protestors and their sympathizers. They were yelling, spitting, screaming foul words, and generally assaulting peaceful citizens who were attending various Inauguration-related events. Police were deployed everywhere. During the night rioters broke store windows and set a car on fire. It is sobering to realize that security concerns about the Inauguration had become less about possible radical Islamic terrorism than about the more immediate danger posed by angry and violent Americans who refuse to accept the results of the November election.

Inauguration Day started cold, dark, and threatening rain. During the preceding days many streets in the city center had been blocked off – by cement barriers, parked trucks, fencing, and obstacles of every kind. Nonetheless on Friday morning huge crowds moved toward the Capitol from all directions, subways were packed, and everybody appeared in a buoyant mood. There were

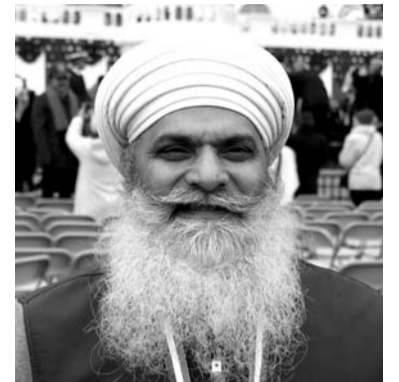
ponchos to cover themselves in case of a downpour. Uniformed military were stationed throughout the viewing areas to give direction and keep watch. A number of Inaugural guests had their photos taken with the military personnel.

As the United States Marine Corps Band was playing and the Inaugural program was about to begin, I spoke with a few random spectators. *What's going through your mind today as you are here at the Inauguration?* Megan Rosell, Oklahoma City OK: "I can't believe I'm here and this close. I'm so excited." *Beside that you got a good seat.* "It's gonna to be a great day, a great start to a great four years." *What are your hopes for Trump?* "That he does what says he was gonna to do. That's my hope." *What's most important to you?* "Jobs, economy, I'm from Oklahoma, so it matters."

Dr. William Elizondo, a self-described Mexican-American, from San Antonio TX, was wearing souvenir pins from Poland and Slovakia and attended with his part-Polish wife. *What goes through your mind here today?* "Well, I think this is a great occasion, a great occasion for America, for the United States, and I think that we need to bring solidarity to a lot of our leaders, and

we're hoping that he can bring in jobs and bring in industry and bring in the kind of leadership capabilities which I think that he has, that he exemplifies. I think that it can be done."

Baba Ji is President of Sikh Temple in Chicago and Chaplain with the Department of Police in Rockford IL and has been in the United States for 24 years. *How do you feel today?* "I feel better. Before I was supporter of Hillary Clinton, but now I appreciate the honorable President Trump because he said whatever he will do to make the most strong the United States because country is first for me, the party is second for me. And another thing strongly strictly he said he will fight against the terrorism that we need today. Nobody have dared to give any statement against the radicals, but he gave strongly that I appreciate."

Haitao Cao, an accountant in Ft. Collins CO, is from the eastern part of China and has been a resident of the United States for 13 years. *What are your feelings here today?* "Just it's a good experience once in my lifetime and to get to know more about the U.S. government and democracy." *What are your thoughts about Donald Trump?* "I definitely support him to be the President of the United States, and I think to make the country great again. I really support his policy like colorblind, gender-neutral, so provide equal opportunity but not equal result so encourage people to work hard to pursue their dream and live a good life pursue their dream and make the country great again."

The program began with official welcomes and three invocations, followed by the Missouri State University Choir, the Vice Presidential Oath of Office, and the Mormon Tabernacle Choir.

(to be continued)

Lobby of the Willard Hotel

On Wednesday after attending a lively off-the-record meeting with a group of political activists, I picked up my Inauguration press credential in the basement of the Russell Senate Office Building and then waited in line to attempt to watch some of the confirmation hearing for Presi-

Memorial, site of the evening's Pre-Inaugural Concert. The powerful final moments of the concert, available for viewing on YouTube, show the U.S. Marine Corps Band and Chorus performing the "The Battle Hymn of the Republic," spectacular fireworks, and the Donald Trump

Edgar B. Anderson in front of Capitol just prior to Inaugural Ceremony

multiple checkpoints around the Capitol, with a specific entrance assigned depending on the category of one's admission ticket to the ceremonies. For security reasons, umbrellas were not allowed, and many people brought along

I think that this is the first beginning of a great day." *What are your particular hopes for Donald Trump?* "I am hoping not only that he can bring the people together and we're gonna to be working toward that end, and

Romantiska gaisotne Sv. Pētersburgā

GUNDEGA VILEMSONE

Kad tuvojas Svētā Valentīna diena, ko visi Amerikā un arī citviet pasaulē svin kā mīlestības dienu, dāvinot rozes un šokolādes kastes, piedaloties masveida laulību ceremonijās, latviešu sabiedrība Sv. Pētersburgā tradicionāli rīko Sirsniņu balli. Tā gan ne vienmēr iekrīt tieši 14. februārī, jo sarīkojumu te cenšas plānot sestdienā, ar cerību, ka tad ieradīsies vairāk apmeklētāju nekā darba dienā.

arī acij tikams, maestro Ilmārs Dzenis uzstādīja aparatūru deju mūzikas spēlēšanai. Pēdējā brīdī tika uzskāņotas klavieres, uzstādīti un pārbaudīti mikrofoņi, un tad varēja sākt gaidīt ierodamies vakara izklaidējošās daļas dalībnieces – mūziķes – flautisti Agitu Aristu no Bostonas un pianisti Kristīni Griffinu no Orlando, kā arī balles viesus.

Abas mūziķes savu izglītību ieguvušas Latvijā, kur kopā strādā un sadarbu mūzikas jomā. Ir veidojušas vairākas koncertprogrammas, ar kuņģam mākslinieces viesojušas dažādos latviešu centros ASV, kā arī Latvijā.

Šāds mūziķu raksturojums kādam varbūt radīja iespaidu, ka Sirsniņu balles koncerts būs pārāk nopietns, pārāk klasisks. Varbūt kāds tautietis tāpēc nolēma labāk palikt mājās. Taču Sv. Pētersburgas klausītājiem īpaši sagatavotā mūzikālā pro-

ieklāvušas savā koncertprogrammā. Flauta ir instruments ar īpašu skanējumu. Agitas rokās tas skanēja brīnišķīgi! Kristīnes klavierpavadījums šīs skaņas papildināja lieliski!

Arī latviešu labāko dzejnieku dzejoļi, ko Agita un Kristīne lasīja koncerta gaitā, bija par mīlestību un tikai par mīlestību. Priekša un romantikas koncerta laikā netrūka.

To baudīja visi, kas bija ieradu-

viēšiem jau ir ierasta lieta, tad vairākus viesus, kas mērojuši tālākus ceļus līdz Floridai, tas patīkami pārsteidza. Kamēr tautieši mīlojās, mācītājs Aivars Pelds vēl steidzās izpārdot pēdējās loterijas biļetes, lai nepacietīgie dāvanu grozu tīkotāji beidzot tiktu pie saviem laimestiem vai arī paliktu tukšā. Interesanti, ka mācītājs pats laimēja pirmo izlozei izlikto grozu. Vai tas neliekas aizdomīgi? Viņš gan šo laimestu nepaturēja sev, tas tika uzdāvināts mūsu viesnīgai Agitai.

Domājām, ka tūdaļ sāks skanēt Ilmāra Dzeņa spēlētā deju mūzika un visi varēs izkustināt kājas, bet nē, atklājās, ka Rubīnu pārim – Mārītei un Ivaram abiem ir dzimšanas dienas. Un nevis vienkāršas dzimšanas dienas, bet nozīmīgas jubilejas. Par abiem kopā viņiem palika 145 gadi! Tāds notikums bieži negadās, tāpēc tika pasniegti ziedi, dzerts šampanietis, ēsts kļingeris un sumināti abi jubilāri, braši dziedot: "Daudz baltu dieniņu..."

Beidzot bija pienācis brīdis, kad dežošanu vairs nevarēja atlikt. Maestro I. Dzenis kāpa uz skatuves un atskanēja pirmās valša skaņas. Pāri varēja piepildīt deju grīdu. Kam nebija pāris, ar ko dejoj, varēja noskatīties un novērtēt, kā dejoj citi. Vakara viesi, rīkotāji un organizētāji pie glāzes vīna omulīgi varēja pārspriest, kā viss izdevies, un sākt domāt, ko un kā darīt nākamgad ap šo laiku. Beigu beigās likās, ka visi Biedrības namu atstāja priecīgi un apmierināti.

Muzicē Agita Arista un Kristīne Griffina

Tā arī šogad 11. februārī Sv. Pētersburgas Latviešu biedrības nams tika izrotāts atbilstoši Valentīna dienas labākajām tradīcijām, mūsu biedrības dāmu komitejas priekšiece Mārīte Rubīns jau vairākas dienas iepriekš cepa un vārīja, gādāja, lai svētku galds būtu bagātīgs un

dājušas Liepājas simfoniskajā orķestrī. Agita spēlējusi arī Rīgas Kamerzmūzikas un Rīgas Festivāla orķestrī. Abas mūziķes godalgotas gan nacionālos, gan starptautiskos konkursos. Dzīves ceļi viņas atveduši uz divām dažādām mītnes vietām ASV, taču viņas turpina draudzību

gramma, kas mijās ar romantisku dzejoļu lasījumiem, nebija garlaicīga nemaz. Tiesa, spēloto darbu autori bija visiem zināmi klasiskās mūzikas komponisti (F. Kreislērs, K. Debišis, E. Elgars u.c.), bet vai tad viņi nav spējuši sacerēt skaistus, melodiskus opusus? Tos mākslinieces bija

šies uz sarīkojumu. Arī pašām māksliniecēm bija prieks par atsaucību un gandarījums par paveikto.

Kā zināms, no mīlestības vien pārtikt nevar, tāpēc pēc koncerta visi varēja baudīt un novērtēt Mārītes Rubīns kulinārijas mākslu. Ja aukstais galds, ko Mārīte bija sagatavojusi, vietējiem lat-

Dižie jubilāri – Mārīte un Ivars Rubīni

Indianapolises dāmas spēj visu!

Sniga sniegi putināja, ledus lietuv slidināja 2016. gada 17. decembra rītā, kad kārumu tīkotāji devās uz Ziemsvētku tirdziņu Latviešu sabiedriskā centrā (LSC) Indianapolē. Sliktie laika apstākļi neatbaidīja daudzus tirdziņa apmeklētājus – ne vietējos latviešus, ne amerikāņu draugus.

Latviešu sabiedriskā centra dāmu komitejas priekšiece Marija Svetecka 2006. gadā ierosināja rīkot līdzekļu vākšanu, kas šoziem notika 11. reizi. Tirdziņa atlikums tiek izlietots LSC vajadzībām, piemēram, atjaunoti skatuves aizkari, cepeškrāns, ledusskapji utt. 2016. gadā tika ielikti jauni trauku skapiši virtuvē. Tādēļ jau laicīgi LSC dāmu komitejas dalībnieces un labvēles, priekšnieces Marijas Sveteckas aicinātas, oktobrī sāk cepšanu, lai varētu sarūpēt bagātīgu svētku dāvanu galdu ar garšīgiem ēdieniem mūsu gaumē.

Pirāgu cepšana notika 17 reizes, izgatavojot 3000 pirāgu. Piparkūku cepšanas talkas notika 12 reizes, kad kādas septiņas vai astoņas dalībnieces cītīgi rullēja, spieda piparkūkas, izcepot ap 90 mārciņu mīklas. Svētku gardumu galdā redzējām arī saldskābmaizi (65 kukuļus), dzeltenmaizi, ābolkūkas, biežpienkūkas un dažādus cepumus, kā arī

marinētus ķirbjus, ievārijumus un "stovētus" skābos kāpostus (86 mārciņas).

Lai nodrošinātos, un nepaliktu "beša" svētkos, bija izkārtota iepriekš pasūtīšana, ko sekmīgi paveica Linda Grendze.

Marija Svetecka un Lonija Zaicēna pie gardumu galda // FOTO: Nora Ceriņa

Bāra telpā bija iekārtota kafetīnīca, kur varēja pakavēties no iepirkšanās priekmiem nogurušies, iemalkojot tasi kafijas vai tējas ar laša maizītēm, pīrāgiem, gabaliņu tortes vai citiem gardumiem.

LSC dāmu komitejas un rok-

darbu kopas dalībnieces – čaklās adītājas, šuvējas un tamborētājas piedāvāja šallītes, čibiņas, vestītes un citas pašu darinātās vai ziedotās lietas.

Nelabvēlīgie laika apstākļi nekavēja no Milvokiem atbraukt

nakts tumsu "slidinājās" deviņas stundas... Ak, šī uzņēmība! Viņi bija atveduši pārdošanai Ilzes no dabīgiem materiāliem gatavotus raibus ziepju gabaliņus dažādās smaržās. Pie viņas pietājās ne viens vien, lai apdāvi-

Teri Inveisa ar saviem darinātiem Ziemsvētku eglītes rotājumiem // FOTO: Nora Ceriņa

ieciēnīto rotkālī Pārslu Kriķi, lai plkst. 10 varētu izklāt savu skaisto rotu krājumu, ko gaidīja nepacietīgie pircēji. Ziemsvētku veciņus, tautumeitas, rotaslietu lādītes u.c. piedāvāja Maija Steingart no Milvokiem. Lai piedalītos tirdziņā, Ilze un Ēriks Antoni no Čikāgas pa melno

nātu radus vai draugus ar šo maigo dāvanu. Dagnija Grīna no tuvējās Westfield piedāvāja siltus bezpirkstu cimdiņus, mīkstu suniņu mētelīšus, modernā stilā pašas gatavotas rotaslietas un skaistas apsveikuma kartiņas ar fotografētiem sava dārza ziediem. No Teri Inveisas varēja

nopirkt Ziemsvētku eglītes pušķojumus, kas darināti no katram pieejamiem materiāliem, kā arī apsveikuma kartītes neapstā, bet interesantā aparā, proti, tautas dziesmas pantiņš ar notim u.c. Māsām Liepniecēm, kā katru gadu, bagātīgs pušķojumu birums – mazi ar tautiskiem rakstiem izšūti spilventiņi un interesanti galda dekorējumi, gatavoti no filca. Solveigas piedāvātie no koka izgriezti latviešu rakstu ornamentu aizceļoja uz daudzām mājām. Nora Ceriņa bija izklājusi savas mammas, kā arī savus šūtos tautiskos spilvenus – vairākus lielumus, dažādos latviskos rakstos un krāsās, un vecāsmammas austās prievītes, grāmatzīmes u.c. lietas. Jānis Kauliņš piedāvāja tikko no Latvijas saņemto Ziemsvētku disku ar Andra Daņiļenko iedziedātām dziesmām.

Šis tradicionālais līdzekļu vākšanas pasākums deva Latviešu sabiedriskam centram \$4750.

Sirsniņš paldies Marijai Sveteckai par ierosinājumu un vadību, kā arī tiem 50 talcīniekiem, kas cepa, vārīja, pārdeva, ziedoja produktus un laiku, lai tirdziņš izdotos. Gaidām visus nākošajā tirdziņā 2017. gadā!

LATVIJA DIENU RITĒJUMĀ

Rīgā tiekas Latvijas, Lietuvas, Igaunijas un Vācijas prezidenti

Rīgā Baltijas valstu prezidenti un Vācijas prezidents Joachims Gauks diskutēja par aktualitātēm un turpmāko sadarbību. Eiropas Savienības (ES) valstīm jācinās pret Krievijas izversto dezinformācijas kampaņu, vienlaikus būtiska uzmanība jāpievērš iedzīvotāju dzīves uzlabošanai, tiecoties pēc stipras un vienotas ES, vizītes laikā Rīgā pauda Vācijas prezidents Joachims Gauks.

Lietuvas prezidente Daļa Gribauskaite, Vācijas prezidents Joachims Gauks, Latvijas prezidents Raimonds Vējonis, Igaunijas prezidente Kersti Kaljulaida

Gauks, kuram šī ir pēdējā ārvalstu vizīte prezidentūras laikā, pēc tikšanās ar Baltijas valstu prezidentiem norādīja, ka pats uzauzdzis komūnisma apstākļos, līdz ar to viņš ļoti labi izprot Baltijas valstu rūpes, tostarp saistībā ar drošības situāciju. Vācijas prezidents apliecināja, ka Vācija ir un paliks Baltijas valstu pusē. Gauks vairākkārt apliecināja, ka Vācija ir solidāra ar Baltijas valstīm aizsardzības politikas veidošanā. "Mūsu solidaritāte neapstājas tikai pie vārdiem. Mums ir kopā jācinās ar Krievijas dezinformācijas kampaņu," sacīja Gauks. Vācijas prezidents atzina, ka ES pašlaik saskaras ar zināmām "vienotības problēmām". Tāpat pastāv bažas par iedzīvotāju kritisko attieksmi, īpaši saistībā ar Lielbritānijā notikušo referendumu par tās turpmāko dalību ES. "Mums nepieciešama stipra un vienota ES. Nepieciešama ilgtspējīga vienprātība par ES nākotni," sacīja Gauks un norādīja, ka dalībvalstīm ir jābūt gatavām zināmiem kompromisiem.

Savukārt Latvijas prezidents Raimonds Vējonis vairākkārt uzsvēra, ka Vācija ir viens no lielākajiem Baltijas valstu sadarbības partneriem ne tikai ekonomikas, bet arī drošības stiprināšanas jautājumos. Vējonis vairākkārt pievērsās reģiona drošībai, nevis ES nākotnei, norādot uz Varšavas galotņu apspriedē (samitā) pieņemto lēmumu nozīmīgumu. Viņš arī mudināja aktīvāk cīnīties ar hibridapdraudējumu, kā arī darīt visu iespējamo, lai kara darbība Sirijā tiktu pārtraukta. Vējonis pievērsās arī attiecībām ar jauno ASV prezidentu administrāciju, norādot, ka sadarbība ir jāturpina un jāstiprina.

Arī Lietuvas prezidente Daļa Gribauskaite vairākkārt pievērsās reģiona drošības jautājumiem un pateicās Vācijai par tās lēmumu kļūt par ietvarnāciju NATO vienībai Lietuvā. "Vācija pilnībā izprot kopējās saistības," sacīja Lietuvas politiķe, piebilstot, ka arī ASV turpinās būt uzticams NATO sabiedrotais. Visbeidzot Lietuvas prezidente uzsvēra, ka nepieciešama

kopīga izpratne par ES nākotni, līdz ar to Baltijas valstīm būtu nepieciešams saskaņot savas nostājas, tostarp saistībā ar Lielbritānijas plānoto izstāšanos no ES.

Izdevību vairākkārt pateikties Vācijai izmantoja arī Igaunijas prezidente Kersti Kaljulaida, kurā uzsvēra, ka "mēs varam būt lepnī, ka šāda valsts ir Baltijas jūras reģionā". Igaunijas prezidentes ieskatā jālepojas arī ar kopīgajām vērtībām un Vācijas rūpēm par savu reģionu. Pabeidzot uzrunu, Kaljulaida izmantoja iespēju norādīt, ka ES projekts laiku gaitā jāpadara spēcīgāks.

Foto: LETA

Pēc visu četru prezidentu tikšanās Vējonis un Gauks piedalījās Reformācijas 500. gadadienai veltītajā svinīgajā Reformācijas laukuma atklāšanā pie sv. Pēteru baznīcas (*attēlā*). Svētā Pēteru baznīcas priekšpusē esošās teroristijas nosaukšanu par Reformācijas laukumu pērn oktobrī atbalstīja Rīgas dome. Pašvaldībā iepriekš skaidroja, ka laukumam šāds nosaukums piešķirts saistībā ar gatavošanos Reformācijas 500. gadadienai. Vēlmi par šāda nosaukuma piešķiršanu paudusi gan Latvijas ev. lut. Baznīca, gan Vācijas vēstniecība.

Baltijas valstu prezidenti plāno tikties ar ASV viceprezidentu Pensu

Latvijas, Lietuvas un Igaunijas līderi februārī Minchenē plāno tikties ar jauno ASV viceprezidentu Maiku Pensu, aģentūru BNS informēja Lietuvas prezidentes Daļas Gribauskaites preses dienestā.

Maiks Pens

"Trīs Baltijas valstu prezidentu un ASV viceprezidenta tikšanās ir plānota vizītes Minchenē laikā," informēja Gribauskaites preses dienestā. Detalizētāka informācija par tikšanos, kas plānota no 17. līdz 19. februārim notiekošās Mīnchenes Drošības konferences laikā, pagaidām netiek sniegta. Pieaugot saspīlējumam saistībā ar Krievijas agresijas radītajiem drošības draudiem, Baltijas jūras reģiona valstis cenšas gūt apliecinājumus, ka jaunā ASV prezidenta Donalda Trampa administrācija pildīs savas drošības saistības reģionā.

Edgars Rinkēvičs tiekas ar diasporu organizāciju pārstāvjiem

Ārlietu ministrs Edgars Rinkēvičs darba vizītē uzturējās

Londonā, lai tiktos ar vairākiem Apvienotās Karalistes valdības ministriem, valdības augstāko pārstāvi Pārstāvju palātā un Ārlietu komitejas priekšsēdi.

Ministrs Latvijas vēstniecībā Londonā tikās ar latviešu diasporu organizāciju Apvienotajā Karalistē pārstāvjiem. Ministrs uzsvēra, ka Latvijas un AK attiecības, neskatoties uz gaidāmo izstāšanos no ES, tiks turpinātas un Latvijas valstspiederīgo tiesības, kurās likumīgi uzturas AK, tiks ievērotas arī pēc *Brexit*. Ministrs atzinīgi novērtēja AK diasporu organizāciju, kā arī vēstniecības līdzšinējo darbību. Tikšanās laikā ministrs pasniedza Ārlietu ministrijas atzinības rakstu Danielai Utānei par nozīmīgu ieguldījumu Latvijas Republikas stiprināšanā, labdarības projekta *Giving for Latvia* īstenošanā.

Apvienotā Karaliste ir tradicionāli svarīgs Latvijas partneris. Abas valstis vieno cieša sadarbība drošības politikas jomā, ekonomikā un tirdzniecībā, izglītībā un kultūrā. Šobrīd Apvienotajā Karalistē ir lielākā Latvijas diasporas daļa – apmēram 100 tūkstoši valstspiederīgo.

ASV karavīri iepriecināti būt Latvijā

ASV 3. bruņutehnikas brigādes vienības Eiropā ieradās aptuveni pirms mēneša. Sākotnēji tika veikts brigādes konsolidācijas process poligonos Vācijā un Polijā, pēc tam sekoja izvēršanās Baltijas un Austrumeiropas valstīs, lai piedalītos ASV īstenotajā atturēšanas misijā *Atlantic Resolve*. Baltijas valstīs izvietojas 1. bataljons – katrā pa vienai bruņutehnikas rotai. Igaunija ASV tankus sagaidīja jau 6. februārī, bet 8. februāra agrā rītā vilciena sastāvs ar bruņutehniku ieradās Garkalnes stacijā. Tur tas tika izkrauts, bet bruņutehnika nogādāta Ādažu bazē.

Esam ļoti iepriecināti, ka varam būt Latvijā un piedalīties kopīgos treniņos ar vietējiem karavīriem, atzina ASV 3. bruņutehnikas brigādes 68. pulka 1. bataljona (dēvēti arī par "Sudraba lauvām") komandieris pulkvežleitnants Stīvens Keiperts. Garkalnē ieradās ASV armijas bruņutehnika – *M1 Abrams* tanki un *Bradley* kānieku kaujas mašīnas, kurās turpmākos mēnešus operācijas *Atlantic Resolve* ietvaros pildīs uzdevumus Latvijā.

Latgalē topošajā NBS apakšvienībā vēlas dienēt 270 cilvēki

Ministru prezidenta Māra Kučinskā (ZZS) valdības rīcības plānā Aizsardzības ministrijai bija dots uzdevums līdz 2018. gada 30. oktobrim izveidot pastāvīgu Nacionālo bruņoto spēku (NBS) apakšvienību Latgalē.

//Foto: LETA

Par to, ka sāktā pastāvīgas bruņoto spēku apakšvienības izveidošana Latgalē, AM paziņoja šogad janvāra vidū. Profesionālā dienesta kaujas atbalsta apakšvienību ar pretgaisa aizsardzības spēju plānots veidot Zemessardzes 3. brigādes sastāvā, izvietojot to Daugavpilī, Rēzeknē un Preiļos. Šobrīd dienestam jaunizveidotajā profesionālā dienesta apakšvienībā Latgalē ir saņemti aptuveni 270 pieteikumi. Jaunā apakšvienība būs rotas līmeņa vienība, un rotā parasti ir 120 līdz 150 karavīri, aģentūra LETA noskaidroja Aizsardzības ministrijā (AM). Šobrīd sāktā pieteikumu izvērtēšana, līdz ar to vēl nav zināms, cik no personām būs atbilstošas prasībām, piemēram, veselības nosacījumiem.

Azerbaidžāna ir svarīgs partneris Latvijai

12. februārī ārlietu ministrs Edgars Rinkēvičs oficiālās vizītes ietvaros Azerbaidžānas galvaspilsētā Baku tikās ar Azerbaidžānas prezidentu Ilhamu Alijevu, lai pārrunātu abu valstu divpusējās attiecības, Austrumu partnerības un aktuālos starptautisko attiecību un reģionālos jautājumus.

Sarunu laikā Baku

"Azerbaidžāna ir svarīgs partneris Latvijai, kam apliecinājums ir labās un draudzīgās Latvijas un Azerbaidžānas divpusējās attiecības. Latvija ir ieinteresēta turpināt augsta līmeņa politisko dialogu, tādēļ šī gada martā ir plānota Latvijas Valsts prezidenta darba vizīte Azerbaidžānā," sacīja Rinkēvičs. "Ņemot vērā Latvijas un Azerbaidžānas tirdzniecības apjomu kritumu, ir svarīgi strādāt pie to atjaunošanas. Tādēļ esam ieinteresēti sadarbības attīstīšanā transporta un loģistikas jomā," uzsvēra ārlietu ministrs. Rinkēvičs pauda Latvijas vēlmi turpināt attīstīt sadarbību izglītības, kultūras un tūrisma jomā un redzēt vairāk Azerbaidžānas studentu Latvijas augstskolās.

Amatpersonas pārrunāja gaidāmo Austrumu partnerības samitu

š.g. nogalē Briselē un Azerbaidžānas redzējumu Austrumu partnerības jautājumos. Rinkēvičs pauda Latvijas atbalstu Eiropas Savienības (ES) un Azerbaidžānas attiecību stiprināšanā. "Ceru, ka pozitīvās tendences Eiropas Savienības un Azerbaidžānas attiecībās turpināsies. Mēs atbalstām jaunu Eiropas Savienības un Azerbaidžānas stratēģiskās partnerības līgumu," sacīja ministrs.

Krievijas vēstnieks iepazīstas ar Saeimu

Ārvalstu vēstnieki, sākot darbu Latvijā, parasti dodas iepazīšanās vizītēs ar mūsu valsts augstākajām amatpersonām.

Jevgeņijs Lukjanovs

Jaunais Krievijas vēstnieks Latvijā Jevgeņijs Lukjanovs 14. februārī iepazīšanās vizītē apmeklēja Saeimu. Lukjanovs tikās ar Saeimas priekšsēdētā vietnieku Gundaru Daudzi (ZZS). Saeimas priekšsēde Ināra Mūrniece (*VL/TB/LNNK*) ar Lukjanovu netiksies, jo viņai tajā dienā paredzēta tikšanās ar Ukrainas vēstnieku Latvijā Jevhenu Perebijni. Lukjanovs iepriekš jau ir ticis ar ārlietu ministru Edgaru Rinkēviču (*Vienotība*), kā arī bijis akreditācijas vizītē pie Valsts prezidenta Raimonda Vējoņa.

EK prognozē

Latvijas ekonomikas kāpumu

"Latvijas ekonomikas izaugsme šogad lēnām pieaugs līdz 2,8%," vēsti Eiropas Komisijas (EK) ziemas ekonomikas prognozes. Ekonomikas kāpums turpināsies arī nākamgad. Taču aizvadītajā gadā tas ir samazinājies vairāku iemeslu dēļ, tajā skaitā arī investīciju krituma dēļ.

Pērn Latvijas ekonomikas izaugsmei nav gājis tik spoži. EK ir izvērtējusi gan aizvadīto gadu Latvijas ekonomikā, gan raugās nākotnē un secinājusi, ka pērn Latvijas ekonomikas izaugsmei nav klājies tik spoži, kā būtu gribējies un kā bija cerēts. Tā ir piebremzējies, sasniedzot tikai 1,6%. Kā savā vērtējumā norāda EK viceprezidents Valdis Dombrovskis, lēnāku izaugsmes tempu pērn noteica investīciju kritums. Tas esot bijis saistīts ar Eiropas Savienības (ES) fondu plūsmas īslaicīgu samazināšanos. Bet saistībā ar pāreju uz ES fondu jauno plānošanas periodu 2014. – 2020. gadam līdzīgas problēmas ir vērojamas praktiski visās jaunajās dalībvalstīs. Tādējādi Latvijas ekonomiku ir uzturējis pašu patēriņš un eksports.

(Turpināts 10. lpp.)

LATVIJA DIENU RITĒJUMĀ

VĒSTNIECĪBU ZIŅAS

(Turpināts no 9. lpp.)

Sandra Kalniete vadīs ETP grupas ārējo politiku saskaņošanu

Eiropas Parlamenta Eiropas Tautas partijas grupas viceprezidente Sandra Kalniete ir iecelta par grupas ārējo politiku darba grupas vadītāju. Viņa turpmāk atbildēs par grupas nostāju saskaņošanu ārlietu, aizsardzības, ārējās tirdzniecības un attīstības sadarbības jautājumos.

Sandra Kalniete

Kalniete vadīs vienu no frakcijas četrām pastāvīgajām darba grupām un pārstāvēs grupu ETP ārlietu ministru sanāsmēs. Politikas ieskatā svarīgākā prioritāte patlaban ir transatlantiskās sadarbības saglabāšana Trampa ērā – it īpaši drošības un tirdzniecības jautājumos.

Izložēti Ārlietu ministrijas zināšanu testa "Ceļo droši" balvu ieguvēji

Ārlietu ministrijas (ĀM) testā "Ceļo droši" starptautiskās tūrisma izstādes *Balttour* laikā zināšanas par drošu ceļošanu pārbaudīja un papildināja, kā arī par balvām cīnījās gandrīz 500 interesenti.

Izložē varēja piedalīties ikviens izstādes apmeklētājs, iegūstot vismaz 7 punktus no 10 iespējamajiem. 7 un vairāk punktus saņēma 392 personas, kas ir 83% no kopējo dalībnieku skaita. 7 punktus ieguva 64 jeb 16% no testa izlozes dalībniekiem; 8 punktus 106 jeb 27%; 9 punktus 138 jeb 35%; 10 punktus 84 personas jeb 21% no augstāko punktu skaitu ieguvušajiem. 43 balvu izloze notika izstādes nobeigumā ĀM stendā.

Einārs Tupurītis palīdz tautiešiem

Einārs Tupurītis ir bijušais sportists, kas jau ilgāku laiku dzīvo Amerikā un izveidojis veiksmīgu karjēru. Bijis Atlantas Olimpisko spēļu un pasaules meistarsacīkšu (1997) dalībnieks, divkārtējais ASV studentu čempions.

Pēc skrejceļa pamešanas Tupurītis pievērsies darba karjēras attīstībai un sasniedzis labus rezultātus. Tagad strādā banku jomā, kļuvis par *Trustco Bank* viceprezidentu. Darbojas arī nekustamo

īpašumu biznesā – pērk un pārdod mājas, izīrē telpas. Sarunā ar *LA* korespondentu Tupurītis stāsta, ka, aizbraukšam uz ASV, viņam jau no sākuma bijis svarīgs kontakts ar tautiešiem un vēlāk – arī palīdzība. Jūtas gandarīts, ja cilvēks prot to novērtēt. Einārs piedalās visos latviešu kopienas sarīkojumos. Gan Ziemsvētkus, gan Jauno gadu svin kopā ar latviešiem. Dzīvesvietu izvēlējies ASV Austrumu krastā pie Kanadas robežas, jo turienes klimats līdzīgs Latvijai. Daudzi Latvijas sportisti, kuri aizbraukuši studēt ASV augstskolās, pateicīgi Eināram Tupurītim par palīdzīgas rokas sniegšanu. Bijušais slēpotājs Kristis Eiduks dzīvo Eināra mājā. Latvijas izlases basketboliste Gunta Baško-Melnbārde ar Eināru iepazīsies latviešu kopienas sarīkojumā, komunikācija ar viņu ļoti palīdzējusi. Vieglatlētam Uģim Jocim Murjāņu sporta skolā Tupurītis bijis elks, un audzēknis arī izvirzījis mērķi sasniegt augstus rezultātus. Amerikā bijusi lieliska iespēja iemācīties kaut ko jaunu un pilnveidot pašam sevi ar tik augstas klases atlēta palīdzību.

Eināra Tupurīša dzīves kredo ir vienkāršs: "Izvirzi mērķi un ķeries klāt par simt desmit procentiem, tad vienmēr to sasniegsi. Gribu, lai cilvēki saprot, ka vari dot, bet ne vienmēr jāsaņem preti."

Ievēlēts jauns LPRa vadītājs

Noticis Latvijas Politiski represēto apvienības (LPRa) ārkārtas kongress. Tajā par jauno LPRa valdes priekšsēdi ievēlēts Ogres politiski represēto kluba vadītājs **Ivars Kalķis**. Konferencē Rīgas Latviešu biedrības namā no 302 delegātiem bija ieradušies 242 biedri. Debatēs tika izteikti pārmēti LPRa valdei par tās vadības stilu, vairākkārt dēvējot to par autoritātīvu, totalitāru, pat diktatorisku. Delegāti vērsa uzmanību uz nepieciešamību pēc pārmaiņām valdes darbībā.

Ivars Kalķis

Bilētenos sākotnēji bija četri kandidāti, bet divi savu kandidātūru atsauca. Par līdzšinējo LPRa līderi Gunāru Resno nobalsoja 111 biedri, par Ivaru Kalķi – 113.

LNSO koncertus Francijā noklausījušies aptuveni 25 000 mūzikas draugu

Latvijas Nacionālais simfoniskais orķestris (LNSO) atgriezies no vērienīgas turnejas, kuŗas laikā Francijā sniedza 16 koncertus, tajā skaitā 14 reizes uzstājās slavenajā Nantes festivālā "Trakās dienas", tā aizsākot Latvijas simtgades svinību starptautisko programmu. Pavisam turnejas laikā LNSO koncertus noklausījās aptuveni 25 000 mūzikas cienītāju.

Dirigents Andris Poga // Foto: LETA

5. februārī notika "Trako dienu" nobeiguma koncerts "Deju mūzika", ko tiešraidē radīja *ARTE TV* un kuŗā mūzičēja LNSO un Valsts Akadēmiskais koris (VAK) *Latvija* diriģenta Andŗa Pogas vadībā.

Latvijas stends 67. Berlīnes starptautiskajā kinofestivālā

Vācijas galvaspilsētā Berlīnē 9. februārī sākas jau 67. Berlīnes starptautiskais kinofestivāls – viens no pasaules kinofestivālu "lielā trijnieka", un Latvijas filmu nozare tajā pārstāvēta gan konkursa un tirgus skatēs, gan ar stendu filmu tirgū un Elinas Vaskas dalību Eiropas jauno talantu izlasē *Shooting Stars*.

Ēģiptē atkārtoti iznāk "Ar balles korpēm Sibīrijas sniegos"

2016. gada beigās pēc Latvijas vēstniecības ierosinājuma tipogrāfija "Sfinksas aģentūra" izdeva Sandras Kalnietes grāmatas "Ar balles korpēm Sibīrijas sniegos" papildu tirāžu. Grāmata izdota ar nosaukumu "Sieviete no Latvijas". Pirmo reizi Ēģiptē grāmata iznāca 2009. gadā. Tā ir pašlaik vienīgā mūsdienu Latvijas autora grāmata, kas tulkota Ēģiptē.

Šī grāmata ir visvairāk tulkotais latviešu darbs Latvijas mūsdienu vēsturē. Grāmata ir tulkota krievu, poļu, franču, čehu, itāliešu, vācu, zviedru, flāmu, angļu, somu, albāņu, arābu un japāņu valodā. Grāmata "Ar balles korpēm Sibīrijas

KANADA. Antropoloģijas muzejs Vankuverā ir saņēmis Latvijas keramiķu Jāņa un Marijas Saikovsku veidotu Latgales keramikas kolekciju kā dāvinājumu no bijušā Latvijas Valsts prezidenta (2007-2011) Valda Zatlera. Tagad slaveno Antropoloģijas muzeja kolekciju lieliski papildinās arī no Latvijas sarkanā māla veidoti keramikas mākslas darbi. Tie tapuši, izmantojot Latgales keramiķiem raksturīgo tradicionālo podnieku tehniku. Kolekcija izveidota tā, ka tā iespējami pilnīgi atspoguļo Latgales keramikai raksturīgo krāsu bagātību, kā arī vēsturiskās tradīcijas un simbolus. Valdis Zatlers dāvinājuma vēstulē muzejam raksta, ka Antropoloģijas muzeja kolekcijas dažādība un bagātība patiesi aizrauj elpu, bet viņš vēlas to papildināt arī ar Latgales keramiķu meistardarbiem un pasniegt muzejam Latvijā veidotu daļiņu no cilvēces vēstures, ko tagad varēs apskatīt arī Vankuverā. Īpašā ceremonijā no Latvijas vēstniecības Otavā nosūtītajā Valda Zatlera dāvinājuma atvēršanā piedalījās arī Latvijas goda konsuls Kanadas Britu Kolumbijā Ēriks Savičs. Muzeja vārdā dāvinājumu pieņēma tā direktors Dr. Antonijs Šeltons.

KRIEVIJA. Viborgā, izstāžu centrā "Ermitāža – Viborga", ar Latvijas ģenerālkonsulāta Sanktpēterburgā atbalstu atklāta Sanktpēterburgas mākslinieka Vladimira Kordubailo gleznu un grafiku izstāde. Izstādes nosaukums "Tevis apburts, Latgale". V. Kordubailo (1938-2015) – mākslinieka un scenografa darbi glabājas daudzās privātkolekcijās un muzejos. Mācījies Ļeņingradas mākslas vidusskolā, beidzis Ļeņingradas teātra, mūzikas un kinematografijas institūtu. Kā scenogrāfs iestudējis vairāk nekā simt teātra izrādes. No pagājušā gadsimta deviņdesmitajiem gadiem līdz pat mūža beigām regulāri strādāja Latgalē, veltot tās dabai aptuveni simts gleznu.

IZRAĒLA. Latvijas vēstniece Izraēlā Elita Gavele apmeklēja 23. Starptautisko Vidusjūras tūrisma izstādi IMTM 2017, kā arī tikās ar Latvijas dalībniekiem izstādē, apmeklējot kopīgo Latvijas stendu. Izstādes atklāšanas ceremonijas laikā vēstniece tikās ar Izraēlas tūrisma ministru Jarivu Levinu. Sarunā ar ministru vēstniece puda gandarījumu par to, ka izstādē piedalās četras Latvijas tūrisma kompanijas un interese no Izraēlas kompanijām par tūrisma iespējām Latvijā tikai pieaug. Šogad izstādē no Latvijas piedalās Latvijas lidsabiedrība *airBaltic*, Viesnīcu un restorānu asociācija, *Con-ex Latvia Tours Group* un *Hotel Jūrmala SPA*.

INDIJA. VAS *Latvijas dzelzceļš* prezidents Edvīns Bērziņš, uzsākot darbu vizīti Indijā, apliecināja vēlmi attīstīt kravu pārvadājumu maršrutu starp Āziju un Eiropu. Bērziņš tikās ar Indijas Tirdzniecības ministrijas valsts sekretāri Ritu Teotju, lai padziļināti apspriestu Indijas valdības atbalstu uzņēmējiem, kas izmanto tu Latvijas ostas par Indijas eksporta preču izplatīšanas centriem Ziemeļeiropas, Krievijas un NVS valstu tirgos.

GRIEKIJA. 11. februārī Atēnās Grieķijas Fotografijas aģentūras telpās notika Latvijas fotokluba *Rīga* izstādes "RGB (Red, Green, Blue) – Zils" atklāšana. Uzunājot izstādes organizatorus un apmeklētājus, Latvijas vēstnieks Grieķijā Māris Klišāns atzinīgi novērtēja lielisko iniciatīvu organizēt izstāžu apmaiņu starp Grieķijas un Latvijas fotoklubiem, kā arī aicināja izmantot iespēju iepazīt Latviju caur augstvērtīgajām fotogrāfijām. Vēstnieks, izmantojot iespēju, informēja klātesošos par tuvojošos Latvijas simtgadi.

sniegos" ir dokumentāls stāsts par autores vecāku un vecvecāku ģimenes locekļu traģiskajiem likteņiem izsūtījumā Sibīrijas gulaga nometnēs un nometinājumā. So ļoti personīgo stāstu par tēva un mātes necilvēcīgajām ciešanām Sibīrijā autore veiksmīgi ir saistījusi ar svarīgākajiem tā laika Eiropas vēstures un politikas notikumiem, pārlicinot atklājot, kā nekontrolētas varas gaitēnos pieņemtie lēmumi sakropļo veselu tautu dzīvi.

Otrā vieta Starptautiskajā Saporo sniega skulptūru festivālā

Japānas pilsētā Saporo notika viens no senākajiem un prestižākajiem sniega un ledus skulptūru festivāliem pasaulē. Tā ietvaros norisinājās jau 44. Starptautiskais sniega skulptūru konkurss, kuŗā tika aicinātas piedalīties stiprākās mākslinieku komandas no visas pasaules. Latvijas komanda no Jelgavas, kuŗu pārstāvēja mākslinieki Kārlis Īle, Maija Puncule un Ainārs Zingniks, ar sniega skulptūru "Koka sapņi" ieguva

godpilno otro vietu (*attēlā*).

Starptautiskais Saporo sniega un ledus skulptūru festivāls notika jau 68. reizi, un tajā bija apskatāmas 200 sniega un ledus skulptūras. Šogad festivālu apmeklēja vairāk nekā 2,5 miljoni skatītāju. Latvijas komanda Starptautiskajā Saporo sniegaskulptūru festivālā piedalījās otro reizi, 2016. gadā mūsu mākslinieki izcīnīja festi-vāla galveno balvu ar sniega skulptūru "Tilts".

Ziņas sakopojis
P. KARLSONS

LAIKU UN VIETU MIJĀS

FRANKS
GORDONS

Donalda Trampa uzvara ASV prezidenta vēlēšanās un citas aktualitātes mūsdienu pasaulē likušas divām pētniecēm – *Andrei Kennell-Teilorai* un *Ērikai Francai* – visai respektablajā amerikāņu žurnālā *Foreign Affairs* nākt klajā ar jaunu terminu, kas apzīmē, var teikt, jaunu jēdzienu: *authoritarianization*. Šis garu garais, grūti izrunājams vārds apzīmē situāciju, kad demokrātija tiek grauta un drupināta pamazām, soli pa soli, un, lai rastos priekšnoteikumi autoritāra režīma ieviešanai, nekādi apvērsumi nav vajadzīgi.

Abu pētnieču raksta nosaukums sniedz priekšstatu par to, kas slēpjas aiz nupat pieminētā garā vārda: “Kāpēc populisms ir ceļš uz autokratiju”, t.i., patvaldību.

Raksta autore konstatē, ka autoritāri režīmi, kas vēl nesen radušies dumpja vai apvērsuma rezultātā, pēdējā laikā veidojas pakāpeniski, kad tie, kas tiko pēc neierobežotas varas, izmanto po-

pulistisku demagoģiju, lai ar dažādiem rikožumiem un “knifiem” pamazām drupinātu parlamentārās demokrātijas pamatus.

Tā rikožas Donalds Tramps Savienotās Valstīs, Redžeps Tajips Erdogans Turcijā, Viktors Orbans Ungārijā, Jaroslavs Kačinskis (pastarpināti) Polijā, Rodrigo Duterte Filipīnās un, protams, Vladimirs Putins Krievijā.

Rakstā uzsvērts, ka itin demokrātiskā ceļā ievēlēti lideri mērķtiecīgi un sistemātiski atceļ vai vājina zināmas demokrātiskas normas, procedūras, iestādījumus, lai šādējādi, piedodiet par garo terminu, *autoritarianizācijas* rezultātā kļūtu par patvaldnieku.

ASV 45. prezidents Donalds Tramps, kuŗš vēlēšanās uzvarēja, apreibinot elektorātu ar populistiskiem saukļiem un solījumiem, pārkāpj Savienoto Valstu konstitūciju, norāda Deivids Kols žurnālā *The New York Review of Books*. Tramps atteicies atskaitīties par saviem ienākumiem saistībā ar

nodokļiem, slēpjot attiecīgos dokumentus. Viņš paliek savu uzņēmumu faktiskais īpašnieks, uzticot tos pārvaldīt saviem dēliem – Ērikam un Donaldam junioram. Tramps, ievēlēts par prezidentu, visnotaļ kalpo paša un savas ģimenes un sava biznesa interesēm, vienlaikus pieņemot ārpolitiskus un iekšpolitiskus lēmumus, kas neizbēgami saistīti ar viņa biznesu. Viņš rupji pārkāpj ASV konstitūciju, grauļot amerikāņu demokrātijas pamatus.

Turcijas prezidents Redžeps Tajips Erdogans vairākiem lāgiem ticis ievēlēts vispirms Istanbulas mēra un tad premjērministra amatā, jo viņa partija – AKP ar populistiskiem saukļiem un solījumiem savaldzināja plašas vēltāju masas.

Formāli NATO dalībvalsts Turcija ir parlamentārā demokrātija. Līdzās valdošajai partijai parlamentā pārstāvētas trīs citas, bet vairāku formāli legālu procedūru rezultātā Erdogans kļuvis par

valsts prezidentu, bet pērnavasar sarīkotais viņa pretinieku apvērsuma mēģinājums deva Erdoganam ilgotu ieganstu pamatīgi un brutāli izrēķināties ar jebkuŗu aktīvu opozīciju, atcelt no amata tūkstošiem ierēdņu un skolotāju (!) un gandrīz pilnībā apklusināt neatkarīgo presi. Tagad Turcija ir ceļā uz prezidentālu republiku, padarot Erdoganu par faktisku “vadoni” ar sultāna pilnvarām.

Ungārija ir gan NATO, gan ES dalībvalsts, taču tās demokrātiski ievēlētais premjērministrs Viktors Orbans, kuŗš pēdējā laikā jūtami “apcīpjis” legālas opozīcijas iespējas un pat lepojas ar virzību uz “illiberālu” valstiskumu, arvien asāk kritizē “Briseli”, domājot gan Eiropas Savienību, gan NATO. Turklāt – un tas biedina – Orbans pa istam sadraudzējies ar Putinu, uzņēmis viņu Budapeštā kā dārgu viesi un noslēdzis “abpusēji izdevīgus” darījumus. Arī Ungārijā nu bruģēts ceļš uz autoritāru režīmu.

Īpatnēja situācija radusies Polijā. Pilnīgi demokrātiskā ceļā, vēlēšanu rezultātā, pie varas tikusi konservatīvā (ar klerikāļu piegāšanu) partija *Prawo i Sprawiedkivosch (PiS)*, ko vada tās priekšsēdis Jaroslavs Kačinskis. Viņš ir faktiskais Polijas līderis, kamēr šis valsts prezidents un premjērministrs būtībā ir viņa instrumenti.

Atzīmēsim, ka Jaroslavs Kačinskis Polijā drupina demokrātiju tāpat kā Tramps ASV, Erdogans Turcijā vai Orbans Ungārijā, jo apcīpjis Konstitucionālas tiesas pilnvaras, uzspiedis klerikāļus uzskatus par ģimeni un sievietes tiesībām u.tml. Kačinskis, tāpat kā Orbans, “nemil Briseles ierēdņus un globalizāciju” un noniecina t.s. Rietumu vērtības, taču atšķirībā no Orbana vēlas palauties uz NATO kā uz Polijas neatkarības balstu iepretim Putina Krievijai, kas – ne bez pamata – Polijai ir lielākais drauds.

Drupina demokrātiju

VĒROJUMI UN PĀRDOMAS

KĀRLIS
STREIPS

Pagājušajā nedēļā pagāja gads, kopš amatā stājās premjērministrs **Māris Kučinskis** un viņa Ministru kabinets. Kučinskis aicinājumu veidot valdību saņēma pēc tam, kad demisionēja viņa priekštece Laimdota Straujuma (*Vienotība*), un šī ir vien otrā reize atjaunotās Latvijas vēsturē, kad valdību vada *Zaļo* un Zemnieku savienība (pirmā bija Induļa Emša valdība 2004. gadā, Emsim pārstāvēt *Zaļo* partiju un kļūstot par pirmo *Zaļās* partijas pārstāvi pasaulē, kas kļuvis par kādas valsts premjēru; tiesa, viņš amatā bija mazāk par gadu, un vislabāk viņu atceras kā visnotaļ chaotisku premjērministru). Savukārt Māris Kučinskis “zaļajos zemniekos” nepārstāv ne tos zaļos, ne tos zemniekus – viņu ZZS sarakstā pēdējās Saeimas vēlēšanās deleģēja Liepājas partija. Kučinskis Latvijas politikā ir ilgdzīvotājs, viņš savulaik bijis Valmieras pilsētas un Valmieras novada vadītājs, Saeimas deputāts, reģionālās attīstības un pašvaldību ministrs. Mūsu valsts politiskās iekārtas kontekstā ir visai tipiski, ka cilvēks vairākkārt maina partejisko piederību. Lielajā politikā viņš ienāca kā kādreizējā premjēra Andra Šķēles veidotās Tautas partijas biedrs, vēlāk saņēma mandātu Saeimā kā *Latvijas Pirmās partijas/Latvijas ceļa* pārstāvis, nu ZZS. Tautas partijas un LPP/LC vairs nav, Kučinskis rullē tālāk.

Lielākais sasniegums valdībai aizgājušajā gadā bija 2017. gada valsts budžeta pieņemšana. Šis ir ļoti nozīmīgs process, jo tas nosaka valsts ekonomiskās un finanču prioritātes nākamajam

gadam, kā arī tāpēc, ka gadījumā, ja Saeima valdības piedāvāto budžetu noraida, tas automātiski nozīmē attiecīgās valdības krišanu. Tieši tā notika ar jau minēto Induļa Emša valdību. Sevišķi lielu sabiedrības uzmanību budžets šoreiz saņēma tāpēc, ka valdība Saeimas deputātiem nodrošināja aptuveni 28 miljonus eiro tā dēvētām “deputātu kvotām”, kuŗas parlamenta frakcijas un deputāti varēja piešķirt pēc saviem ieskatiem (katra “kvota” bija jāapstiprina Saeimā, un tas notika pēc principa, “pakasi manu muguru, es pakasišu tavējo”). Kvotu ietvaros ļoti redzama bija “savējo būšana” – tādā nozīmē, ka naudiņa daudzos gadījumos nonāca tajās pašvaldībās, kur pie teikšanas ir kāda no lielās valdības koalīcijas partijām, tajā skaitā, piemēram, 1,55 miljoni eiro Ventpils “olimpiskā centra” attīstībai, vai 1,1 miljoni Valmieras stadiona rekonstrukcijai. Bija arī pa kuriozām. Deputāti piešķīra 30 tūkstošus eiro rokgrupai *Līvi*, lai tā varētu izdot albumu par godu savai 30. jubilejai, taču pašiem *Līviem* tas bija liels pārsteigums, jo viņiem nebija nekādu plānu izdot šādu albumu. Galu galā nauda šai vajadzībai netika piešķirta, taču tas bija viens no tiem gadījumiem, kas liek jautāt, vai šis nūdien ir labākais veids, kā dalīt valsts budžeta naudu. Partijas *No sirds Latvijai* vadītāja, kādreizējā valsts kontroliere Ingūna Sudraba process ir nosaukusi par “publiski atzītu korupciju”, savukārt “zaļo zemnieku” Saeimas frakcijas vadītājs Augusts Brigmanis pēc budžeta pieņemšanas dievotās, ka

turpmāk viņa vadītais politiskais spēks deputātu kvotas neatbalstīs nemaz (lai gan šis paziņojums nāca tikai pēc tam, kad ZZS viena pati kvotās bija izdalījusi 5,4 miljonus no tiem 28 miljoniem eiro, turklāt pie lielas naudas tika tieši Ventpils, kur ilgstoši saimnieko vēl viens no “zaļo zemnieku” partneriem Aivars Lembergs). Pats Māris Kučinskis pēc budžeta pieņemšanas smagi nopūtās.

Šogad, starp citu, dāsnums pašvaldību virzienā noteikti ir saistāms ar to, ka jūnijā būs pašvaldību vēlēšanas – re, re, cik mēs devīgi! Nākamgad, savukārt, būs Saeimas vēlēšanas, un nebūsim pārsteigti, ja minētais Brigmana solījums izrādās pupu mizu vērts. Amerikā dzīvojošie *Laika* lasītāji zinās, par ko te ir runa. Amerikas Kongresā jau ļoti sen pastāv jēdziens “cūkgaļas muca” attiecībā uz būtībā tām pašām “deputātu kvotām,” un arī tur reizēm bijuši zili brīnumi.

Otrs iemesls, kāpēc budžets aizgājušā gada nogalē piesaistīja plašāku uzmanību, bija tāds, ka valdībā kārtējo reizi bija visai liels chaoss attiecībā uz nodokļiem, šoreiz konkrēti runājot par tā dēvētajiem mikrouzņēmumiem mūsu valstī. Jautājums bija par to, vai pacelt mikrouzņēmumu patlaban visai zemo nodokļa likmi, lielā mērā tāpēc, ka par “mikrouzņēmumiem” sevi bija sākuši uzdot visai daudzi tādi, kuŗi patiesībā mikrouzņēmumi nemaz nav, piemēram, taksometru firmas katru savu šoferi noformējot kā “mikrouzņēmumu”. Politiķi sprieda, varbūt pacelt nodokli, varbūt nepacelt, bet tā vietā uzstāt

uz obligātām iemaksām valsts sociālajā budžetā arī no mikrouzņēmumiem, u.tml. Galu galā Saeima pie risinājuma nonāca nakts melnumā 2. decembrī, tāpat mazāk nekā mēnesi pirms jaunā gada, arī – jaunā nodokļu gada.

Latvijas politikāniem sen ir bijusi pavisam nelāga indeve mēta ties attiecībā uz nodokļiem. Atceros to gadu, kad 1. janvārī Latvijā tika ieviests eiro. Tajā pašā 1. janvārī arī stājās spēkā virkne grozījumu valsts nodokļu kodeksā, atceros padomājies, Valsts ieņēmumu dienestam un dažādu uzņēmumu grāmatvežiem droši vien bija milzīgi daudz darba, lai nomainītu vienu valūtu uz otru, vai tiešām bija vajadzīgs viņiem uzkraut vēl citas pārmaiņas? Taču plašākā nozīmē šī nenoteiktība tomēr ir kaitīga Latvijas tautsaimniecībai tādā nozīmē, ka investori tomēr negrib doties uz valsti, kuŗā nodokļi tiek mainīti pārlielu bieži. Konsekvence valsts attieksmē pret uzņēmējdarbību tomēr ir būtiska lieta, un tā nu reiz ir lieta, kuŗa Latvijā iet mazumā. Patlaban valdība solījusi nākt ar kopēju plānu par nodokļu sistēmas pamatnostādņēm kaut kad šogad pavasarī. Dzīvosim, redzēsim.

Viens gads nav gana ilgs laiks, lai vērtētu valdības darba ekonomiskos rezultātus. Kučinska valdības rīcības plānā lielākoties runa ir par ekonomiskām reformām, tie ir procesi, kuŗos atdeve būs redzama pēc ilgāka laika. Kopumā jāteic, aizvadītais gads lielajā politikā bijis salīdzinoši mierīgs, arī pats Māris Kučinskis ir tāds *mieramika*. Taču mūsu politiskās sistēmas spēja ik pa brīdīm nākt ar

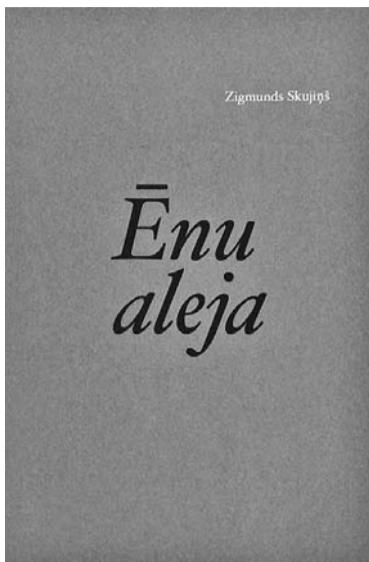
nūdien pārsteidzošiem jauninājumiem, šo vārdu lietojot nebūt ne pozitīvā nozīmē, ir redzama jautājumā, ar kuŗu pabeigšu šis nedēļas komentāru.

Proti, pagājušajā mēnesī Rīgas Juridiskā augstskola uzzināja, ka Ministru kabinets piepeši ir nolēmis neatbalstīt tās izvirzīto kandidātu augstskolas rektora amatam tāpēc, ka izvirzītais kandidāts neprot latviešu valodu. (Lasiet arī mūsu laikraksta nr. 6. – *Red*). Varētu likties, kas tur liels? Protams, ka Latvijā augstskolu rektoriem būtu jāprot valsts valoda. Vien te ir tāda maza nianse – Rīgas Juridiskajā augstskolā viss mācību process no pirmā *hello* līdz pēdējam *goodbye* notiek tikai un vienīgi angļu valodā. Tas pats arī Rīgas Ekonomikas augstskolā, kur arī patlaban notiek rektora nomainīšana un kur arī valsts piepeši ir nolēmusi piekāsīties. Jā, tieši tā – piekāsīties. Juridiskās augstskolas Satversmes vienbalsīgi atbalstītais kandidāts Mels Kenijs no Lielbritānijas skolā lekcijas ir lasījis visu laiku kopš 2008. gada, viņš patlaban ir skolas prorektors. Turklāt – arī iepriekšējais RJA rektors Džordžs Ulrihs bija ārzemnieks, arī viņam bija cita dzimtā valoda, un arī tad nevienam – ne skolā, ne valstī – nekas ļauns nenotika. Patlaban Izglītības ministrija ir solījusi izstrādāt likuma grozījumus, lai augstskolā, kur viss mācību process ir angļu valodā, par rektoru ļautu arī iecelt kādu bez latviešu valodas zināšanām. Pareizi, ka tā. Vien par to droši vien vajadzēja padomāt, pirms celt lielu traci.

Pirmais gads

EDUARDS
SILKALNS

Sagribējās ieskatīties Zigmunda Skujiņa biogrāfijā un darbu apcerē, kas ievietota 1992. gadā Rīgā izdotajā **Latviešu rakstniecība biogrāfijās**. Pirmais teikums tur ir: “Dz. strādnieku ģim.”. Uzmetu aci citu biogrāfiju sākumiem tai pašā grāmatas atverē. Lasu: “Dz. mežsarga ģim.”, “Dz. fabrikas kantorista ģim.”, “Dz. dzelzceļa remontstrād. ģim.”, “Dz. trūcīga zemnieka ģim.”. Šķiriskajai izcelsmei padomju laikos taču bija svarīga, ja ne noteicoša loma tajā, cik gluds vai grumbuļains būs cilvēka dzīves ceļš. Kaut gan 1992. gadā Latvija jau atkal bija brīva un demokrātiska valsts, padomju laikā iedibinātā tradīcija – sasaistīt rakstnieka vecāku nodarbošanās ar viņa kā vārdu mākslinieka pieņemamības pakāpi – kā tāda ēna vēl likās panākam līdzī.

Pareizā “izcelsme” un gatavība maksāt meslus padomju ideoloģijai savos darbos, cik nu tas šķita absolūti nepieciešams, Skujiņa gadījumā tomēr būs mazāki faktori viņa sekmīgā, papildītā mūža izveidē. Daudz svarīgāka loma būs bijusi viņa vērigajam, pasauli ap sevi izpētīt gribīgajam garam un mācai pamanīto un iegaumēto ietērt vārdos. Īsi to var saukt par rakstnieka talantu. Zigmunds Skujiņš ir spilgts piemērs tam, ka padomju laiku Latvijā varēja itin vērtīgi izdzīvot, nekļūstot nedz par varoni kā Gunārs Astra, nedz par sasmērētājos un iztupoņu kā Vilis Lācis.

2003. gadā sarakstītajā autobiogrāfiskajā sacerējumā **Ēnu aleja** Skujiņš raksta:

Laiks, kad 1944. gadā rudenī Latvijā atkal ienāca krievi, man nav iespiedies atmiņā ne ar karogu maiņu pie pagastmājas, ne ar posta vilni, kas pārskrēja Latviju kā pazemes spēku atraisīts cunami. Pavasarī biju beidzis pamatskolu un pēkšņi iekļuvis “lielo cilvēku” kārtā. Pasaule mainīja apgaismojumu, pārtapa krāsas, pārvērtās perspektīva. Likās, līdz šim biju sēdējis toverī zem cieša vāka. Tagad gribēju tikt ātrāk no tovera laukā, visam piekļūt, visu satvert. (9. lpp.)

Skujiņam 1944. gada rudenī bija septiņpadsmit mūža gadi. Vai vainosim viņu, ka viņš nav īpaši pamanījies “posta vilni”, kas tobrīd pārskrēja Latviju, bet ka pieaugot pasaule viņam pavērusies visā tās krāšņumā? Tādu pašu jaunības maksimālismu

taču piedzīvoja arī uz Rietumiem devušies bēgļu bērni, kas tagad, par sirmgalvjiem pārtapuši, jūnijā aus kājas ceļam uz Eslingenu, lai atcerētos, cik skaisti bija viņu agrinie gadi! Tautas sāpi un postu īsti aptvert un izjust taču bija vecāku paaudžu tiesa un daļa.

Skujiņš pie amata meistara Tinces izmācījās cinkografiju, kas pēc vārdnīcas ir “fotomechanisks klišēju izgatavošanas paņēmieni tipogrāfiskam iespaidumam”. Sakarīgs arods nākamajam rakstniekam, vai ne? Bet Tince ir arī labs sarunu biedrs un veikls stāstītājs. Viņš izvērsās par vairākpūsīgu Skujiņa mentoru, paplašina sava mācekļa interešu loku, ēnas iz 19. gs. Rīgas pagātnes un Latvijas pirmā neatkarības perioda sajaucas ar klausītāja aktuālo pieredzi, un viss informācijas un iespaidu murskulis kļūst par Skujiņa pasaules skatījuma daļu. Senā pagātne (Rīgas priekšpilsētas lielā degšana Napoleona karu laikā 1812. gadā) pāri aktuālajam momentam (Tinces stāstījumam Skujiņam) aizietas līdz nākotnei (paša Tinces mājvietas nelaimīgajam liktenim jaunā Dailes teātra celšanas laikā).

Sacerējuma pamatdoma izteikta jau pašā sākumā lasāmajā Tinces filozofijā:

Robeža starp esošo un aizgājušo ir tīra fikcija... Laiks ir nedalāms veselums... Laiks līdzīgi mūzikai reizē pieder mirklim un mūžībai, ir un nav. Laiks un mūžība patiesībā ir viens un tas pats. Bez pagātnes turpinājuma tagadne

nebūtu ne Bēthovena simfoniju, ne noslēpumainās mirāžas, ko saucam par dzīvi. (8. – 9.)

Tā pati doma atkārtota grāmatas beigās un dod pamatojumu sacerējuma virsrakstam:

Neviena iela... nekur nebeidzas, tikai pārtop ēnu alejā. Jo arī tas, ko saucam par tagadni, ir tikai pagātnes ēna... (142.)

Pagātnes un tagadnes sajaukšanās, starp citu, parādījās arī Skujiņa drauga un sarakstes biedra Gunara Janovska romānā **Ēnu menuets** (1969.)

Ēnu jēgums ieraugāms vēl citā kontekstā. Kādā t.s. atkušņa laika masku ballē pēc Staļina nāves kāds dalībnieks, “ietinies no palaga darinātā togā, aizklājis seju ar ģipsli lietu grieķu teātra masku”, tātad izskatīdamies pēc pagātnes ēnas, rezonē: “Daži draugi atgādina ēnas, tie parādās vienīgi saulainā laikā...” (70.)

Šī pašā grāmatas vidū aprakstītā masku balle, kur Lielajā ģildē “katra niša smaidīja, katrs kakts ironizēja” (70.), iezīmē jaunā Skujiņa dzīvesprieka gandrīz vai zenītu. Viņš te ieradīs saģērbies kā gurķis. Viņš te iedzer degvīna glāzi, ja arī ne mūža pirmo...

Dzīves prieka pilnais rakstnieks nekādā ziņā netiecas būt padomju iekārtas apoloģēts, viņš tikai uzmeklē to, kas iepriecina pat tad, ja makroklimats ir nelabvēlīgs. Viņš atgādina, ka greznā “Mākslas pils”, tagadējā Nacionālā mākslas mūzeja ēka, uzcelta, “kad Piektā gada revolūcija jau drūzmējās pie apvāršņa” (86.)

Kāpēc gan nepriecāties par padomju laikā celto Dailes teātra jauno ēku, pat ja celšana ilgusi “pilnus septiņpadsmit gadus, gandrīz tikpat ilgi, cik Heopsa piramīda” (94.)? Kā nekā, tas tomēr ir pirmais teātris, ko Rīgā cēluši paši latvieši, jo Nacionālā opera sākumā bija pilsētas vācu teātris, bet Nacionālais teātris – vāciešu celts krievu teātra mākslas vajadzībām.

Grāmatā iestrādāti interesanti gan it kā Tinces stāstīti, gan rakstnieka no citiem avotiem izzināti fakti iz Rīgas vēstures. Kas to, piemēram, būtu domājis, ka benedes postenis Rīgā likvidēts tikai 1863. gadā, tai pašā, kad tika uzcelts tagadējais Operas nams! Ir ko lasīt par vizuālajiem māksliniekiem Purvīti un Sutu, par rakstniekiem Viktoru Eglīti ar dzīvesbiedri Hildu Viku, par skaitīto grāmatu izdevumiem, no visa pa druskai.

Vai pagātnei klusībā gan būtu atļauts mīlēt, bet tagadne, gribot negribot, jāpieņem? Šo jautājumu lūko atbildēt Tince stāstīnā par savas bērnības divām mūzikas kastītēm: “veco un iemīļoto, kaut jau salūzušo un nelabojamo, ko māte aizmetusi, un tēva no Šveices atvesto jauno un lielāko, kas bērna sirsniņā veco tomēr nekad nespēs aizstāt. Tāds nu reiz ir cilvēks: ja vien viņš nav nelabojams praktiķis, pagātne viņa atmiņās burvīgā gaismā zaigo un laistās. Lai kāda tā arī būtu bijusi istenībā, tā daudzviet izejojas un ielaistās Zigmunda Skujiņa **Ēnu alejā**.”

SKANI, MANA VALODIŅA!

ANTRA
MIEZE

“Svinam” vai “atzīmējam” un citi valodas smalkumi

Turpinot kopīgiem spēkiem kopt mūsu dzimto latviešu valodu, šoreiz noskaidrosim atbildes uz šādiem lasītāju jautājumiem: kāpēc labāk lietot vārdu “svinēt” nevis “atzīmēt”? Ar ko atšķiras “pasākums” no “sarīkojuma”? Vai pareizi ir teikt: “noturēt dievkalpojumu”, “sniegt koncertu”, “dot runu”?

Vispirms par svētkiem un to svinēšanu. Tautieši jautā, kāpēc labāk lietot vārdu “svinēt” nevis “atzīmēt”? Darbības vārds “atzīmēt” ir sēmantiskais kalks – latviešu valodas vārds, kam krievu valodas ietekmē radušās papildu nozīmes, šajā gadījumā “svinēt”, arī “pieminēt”. Tāpēc koptā latviešu valodā teiksim, ka mēs “svinam Lieldienas”, “svinam dzimšanas dienu” vai kādus citus svētkus, bet sēru dienas “pieminam”. Savukārt ar pildspalvu svinamās vai pieminamās dienas mēs varam “atzīmēt” kalendārā, lai neaizmirstas.

Kur svētki, tur arī dažādi sarīkojumi. Mūsdienu latviešu va-

lodā jēdzienu “sarīkojums” un “pasākums” nozīmes ir tik ļoti cieši saplūdušas, ka vairs nejūtam šo vārdu atšķirību. Tomēr koptā latviešu valodā šos abus jēdzienus būtu jāatšķir. Lietvārdus būtu jāsamācīti. Lietvārdus “sarīkojums” latviešu valodā saistām ar sabiedrisku un galvenokārt kultūras notikumu, kam parasti ir arī noteikta programma, piemēram, “sarīkojums” ir koncerts, festivāls, skolas absolventu salidojums, dzimšanas dienas ballīte u.tml. Turpretim “pasākums” ir attiecināms uz darbību vai darbību kopumu, kam vairāk ir komerciāls, ar uzņēmējdarbību asociējams raksturs, piemēram, “lauksaimniecības pasākums”, “biznesa pasākums”. Varam teikt, ka “tas ir ilgstošs un darbietilpīgs pasākums”, vai arī runāt par kādu “riskantu pasākumu”.

Savukārt, runājot par svētku repertuāru, teikt “koris sniedza koncertu” būtu pieļaujams, tomēr jāņem vērā, ka latviešu va-

lodā vārdam “sniegt” ir konkrēta priekšmeta došanas nozīme, piemēram, “sniegt roku”, “sniegt ziedus”. Tāpēc labāk un lakoniskāk skanētu “koris koncertēja”. Līdzīgi kā “sniegt pamācības” vai “sniegt atbildi” vietā latviskāk būtu teikt vienā vārdā – “pamācīt”, “atbildēt”. Viegli šo valodas normu ir iegaumēt, atceroties asprātīgo pamācību, ka “pasniegt” var mēteļus garderobē, bet mācību priekšmetu “mācīt”.

Vai pareizi teikt “deva runu”? Koptā latviešu valodā nevajadzētu aizrautes ar tādu vārdu savienojumu lietošanu, ko varam izteikt ar vienu izteiksmīgu un nepārprotamu verbu – šajā gadījumā “deva runu” vietā latviskāk skanēs “runāja”.

Tāpat arī koptā latviešu valodā nelietosim vārdkopu “noturēt dievkalpojumu” vai “noturēt sēdi”, jo šāda forma ieviesusies pēc vācu “*abhalten*” parauga. Labāk būtu teikt: “vadīt dievkalpojumu” vai “vadīt sēdi”.

VISAS LATVIJĀ
IZNĀKUŠĀS GRĀMATAS
VARAT IEGĀDĀTIES PIE
LIELĀKĀ
GRĀMATU TIRGOTĀJA

“LATVIJAS GRĀMATA”

SIA “L. Grāmata”
Rīga, Elijas iela 17, LV-1050
Tālr. +371 67223294
Tālrunis +371 67227248
E-pasts: lgramata@lgramata.lv

RAKSTIET, ZVANIET,
UN GRĀMATAS JUMS PIESŪTĪS PA PASTU.

“Nu, kad esam pieauguši..”

Rakstniece Māra Zālīte intervijā Andai Burvei-Rozītei (IR)

Jautrajā kņadā, smieklos, kas piesātina daudzdzīvokļu nama kāpnes no septītā līdz pat pirmajam stāvam, ir kaut kas simbolisks. Bērni ar mazbērniem ir ciemojušies pie Māras. Nu dodas tālāk savās dienas gaitās. Viņa stāv durvis un smaida. Vēlāk sarunā teiks, ka nav labākais laiks, lai runātu par sabiedrības nākotni – tik daudz neparedzamā. Tomēr smagās, nopietnās lietas, par ko viņai nākas domāt, tur līdzsvarā skaistās. Mārai ir četri mazbērni, dēla ģimene gaida vēl vienu, un tas sakrīt ar laiku, kad viņa raksta romāna *Pieci pirksti* otro daļu. Daudz jādodomā par savu dzimtu – pagājušo un nākamību. Arī plašākā mērogā – par tautu.

Māras Zālītes radošā biogrāfija ir blīva: astoņi dzejas krājumi, astoņas lugas. Daudz libretu mūzikālajām izrādēm. Eseju krājumi. Romāns. Pirmās lugas *Pilna Māras istabiņa* iestudējums Jaunatnes teātri 80. gadu sākumā kļuva par vērtību stāstu, savā ziņā – politisku manifestu. Dramaturģe vēlāk – par vienu no Atmosdas laika simboliem. 1987. gadā viņa uzrakstīja libretu rokoperai *Lāčplēsis*. Tautas manifestācijās gaidīja Māras uzrunas. Vienā no tām, *Par tiesisku valsti*, kas 1988. gadā notika Mežaparkā, viņa savu sakāmo iesāka ar vārdiem: “Sveika, mana bāreņu tauta! Sveika, aizvien vēl bāreņu tauta!”

Intervijā neilgi pirms 65. dzimšanas dienas Māra nu stāsta, kādu saturu liktu šajos vārdos šodien.

Skatoties pagātnē, kad jums dzīvot bijis visinteresantāk?

Protams, bērnība ir spilgta un interesanta. Ne velti par to tagad rakstu. Interesants periods bija, kad sāku strādāt Rakstnieku savienībā. Vēl nebiju pabeigusi augstskolu, kad mani pieņēma darbā par Mārīti sekretāri. Tā darba vieta sauca, jo pirms manis šo darbu darīja dzejniece Mārīte Misiņa, pirms viņas – vēl kāda Mārīte.

Studijas Filoloģijas fakultātē bija viens no neinteresantākajiem posmiem manā dzīvē. Bet tad – Rakstnieku savienība. Vilkme pēc tās sabiedrības. Es jau biju sākusi rakstīt, bet dziļās šaubās par sevi. Ļoti satraucoši bija atrasties Benjamiņu mājā. Tā bija Latvijas brīvvalsts laika leģenda. Sarkanbalt-sarkanie vairogi un zīmējumi uz sienām padomju laikā bija aizmāli, bet visi zināja, ka tie tur ir. Tāds kā brīvās Latvijas rezervuārs, kurā pēkšņi nonācu. Redzēju aizejošo rakstnieku svītu. Godīgi sakot, skatījos uz viņiem kā reliktiem. Sudrabkalns. Sakse, kas sēdēja adītā cepurītē, nosaitētām kājiņām. Brodele, mīļa veciņa, bet, kad palasu, ko rakstījusi, kļūst briesmīgi! Krāšņā Ķempe. Šķīta, ka viņi ir no citas galaktikas. Bija tomēr jau 70. gadi.

Cilvēki domā, ka Atmosda sākās astoņdesmitajos. Nē, tad Atmosda izgāja ielas. Uzskatu, ka tā iesākās 70. gados. Inteliģence, it īpaši mēs, jaunie, izturējamies ironiski pret padomisko.

Rakstnieku savienībā pavadīju ilgu laiku. Mani taču paaugstināja amatos. Šausmas, ja tā padomā, cik jauna biju! 22 gados sāku tur

strādāt, bet pie Ķempes biju aizlikusies vēl daudz agrāk – jau mācoties 1. kursā. Jo visi teica, ka man jāiet pie viņas ar dzejoļiem.

Pirmais dzejoļis tika publicēts 19 gadu vecumā, vai ne?

Jā, nosaukums *Balādiņa*. Man bija skaidrs, ka nekad nerakstīšu oktobriem un ļeņiniem. Mūsu rakstnieku paaudzei jau ledlauži bija izgājuši pa priekšu. Nevaram sevi lielīt, jāpateicas viņiem: Belševicai, Vācietim, Ziedonim, Čaklajam, Priedem, Pētersonam. Biezāko ledu viņi bija ar savu garu izlauzuši. Mēs dabūjam tikai ledus gabalu triecienu. Pa vienu sānu, otru. Vajadzēja tikai peldēt. Noturēties uz ūdens. Bet arī nezaudēt iekšējo stāju.

Kā uz jums kā izsūtīto bērnu raudzījās radošajā vidē?

Kollēgas, laikabiedri, to nezināja. Es nestāstīju. Rakstnieku savienībā tas gan bija zināms. Sākot strādāt, man bija jāiesniedz autobiogrāfija. Rakstīju, kā ir – dzimusi Krasnojarskas apgabalā. Rakstnieku savienības sekretārs Gunārs Čirulis man teica: neraksti, kur esi dzimusi! Tikai – kad dzimusi. Tā mana dzimšanas vieta oficiāli nekur netika minēta. Negribēju, lai mani iezīmē. Kādu laiku nostrādāju un kaut ko uzrakstīju, savā naivumā domāju – kāpēc nevarētu aizbraukt uz ārzemēm? Pie ziņojumu deļa radošajās savienībās ik pa laikam bija sludinājumi, ka var pieteikties padomju rakstnieku braucienam. Te uz Japānu, te uz Ameriku, te uz Austriju. Varēja pieteikties.

Ja vara uzskatīja, ka tas ir *neceļsoobrazno* (nelietderīgi – no krievu val.), tad nekur netika. Pieteicos, un sākās. Vēl pirms čekas bija jāiet uz Kirova rajona kādu komisiju, kur strīpā sēdēja vecie bolševiki. Viens mani pratināja: kāpēc vecvecākus izsūtīja, cik hektāru zemes viņiem bija. Iedomājieties? Prasa 24 gadus jaunai dzejniecei! Ne mani interesēja tie hektāri, ne es zināju skaitu. Tādās kategorijās vispār nedomāju. Saprātu, ka uz ārzemēm netikšu. Man atteica Austriju. Tad ASV.

Vienīgais, pie kā palieku: indivīds var sevī izkopt morālo imperatīvu. Neļauties. Vienmēr pasaulē bijuši cilvēki, kas spēj neļauties. Domāt, kas notiek uz manām, indivīda, robežām. Tās jāargā. Jābūt pašam sev par robežsargu – lai netiek pāri nekas, ko nevēlos.

Vai tas cilvēks, kurš jūs pratināja, vēl aizvien dzīvs?

Dzīvs, dzīvs!

Vārdā nesauksit?

Man tas neko nedos, un viņa bērni, mazbērni nav vainīgi pie tā, ko viņš darījis. Tāpēc nesaukšu. Ļoti gribējās tikt ārā no PSRS. Vilkme pēc brīvības. 1980. gadā mani palaida uz Japānu. Pati neticēju. Kāpēc palaida, to uzzināju Astras Mīles grāmatā par Jāni Peteru. Astra bija intervējusi visādus čekistus. Viens stāstīja, kā

strādājuši ar latviešu inteliģenci. Autore viņu citē – mēs palaidām arī Māru Zālīti! Uz Japānu! Jūs noteikti jautāsiet, kāpēc, viņš Astrai Millei saka. Tieši tāpēc arī palaidām! Sprotiet, cik velnišķīgi? Lai pēc tam visi domātu un prasītu, kāpēc.

Vai jūs kā izsūtīto bērnu mēģināja vervēt?

Tajā laikā mani nevervēja. Mani vervēja 80. gadu beigās, kad jau

tu, stulbais čekist, nāc šurp! Tāda mešanās uz ambrazūras.

Bija Drošības komitejas darbinieki, kuri atbildēja tieši par Rakstnieku savienību. Nāca uz sapulcēm, klausījās. Visi zināja, kas viņi ir. Piemēram, Alberts Bels, kuru ārkārtīgi cienu, kādas valdes sanāksmes laikā – tajā bija arī viens cilvēks, kuru neviens nepazīna, – piecēlās un teica: atvainojiet, vai šis kungs varētu stādīt priekšā?

Protams, Bels zināja, kas viņš ir. Taču provocēja. Čekists it kā nedzirdēja. Nodūra galvu. Bels sacīja: izskatās, ka šeit ir nepiederšas personas un sēdi nevaram turpināt! Tika izsludināts pārtraukums. Pa to laiku čekists aizvilkās. Čekistiem bija pat iesaukas. Vedējtēvs un citas.

Vai zinājāt, kuri ir ziņotāji mākslinieku lokā?

Dzejnieks Pēteris Zirņītis, labdabīgs, sadzīvē ļoti jauks cilvēks – visi zināja, ka viņam jāziņo. Mēs pat iesaucām – *podpolkovņik Gorohov*. Pieņemu, ka Zirņiņa ziņojumi čekai bija tādi, kas rakstniekus pestīja no nepatikšanām. Katrā ziņā viņa klātbūtnē neviens nebremzēja. Zināja, ka nenodos.

Bija arī citādi. Mums, jaunajiem rakstniekiem, izveidojās kompānija, savstarpēji uzticama. Braucām pie literātes Andas Lices uz Jūrmalu. Pavadījām visu nakti, līdz rīta ausmai. Tika kalti plāni par brīvību. Bet vienmēr mums viens jauns rakstnieks piesitās, it

kā nejausi, viņš nebija mūsējais. Vairījāmies. Likām saprast, ka negribam. Jānis Baltvilks reiz piegāja viņam cieši klāt un pateica tā, ka tas ievilka asti kājstarpē, pazuda.

Dzīve diezgan lielā stresā – tā es raksturotu. Jebkurā brīdī varēja kaut kas draudēt. Draudēja arī atklāti – plēnumos, medijos. “Jaunie dzejnieki neiet pareizos ceļus!” Uldi Bērziņu, piemēram, neizdeva desmit gadus. Man pirmās divas grāmatas (*Vakar zaļajā zālē 1977. gadā* un *Rīt varbūt 1979. gadā* – *Red.*) iznāca tīri ciešami, bet tad iestājās sešu gadu pauze. Krājumu *Nav vārdam vietas* iesniedzu izdošanai 1979. gadā. Pusi izmeta ārā. Stīvējos pretī. Kad mazliet jau piekāpos – lai tikai krājums iznāktu –, biju uzrakstījusi buržuāziski nacionālistisku lugu (*Pilna Māras istabiņa*), un atkal krājuma izdošanu atlika.

1980. gadā iznāca žurnāls *Karogs* ar dzejoļu ciklu *Kad svešu spārnu sašķēlts gaisis*. Sākās trobele! Tā bija vienīgā reize *Karoga* vēsturē, kad tirāžu izņēma no bibliotēkām un grāmatnīcām, iznīcināja. Šo numuru dabūja tikai pasūtītāji. Tolaik pasūtītāju literāram žurnālam bija daudz – aptuveni 40 tūkstoši cilvēku. Sajūta man bija duāla: gan nepatikšanas, gan liela tautas mīlestība.

(Turpinājums 14. lpp.)

“Nu, kad esam pieauguši..”

(Turpināts no 13. lpp.)

Jums bija tikai 28 gadi.

Jā, bet par atzinību dārgi maksāju: mans trešais dzejoļu krājums nekādi nevarēja iznākt sešus gadus. To izdeva tikai 1985. gadā. Pa vidu taču bija vēl notikums ar dziesmu *Tik un tā* (Māras Zālītes teksts, Ulda Stabulnieka mūzika. – *Red.*), kurai *Mikrofona aptaujā '81* neļāva būt 1. vietā – kā nacionālistiskai emigrantu himnai. Kad vēlāk aizbraucu uz Kanadu, no tribīnes tur dzirdēju pretējo: dzejoļi esot padomju propaganda, tikai slēptā veidā. Naivā trimdas jaunatne uzrāvusi, to dziedot. Tur esot teikts, ka Latvija viena bez lielās Padomju Savienības nevar – par mazu!

Kas to teica no tribīnes?

Nesaukšu vārdā. Tas cilvēks man pēc daudziem gadiem, atjaunotās Latvijas laikā, atvainojās. Uz lustrāciju skatos komplicēti. Pirmkārt, ko gaida sabiedrība? Slavenību vārdus, kas bijuši ziņotāji. Atmaskot tās. Šāda veida sauciens pēc asinīm man ir grūti pieņemams. No otras puses, jātiec turienes izpratnes procesu. Uzrunāt cilvēkus, lai viņi brīvprātīgi atklāj, ka ziņojuši, nevis draudot (sagrausim jūsu dzīvi, šokēsīm bērnus, mazbērnus), bet lai pastāsta, kā vervēšana notika, kāpēc piekrita.

Jūs vervēja 80. gadu beigās. Kā tas notika?

Cūciņi. Ar meliēm. Man teica: vienam jūsu labam draugam, talantīgam dzejniekam, būs lielas nepatīkšanas – viņš šobrīd aizbraucis uz Burjatiju, interesējas par šamanismu... Jautāju – kādas nepatīkšanas? Nē, tāpat nevarot stāstīt. Vispirms vajagot manu parakstu, ka neizpaužu informāciju. Es varēšot viņam palīdzēt, ja vien esmu ar mieru parakstīties, tad uzklaut informāciju. Mani radās mirklis šaubu – ak Dievs, kas tam zēnam noticis! Vai tiešām varu palīdzēt! Tomēr parakstīties atteicos, jo sapratu, kas par lietu. Domāju, ka informācija, ko čekisti gribēja no manis, bija saistīta ar trimdas latviešiem. Viņi zināja, ka esmu pie viņiem ļoti ieradzēta, un cerēja, ka sniegšu kādas ziņas.

Šādā veidā vervēja. Mēs dzīvojam zem čekas totālā vāka. Jāsaprot, ka daudzus pakļāva ar šantāžu. Piemēram, homoseksuālus cilvēkus, jo homoseksualitāte bija kriminālsodāma. Jebkuru ievainojamu vietu cilvēkā izmantoja. Ne visi bija tik stipri, lai atteiktu. Ja šie cilvēki šodien nejestu negatīvo spiedienu, bet tiktu uzaicināti runāt mierīgā situācijā, iespējams, viņi atklātos. Mums kā sabiedrībai tas noteikti palīdzētu, bet svarīgs ir veids, kā lustrācija notiek. Var sarīdīt tautu – visus pret visiem, veicinot vājumu. Un var saliedēt, panākot, ka labāk saprotam, kas padomju laikā notika. Brīvprātīgas atklāšanās augsni vajag pareizi sagatavot.

Savākt liecības, lai saprastu, kāds bija mehānisms – kā čeka tika cilvēkiem klāt, kā viņus uzlauza –, būtu svarīgi.

Bet vēl kāds jautājums: kas patlaban traucē plašsaziņas līdzekļiem būt neatkarīgiem? Kas liek

melot oligarhu pārvalditos plašsaziņas līdzekļos? Nekādas čekas, kas šantāžētu, taču vairs nav.

Melu kultūra turpinās – ar visu čeku, dzīvu un veselu, esam ieslidējuši atjaunotajā Latvijas valstī.

Pavisam cita lieta ir varas limenis. Es nezinu, ko ar to darīt... Tas pats (*Latvijas Gāzes* padomes priekšsēža vietnieks) Juris Savickis. Ir skaidrs, ka šā cilvēka uzdevums ir turēt Latviju uz gāzes adatas. Traucēt valsts enerģētiskajai neatkarībai.

Ko redzam Savickim apkārt? Aizejiet uz hokeja maču – viņa ložā sēž prezidents Ulmanis, prezidents Bērziņš, Ministru prezidenti, Iekšlietu ministrijas valsts sekretāre un valsts noslēpuma turētāja Godmane. Augstāks līmenis vairs nevar būt! Mēs gribam meklēt čekas maisos, bet par šiem te, kuri šodienas Latvijā sēž tajā ložā, nerunājam. Naudaskāre, varaskāre ir lielākā baudkāre.

Ja jums šodien atkal būtu jāuzrunā sava “bāreņu tauta”, ko jūs teiktu?

“Sveika, bāreņu tauta! Sveika, pagaidām vēl bāreņu tauta!” es teicu. Toreiz mana doma bija par bārenības kompleksu. Teicu – mūsu māte ir dzīva. Tā raugās uz mums no priekšu galotnēm, no katra zāles stiebra.

Nu, kad esam pieauguši, mums jāņem māte Latvija zem sava spārna. Jāuzņemas atbildība par to. Tā es toreiz teicu. Vēlējos izaicināt: celieties un saprotiet, ka neesam bāreņi! Mums ir Latvija!

Vai tagad esam uzņēmies atbildību?

Lai ko mēs teiktu, nevar salīdzināt 1989. gada nošņurkušo vidi ar šodienas Latviju. Kaut vai no ainavas, zemes koptības viedokļa. No brīvības viedokļa. Būšanas Rietumu pasaules daļai. Bārenība varbūt izpaužas tādā nozīmē, ka aizvien šķiet, ka kādam par mums jārupējas, kaut kas jāatmet, “jo paši jau nevaram”.

Kad 1985. gadā piedzima meita Ilze, jums iznāca trešā dzejas grāmata, luga *Tiesa*. Kā apvienojāt radošo darbu ar zidaiņa kopšanu?

Bija iestrādes. Māte varone gluži nebija. (*Smejas.*) Dzejoļu krājums ir tas, kurš sešus gadus gaidīja izdošanu, tad beidzot iznāca. Luga... Kad rakstīju *Tiesu*, Ilzei bija gads. Kad rakstīju libretu rokoperei *Lāčplēšis* – divi gadi. Toreiz visa ģimene – mamma, māsa, omītes, krustmātes – strādāja uz to, lai es varētu vienu mēnesi gadā rakstīt Dubultu Jaunrades namā.

Mācēju intensīvi strādāt. Biju iekšēji uzcelusi dambi, kur viss krājās. Limenis cēlās, cēlās. Kad gandrīz jau gāja pāri, slūžas taisīju vaļā, viss nāca ārā.

Esmu “slavena” ar to, ka rakstīšanas laikā ne ar vienu nerunāju. Citi varbūt domā, ka lepna vai riebīga. Dubultu Jaunrades namā gāju pusdienās, kad visi bija paēduši. Lavījos, lai nevienu nesatīktu. Nekādu kontaktu! Man dotas tikai dažas nedēļas rakstīšanai – nevaru plāpāt stundu pie kafijas krūzes! Rukāju līdz spēka izsīkumam. Dažkārt bija jāpārtrauc, jo bērni saslīma.

Tomēr jaunībā tas bija viegli.

Man ir foršs vīrs, kurš ļoti atbalstīja. Padomju laikos nebija pierasts, ka vīrietis nodarbojas ar bērniem, mājsaimniecību.

Tagad ar prieku skatos, ka jaunie vīrieši, arī mans dēls, to dara. Dēls ne tikai ar saviem bērniem darbojas, bet paņem arī māsas Ilzes Ķuzules-Skrastiņas dviņus. Vīrieši tagad dara daudzas lietas, kas padomju laikos bija uzkratas tikai sievietei.

Vai esat Ilzei šuvusi kostīmus bērnodarza svētkiem un darījusi tamlidzīgas lietas?

Tas bija visbriesmīgākais ārprāts! Esmu jau otrā paaudzē ģimenē, kas necieš rokdarbus. Mana māte necieta. Vecmāmiņa – ne sevišķi, vienīgi cimdus adīja. Toties vecvecmāmiņa un viņas māte! Tie trakie, smalkie rokdarbi! Kad Ilzei vajadzēja pelītes cepuri un astīti vai zaķa masku, zvanīju draudzenēm. Paklau, vai tev ir zaķa ausis? Vari aizdot? Tad pēkšņi bērnodarzā bērnam bija jābūt par mušmīri. Lai uztaisītu, jāloka drātis, jāgriez kreppapīrs. To vienu reizi darīju. Vēl dejošanas svārciņi! Ilzuku no trīs gadu vecuma vadāju uz dejām. Loģistika bija rūpīgi jāplāno.

Vai bijāt priecīga, kad Ilze izdomāja studēt aktiermākslu? Vajadzēja laiku, lai viņa pierādītu, ka ir laba aktrise, nevis “Zālītes meita, kas tiek bīdīta”, – netaisnīgi un grūti jaunam māksliniekam.

Pati par to pārdzīvoju vairāk nekā mani bērni. Arī dēls mana vārda dēļ dabūjis ciest. Ilzes aktierkursa audzinātājs Pēteris Kriļovs tikai 3. kursā uzzināja, kā meita ir Ilze Ķuzule. Es zināju, ka Ilze dabūs samaksāt par to, ka ir mana meita. Sākums bija ļoti grūts.

Kura ir jūsu mīļākā meitas loma?

Laikam Džuljeta. Tā bija pirmā lielā loma. Jaunai aktrisei – sapņu loma, ļoti grūta. Man bija svarīgi redzēt, ka bērns nospēlē Džuljetu. Uz katru meitas izrādi man jāiet divas reizes. Pirmajā skatos tikai uz viņu. Otrajā, kad esmu nomierinājusies, varu noskatīties izrādi. Tagad uztraucos arī par Artūru (Skrastiņu, znotu). Viņš ir tāds meistars, kādus var saskaitīt uz vienas rokas pirkstiem. Dieva svaidīts talants.

Domājot par nākotni – saistībā ar savas ģimenes jaunākajām paaudzēm un arī plašāk, Latvijas nākamajām paaudzēm –, kas jums visvairāk rūp?

Pašlaik nedomāju uz priekšu. Pasaulē ir liels juceklis. Paradigmas mainās. Grūti pateikt, uz kuru pusi noslieksies. Jāievelk elpa. Jāskatās, jādama līdzī. Kas attiecas uz individu, svarīgi, lai cilvēkam ir personības kodols.

Nesen Latvijā daži mācītāji aicināja dedzināt Jura Rubenā grāmatu par attiecībām. Esot ķecerīga. Vai šādas ziņas jums neliek mulst – kas ar tautu notiek?

Grāmatu dedzināšana ir dziļi simboliska. Tūlīt jau kurs arī raganu sārta nepareizi domājošajiem. Man bija šoks, televīzijā noskatoties šo raidījumu (Latvijas Kristīgā radio direktora Tālivalža Tālberga izraisīto diskusiju. – *Red.*).

Ir aizdomas, ka mācītāja kungs, kurš aicināja dedzināt grāmatu, ir provokators. Iespējams, mērķis ir diskreditēt kristīgo baznīcu. Mūsu nācija jau tā nav spēcīga vienotībā, ticībā. Nevajag daudz, lai sašķeltu sikās drumsnās. Arī demokrātiju neļaujam sev izjust kā veselums, bet sašķelāties vēl vairāk.

Ne jau tādā veidā, kā domājam – ar tankiem –, mūs var apdraudēt. Mēs jau esam kara stāvoklī. Informatīvā kara stāvoklī, kad patiesība tiek sagriezta kājām gaisā. Kad paklausos raidījuma vadītāja Solovjova runas Krievijas televīzijā, liekas, ka sapņoju. Nevar būt, ka žurnālisti tik šausmīgi melo! Kas viņus spiež to darīt, izņemot naudas varu?

Nabaga Krievija, es domāju. Man tās ir žēl – līdz kādam zemiskuma līmenim var nokrist.

Atceros reizi pirms vairākiem gadiem, kad Putins vienā runā ieminējās: bruņojieties, bruņojieties! Viņa zemdoma bija – mēs Eiropu iznīcināsim citiem līdzekļiem. Vai tā nav? Informatīvais karš, Eiropas politiku ietekmēšana, bēgļu krīze. Neredzu lielu gaišumu, skatoties nākotnē.

Vienīgais, pie kā palieku: indivīds var sevi izkopt morālo imperatīvu. Neļauties. Vienmēr pasaulē bijuši cilvēki, kas spēj neļauties. Domāt, kas notiek uz manām, indivīda, robežām. Tās jāargā. Jābūt pašam sev par robežsargu – lai netiek pāri nekas, ko nevēlos.

Jūsu grāmata *Pieci pirksti ir plaši lasīta. Ko jaunu, domājot par savu dzimtu, atklājāt?*

Man savā ziņā laimējies, jo kā bērns esmu dzīvojis četru paaudžu vidū, pati būdama jaunākā šajā ķēdē. Laura, galvenā varone

manā grāmatā, prāto – vai tas ir labi vai slikti, ka viņa ir savas dzimtas ķēdes daļa? No vienas puses, tā viņai dod spēku. No otras puses, tā varbūt nozīmē būt piesietai – ar raksturu, visu ģenētisko mantojumu. Tagad rakstu *Piecu pirkstu* otro daļu. Jāpabeidz maijā. Šogad grāmatai būtu jāiznāk.

Pieminējāt dzimtas paaudžu saiti, kurā cilvēks ir ieausts. Tagad aiz jums jau veidojas prāva ķēdīte...

Tas ir jauki! Man patlaban sarunā negribas ielīst omīšu sentimentā. Katram viņa mazbērni ir tie ģeniālākie, vai ne? (*Smejas.*) Man arī tā liekas. Superīga kompānija – četri mazbērni, piektais ceļā. Kopā lasām. Runājam.

Vecākajam mazdēlam Krišjānim būs trīspadsmit gadu. Viņš piedalījās raidījumā *Gudrs un vēl gudrāks*. (*Sirsniņi.*) Tūlīt sāksu lietoties! (*Uzskaita ar gandarijumu.*) Tad ir sešgadīgie Ilzes un Artūra dviņi Marats un Emīlija. Četrgadīgā Kate. Un piektais būs.

Tagad jau bērni ir ļoti attīstīti. Māksliniece Roze Stiebra man iedāvināja disku ar animācijas filmām. Atnāk mazbērni. Nu, bērni, ko paskatīsimies? Varbūt *Kaķīša dzirnavas*? *Sēž uz sliekšņa pasaciņa*? Mazdēls no kabatas izvelk nelielu ierīci: man pašam līdzī filmā! Kāda? *Kurjers!* Džeisons Stethems.

Nu labi, bērnu multenītes jau arī viņi skatās. Jā, mani mazbērni ir visgudrākie un visskaitākie. Tā ir jādama, un tā es arī domāju!

Pateicamies nedēļrakstam “IR” par sadarbību šīs publikācijas tapšanā.

ir

MĀRAS ZĀLĪTES ROMĀNS “PIECI PIRKSTI” IZDOTS ASV!

Amerikas izdevniecībā *Dalkey Archive Press* februārī nākusi klajā Māras Zālītes izcilā grāmata, kas jau tulkota Lietuvā, Gruzijā un Igaunijā. Tulkojumi vācu un somu valodās sagatavoti un meklē izdevēju. Top tulkojums norvēģu un franču valodās.

Romānu “Pieci pirksti” (*“Five fingers”*) angļu valodā tulkojusi Margita Gailite. Grāmatu Amerikā var iegādāties par 17,- dolariem. Visērtāk – interneta vietnē www.amazon.com.

Latvieši, nāciet talkā, lai izdevums angļu valodā atrod ceļu pie lasītājiem! Pērciet, dāviniet saviem bērniem, mazbērniem, svešzemju draugiem!

Grāmatas anotācija, ko sagatavoja izdevniecība *Dalkey Archive Press*

FIVE FINGERS

Māra Zālīte

Translated by Margita Gailite

Five-year-old Laura was born in one of Joseph Stalin's prison camps in Siberia. When the book opens, she and her parents are on their long journey back to Latvia, a country Laura knows only from the exuberant descriptions that whirled about the Gulag. Upon her arrival, however, she must come to terms with the conflicting images of the life she sees around her and the fairytale Latvia she grew up hearing about and imagining. Based on the author's life, and written in lush language that defies the narrative's many hardships, Five Fingers tells the story of a girl who moves between worlds in the hopes of finding a Latvia that she can call home.

Māra Zālīte was born in 1952 in Krasnoyarsk in Siberia, in a Latvian family deported to Siberia by the Soviet regime. In 1956 her family returned to Latvia. She has won various literary awards, among them the prestigious J. G. Herder Prize (1993) and the Best Novel of 2013 for Five Fingers (Pieci pirksti). Her books have been translated into German, Russian, English, Estonian, Swedish and other languages.

MŪSĒJIE PASAULĒ

MĀRIS BINDERS

MARISS JANSONS**Apvienotā Karaliste**

11. aprīlis Mariss Jansons un *Symphonieorchester des Bayerischen Rundfunks*, Barbican Hall, London

Šveice

8., 9. aprīlis Mariss Jansons un *Symphonieorchester des Bayerischen Rundfunks*, Kultur und Kongresszentrum Luzern

Vācija

30., 31. marts, 6. aprīlis Mariss Jansons un *Symphonieorchester des Bayerischen Rundfunks*, Herkulesaal der Residenz, München

ANDRIS NELSONS**ASV**

13. aprīlis Andris Nelsons un *Boston Symphony Orchestra*, Boston Symphony Hall, MA

Austrija

18., 19., 21., 23. marts Andris Nelsons un *Wiener Philharmoniker*, Musikverein Wien

Francija

22. marts Andris Nelsons un *Wiener Philharmoniker*, Théâtre des Champs-Élysées, Paris

Nīderlande

29., 30. marts Andris Nelsons un *Koninklijk Concertgebouw*, Het Concertgebouw, Amsterdam

Vācija

25. marts Andris Nelsons un *Wiener Philharmoniker*, Alte Oper, Frankfurt

26. marts Andris Nelsons un *Wiener Philharmoniker*, Konzerthaus Dortmund

31. marts Andris Nelsons un *Koninklijk Concertgebouw*, Alte Oper, Frankfurt

AINĀRS RUBIĶIS**ASV**

16., 19., 22., 25. marts Ainārs Rubiķis diriģē Žorža Bizē operu "Karmena", *Lyric Opera of Chicago*, IL

KRISTĪNE OPOLAIS**ASV**

17., 21., 25. februāris, 2. marts Kristīne Opolaiss Nāras lomā Antonīna Dvoržāka operā "Nāra", *Metropolitan Opera*, New York, NY

Vācija

7., 10., 13. aprīlis Kristīne Opolaiss Toskas lomā Džakomo Pučīni operā "Toska", *Festspielhaus*, Baden-Baden

ELĪNA GARANČA**ASV**

19. marts Elīnas Garančas solokonzerts, *Metropolitan Opera*, New York, NY

13. aprīlis Elīna Garanča, atvadoties no Oktaviāna lomas, Richarda Štrausa operā "Rožu kavalieris", *Carnegie Hall*, New York, NY

Austrija

17. februāris Elīna Garanča un *Wiener Kammerorchester*, diriģē Karelš Marks Šišons, *Konzerthaus*, Wien

19. februāris Elīna Garanča un *Wiener Kammerorchester*, diriģē Karelš Marks Šišons, *Musikverein*, Graz

Vācija

21. februāris Elīna Garanča un *Deutsche Staatsphilharmonie Rheinland*, diriģē Karelš Marks Šišons, *Kölner Philharmonie*

23. februāris Elīna Garanča un *Deutsche Staatsphilharmonie Rheinland*, diriģē Karelš Marks Šišons, *Rosengarten Mannheim*

MARINA REBEKA**Itālija**

22., 26., 28. marts, 1., 4. aprīlis Marina Rebeka Marijas Stjuartes lomā Gaetāno Doniceti operā "Marija Stjuarte", *Teatro dell'Opera di Roma*

Spānija

18., 21., 23. februāris Marina Rebeka Violetas Valerī lomā Džuzepes Verdi operā "Traviata", *Palau de les Arts Reina Sofia*, València

LIENE KINČA**Šveice**

1., 5., 8., 11. aprīlis Liene Kinča Elizabetes lomā Richarda Vāgnera operā "Tanheizers", *Konzert Theater Bern*

ALEKSANDRS ANTOŅENKO**Vācija**

5., 8., 12., 16., 19., 23. marts Aleksandrs Antoņenko Otello lomā Džuzepes Verdi operā "Otello", *Opernhaus Zürich*

EGILS SILIŅŠ**Ungārija**

19., 23., 26. marts, 2. aprīlis Egils Siliņš Ceļnieka lomā Richarda Vāgnera operā "Zigfrīds", *Magyar Állami Operaház*, Budapest

Vācija

12. marts Egils Siliņš Ceļnieka lomā Richarda Vāgnera operā "Zigfrīds", *Oper Leipzig*

ALVIS HERMANIS**Austrija**

30. marts, 2., 6., 9., 13. aprīlis Richarda Vāgnera opera "Parsifāls", režisors Alvis Hermanis, *Wiener Staatsoper*

Vācija

10., 12., 17., 19. marts Džakomo Pučīni opera "Toska", režisors Alvis Hermanis, *Staatsoper im Schiller Theater Berlin*

LATVIJAS RADIO KORIS UN SINFONIETTA RIGA**Nīderlande**

1. marts Latvijas Radio koris, *Sinfonietta Riga*, diriģents Kaspars Putniņš, *De Doelen*, Rotterdam

2. marts Latvijas Radio koris, *Sinfonietta Riga*, diriģents Kaspars Putniņš, *Muziekgebouw*, Amsterdam

3. marts Latvijas Radio koris, *Sinfonietta Riga*, diriģents Kaspars Putniņš, *Muziekcentrum Enschede*

4. marts Latvijas Radio koris, *Sinfonietta Riga*, diriģents Kaspars Putniņš, *De Oosterpoort*, Groningen

11. marts Latvijas Radio koris, diriģents Sigvards Kļava, *Muziekgebouw Eindhoven*

PĒTERIS VASKS**Apvienotā Karaliste**

18. februāris Pēteris Vasks, "Viatore", atskaņo *Scottish Ensemble*, *Wigmore Hall*, London

13. marts, Pēteris Vasks, "Vox Amoris", atskaņo *Australian Chamber Orchestra*, *Milton Court Concert Hall*, London

31. marts Pēteris Vasks, "Ainavas", "Grāmata čellam", *King's Place*, London

Somija

16. marts Pēteris Vasks, "Concerto no.2", atskaņo *Pori Sinfonietta*, *Promenade Center*, Pori

Vācija

17., 18., 27., 29. marts Pēteris Vasks, "Vēstījums", "3.stīgu kvartets", *Staatstheater*, Stuttgart

19. marts Pēteris Vasks, "1. simfonija "Balsis"", izpilda *Rachmaninow Chor Kiel*, *St. Nikolaikirche*, Kiel

24. marts Pēteris Vasks, "Lūgšana "Kungs, atver mūsu acis"", "Musica Dolorosa", izpilda *Münchner Oratorienchor* un *Bad Reichenhaller Philharmonie Orchester*, *Herz-Jesu-Kirche*, München

2., 14. aprīlis Pēteris Vasks, "Musica adventus stīgu orķestrim", *Opernhaus*, Dortmund

ĒRIKS EŠENVALDS**Apvienotā Karaliste**

25. marts Ēriks Ešenvalds "Rivers of Light", izpilda *Mickle-gate Singers*, *National Centre for Early Music*, York

1. aprīlis Ēriks Ešenvalds korpmūzika, izpilda *Con Anima*, *St Machar's Cathedral*, Aberdeen

ASV

17. marts Ēriks Ešenvalds korpmūzika, izpilda *The College of Idaho Chamber Singers*, *The College of Idaho*, Caldwell, ID

18. marts Ēriks Ešenvalds korpmūzika, izpilda *Northwest Chamber Chorus*, *Phinney Ridge Lutheran Church*, Seattle, WA

8. aprīlis Ēriks Ešenvalds korpmūzika, izpilda *Orpheus Chamber Singers*, *Saint Thomas Aquinas Catholic Church*, Dallas, TX

13. aprīlis Ēriks Ešenvalds korpmūzika, izpilda *St. Cecilia Choir*, *St. John Cantius Church*, Chicago, IL

Kanada

1. aprīlis Ēriks Ešenvalds "Only in Sleep", izpilda *Waterloo Choir*, *First United Church*, Waterloo, ON

7., 8. aprīlis Ēriks Ešenvalds korpmūzika, izpilda *Choir Leoni*, *Ryerson United Church*, Vancouver, BC

9. aprīlis Ēriks Ešenvalds korpmūzika, izpilda *Choir Leoni*, *West Vancouver United Church*, West Vancouver, BC

Polija

18. marts Ēriks Ešenvalds korpmūzika, izpilda *Kraków Philharmonic Choir*, *Kraków Philharmonic*

BAIBA SKRIDE**Apvienotā Karaliste**

8. marts Baiba Skride, Lauma Skride (klavieres), *BBC National Orchestra of Wales*, *Hoddinott Hall*, Cardiff

6., 7. aprīlis Baiba Skride un *Royal Liverpool Philharmonic*, *Philharmonic hall Liverpool*

Itālija

16., 17. marts Baiba Skride un *Orchestra Sinfonica Nazionale della RAI*, *Auditorio Rai de Torino*

Šveice

30., 31. marts Baiba Skride un *Tonhalle Sinfonieorchester*, *St. Gallen*, St. Gallen

Vācija

11. aprīlis Baiba Skride, Lauma Skride (klavieres), *Laeiszhalle*, Hamburg

IVETA APKALNA**Ķīna**

16. marts Iveta Apkalna, *Beijing*
22. marts Iveta Apkalna, *Wuhang*
25. marts Iveta Apkalna, *Shanghai Symphony Hall*

KSENIJA SIDOROVA**Itālija**

28. marts Ksenija Sidorova, *Teatro Cagliari*

Vācija

22. marts Ksenija Sidorova, *Kammermusiksaal at Berlin Philharmonie*

26. marts Ksenija Sidorova, *München Prinzregententheater*

KREMERATA BALTICA**Apvienotā Karaliste**

24. marts *Kremerata Baltica*, *Bridgewater Hall*, Manchester

26. marts *Kremerata Baltica*, *Usher Hall*, Edinburgh

Francija

30., 31. marts *Kremerata Baltica*, *Fondation Louis Vuitton*, Paris

Itālija

10. aprīlis *Kremerata Baltica*, *Conservatorio di Musica*, Milan

11. aprīlis *Kremerata Baltica*, *Teatro Amilcare Ponchielli*, Cremona

13. aprīlis *Kremerata Baltica*, *Società Filarmonica Trento*, Trento

Spānija

19. marts *Kremerata Baltica*, *Palacio de Congresos Príncipe Felipe*, Oviedo

20. marts *Kremerata Baltica*, *Auditorio y Centro de Congresos Victor Villegas*, Murcia

Šveice

14. marts *Kremerata Baltica*, *Martinskirche Basel*

15. marts *Kremerata Baltica*, *Baar Kirche St. Martin*, Baar

Turcija

7. aprīlis *Kremerata Baltica*, *İş Sanat Kültür Merkezi*, Istanbul

Ungārija

9. aprīlis *Kremerata Baltica*, *Zeneakadémiá*, Budapest

Vācija

28. februāris *Kremerata Baltica*, *Schloss Elmau*

2. marts *Kremerata Baltica*, *Philharmonie Berlin*

4. marts *Kremerata Baltica*, *Audimax*, Regensburg

5. marts *Kremerata Baltica*, *Festspielhaus Baden-Baden*

7. marts *Kremerata Baltica*, *Reitstadel Festsaal*, Neumarkt

8. marts *Kremerata Baltica*, *Philharmonie am Gasteig*, München

9. marts *Kremerata Baltica*, *Anneliese Brost Musikforum Ruhr*, Bochum

5. aprīlis *Kremerata Baltica*, *Elbphilharmonie Hamburg*

NOVADU ZIŅAS

Celā uz Latvijas simtgadi:
gulbenieši pulcinās savējos mājās

JANA IGAVIŅA

“Mēs esam izkaisīti pa visu pasauli. Laiks savējos saukt mājās – uz īsu brīdi vai pa visam. Krietnu laiku kopā neesam pulcinājuši tos savus novada cilvēkus, kuri ir “izlidojuši” no mūsu ligzdas – vieni uz Rīgu un Latvijas lielākajām pilsētām, otri – uz ārzemēm. Taču gulbji ir jāsasauc mājās, lai vieni iedvesmotu tos, kuri šeit palikuši, bet otri, kas izmetuši loķu pa pasauli, atgrieztos mājās,” tā saka Edīte Šilķēna, sarīkojuma “Novadnieku dienas 2017 “Gulbenes novads. Saknes. Piederība”” idejas autore un līdzorganizatore.

Lai stiprinātu pārliecību, ka Gulbenes novads ir izauklējis veiksmīgus cilvēkus, kuri ar savu mērķtiecību un sīkstumu ir spējuši sevi pierādīt tuvu un tālu, Novadnieku dienas ievadis konference “Gulbenes novads – punkts pasaules kartē vai lidlauks?” Tajā ar savu pieredzi un dzīvesstāstu dalīsies tādi zināmi novadnieki kā Juris Zeibārts, Linda Riņķe, Aija Tūna, Daumants Dreiškēns un citi. Konferenci varēs skatīt arī internetā.

Mazāku vai ilgāku laika posmu esot projām no dzimtajā novada, iespējams, ka vēlēties uzzināt,

kā mums klājas, strādājot dažādās nozarēs. Tieši 28. jūlija pēcpusdiena jums piedāvās šādu iespēju – sanākt kopā nozaru tikšanās grupās un uzzināt, kas ir Gulbenes novada spēks – ko esam paveikuši un ko vēlamies sasniegt 10 populārākajās nozarēs. Tikšanās risināsies dažādās pilsētas vietās. Runāsim par visu – sākot no aizsardzības līdz uzņēmējdarbībai, kultūrai, izglītībai, sportam un lauksaimniecībai. Iespējams, tieši jūsu stāsts un ieteikumi palīdzēs mums virzīties straujāk uz priekšu. Aicinām iepazīties ar nozaru sarakstu un piedāvājumu reģistrācijas anketā un veikt savu izvēli.

Kad nopietni būsim pastrādājuši, laiks atpūtai! 28. jūlijā no pulksten 19 piedāvāsim plašu

kultūras programmu visām gaumēm un interesēm. Baudīsim ielu koncertus un nakts kino, dosimies uz Vecgulbenes muižas parku, kur klausīsimies novadnieku koncertu.

Aktivitātes turpināsies nākamajā dienā. 29. jūlija rītā atkal tiksimies Vecgulbenes muižas parkā. Gulbenes novada kartes kontūrā izkārtojušies, jūs visus sagaidīs 13 pagasti un pilsēta. Katrs būs parūpējies par savas vietas unikālo ražojumu un pakalpojumu piedāvājumu. Visam līdzās amatiermākslas kopu izpildījumā skanēs piederības dziesmas, kas rakstītas un veltītas konkrētai vietai – Gaujai, Tirzai, Gulbenei, Stāmerienai, Lejasciemam.

Sestdiena būs arī atvērta durv-

ju dienas pagastu un pilsētas iestādēs un uzņēmumos. Vai atceries savu pirmo skolu? Kas mainījies tavā dzimtajā pagastā? Kā šodien dzīvo šejieni? Uz šiem un citiem jautājumiem ikviens atbildes varēs saņemt 29. jūlija pēcpusdienā, dodoties uz izvēlēto pusi (transporta tiks nodrošināts).

Novadnieku dienas nobeigumā – pagastu/pilsētas gājiensbrauciens “Bāniši ripo” un vērienīgs novadnieku deju lieluzvedums un nakts balles.

Vairāk informācijas www.gulbene.lv.

ZIŅAS ĪSUMĀ

Jelgavā 6. februārī pie 1945. gada 5. februārī no Jelgavas izsūtīto uz Krieviju piemiņas akmens pulcējās politiski represēto apvienības *Staburadze* dalībnieki, Jelgavas pilsētas domes priekšsēdis Andris Rāviņš, sabiedrības pārstāvji un skolēni, kuŗi nolika ziedus un iedeva sveces.

Gulbenes novada Galgauskas pagastā veikta vairāku hektaru lielās padomju armijas atstātās kodolraķešu bāzes “Dvina R12” demontāža. Tā sastāv no četrām 32 m dziļām betonētām pazemes šachtām un grandiozu pazemes būvi 10 stāvos no izturīga betona. Tāpēc tā sadrupinātās šķembas izmantos autoceļu un laukumu segumu izbūvē. Darbi ilgs 6 mēnešus, kurus veic uzņēmums “Demontāža.lv” par 189 906 eiro.

Daugavpils Krievu vidusskola-licejs ieguvis Latvijas Universitātes (LU) Gada balvu “Labākā skola”, kuru apbalvošanas ceremonijā pasniedza LU rektors, profesors Indriķis Muižnieks. Katru gadu liceja absolventi – 2016. gadā 20% – iestājas LU dažādās fakultātēs un sekmīgi studē. Balvu ik gadu piešķir kādai Latvijas skolai par vislielāko ieguldījumu skolēnu sagatavošanā studijām LU.

Jēkabpili 7. februārī svinīgi atklāja Latvijas Investīciju un attīstības aģentūras (LIAA) Biznesa inkubatoru, kas būs atbalsts topošajiem uzņēmējiem no Jēkabpils, Krustpils, Pļaviņu, Aizkraukles, Kokneses, Skrīveru, Jaunjelgavas, Salas, Neretas, Viesītes un Aknīstes novada. Latvijā izveidoti pavisam 14 biznesa inkubatori nacionālas nozīmes centros – Jūrmalā, Liepājā, Ventspilī, Jelgavā, Jēkabpili, Valmierā, Rēzeknē un Daugavpilī un reģionālas nozīmes centros – Kuldīgā, Talsos, Bauskā, Siguldā, Ogrē, Madonā un Rīgā.

Liepājas muzejā 9. februārī atklāja **Somijas fotografa Henrika Dunkera** izstādi “Dāvanas pēc protokola”, kas ir fotogrāfiju cikls, kas veltīts diplomātiskajām dāvanām, kas pasniegtas valsts, oficiālo un darba vizīšu laikā Latvijā un ārvalstīs. Tās tapušas Latvijas Valsts prezidenta pilī, remonta laikā – Melngalvju namā, Saeimā un Ministru kabinetā.

Jāņa Ivanova Rēzeknes Mūzikas vidusskolas ērģeļu klasei – 25 gadi! Tāpēc Latgales vēstniecībā GORS **18. februārī** plkst. 18 pirmatskaņojumu piedzīvos ērģeļmūzikas koncertuzvedums “Māras zemes ērģeļu gaismā”, kas būs ērģeļu klases absolventu ceļojums pa dzimtajās vietās – Rēzeknes, Bērzgales, Kārsavas, Balvu, Varakļānu, Stirnieces un Preiļu – dievnamiem.

AS Latverno šogad dāvinās astoņām mācību iestādēm 166 monitorus un 166 sistēmblokus. Vislielāko skaitu – 45 komplektus – jau saņēmusi J. Čakstes Liepājas pilsētas 10. vidusskola, 43 komplektus – Līgatnes novada vidusskola, 20 – Jelgavas 3. sākumskola un Rīgas Katoļu ģimnazija, 15 – Birzgales pamatskola, 10 – Raiskuma internātpamatskola, Rīgas 2. speciālā internātpamatskola, 3 – Rīgas pirmskolas izglītības iestāde “Zvaigznīte”.

Latvijā 21. februārī – Dzimtās valodas diena. Latviešu valodas aģentūra uz tikšanos **Latvijas Nacionālajā bibliotēkā** aicina skolēnus un skolotājus no visas Latvijas, kur būs iespējams dzirdēt LU Filozofijas un socioloģijas institūta vadošās pētnieces Dagmāras Beitneres priekšlasījumu “Labi vārdi Latvijai”. Juglas vidusskolas angļu valodas skolotāja Solveiga Akmentiņa vadīs praktiskās nodarbības. Notiks arī konkursa “Labi vārdi sirdi silda” un “Redzu labu vārdu, rakstu labu stāstu” uzvarētāju apbalvošana.

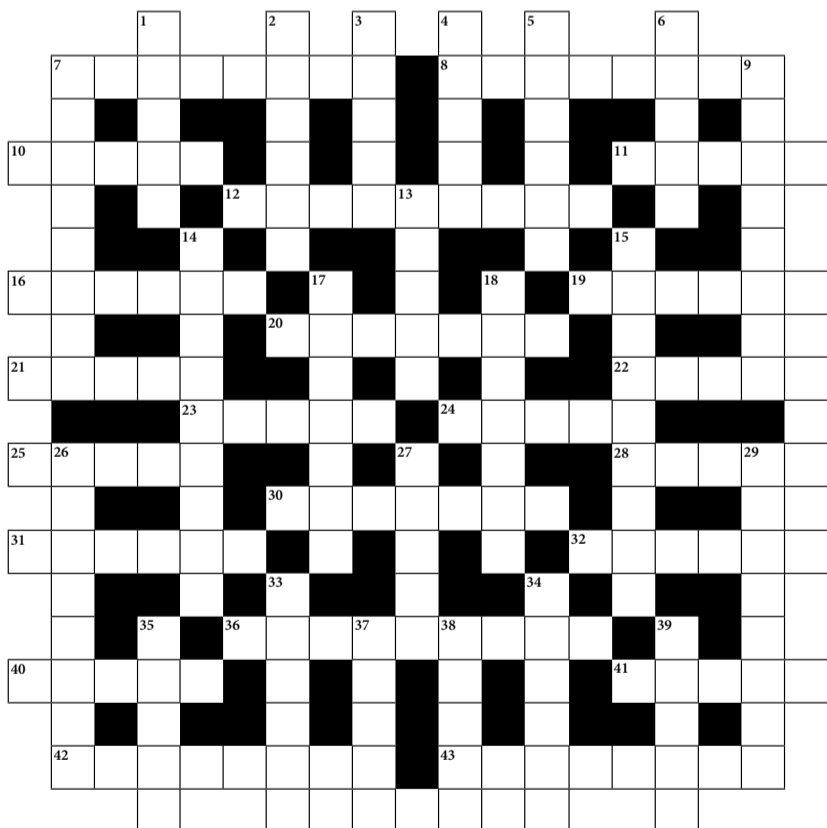
Madonas novada atpūtas bazē “Smeceres sils” 18. un 19. februārī norisināsies ar suņiem vadīto kamanu sacensības *Latvian Winter Championship 2017*, kas būs arī Pasaulē kausa izcīņas posms. Pieteikušās 14 komandas. Sportisti piedalīsies individuālajās un pajūgu disciplīnās: skijorings ar suni, divu suņu pajūgs, četru suņu pajūgs, minipulings (suns velk ragavas ar noteiktu svaru). Sacensības rīko Latvijas Kamanu suņu sporta federācija.

Latvijas pilsētās un novados 2017. gada februārī, martā un aprīlī noritēs 11. Starptautiskā folkloras festivāla *Baltica 2018* skates, kur izvērtēs kopu, etnogrāfisko ansambļu un citu ar tradicionālo kultūru saistītu izpildītāju māksliniecisko līmeni. Latvijā pirmais festivāls *Baltica* notika 1988. gadā, ievadot tautas Atmodu.

Īsziņas sagatavojusi **Valija Berkina**

Sastādījis KĀRLIS PĒTERSONS

KRUSTVĀRDU MĪKLA

Līmeniski. 7. Valsts Ziemeļafrikā. 8. Jautrs asprātis italiešu masku komēdijā. 10. Ciemiņi. 11. Franču rakstnieks (1828 – 1905). 12. Valodniecības nozare. 16. Kaņepju dzimtas augs. 19. Dumbbrīstīņu dzimtas putns. 20. Federatīva vienība Šveicē. 21. Apcerējums. 22. Kājceļiņi. 23. Grauzēju kārtas dzīvnieks. 24. Pliedziņi, banāni. 25. Pilsēta Igaunijas dienvidaustrumos. 28. Vienkāršas, no dēļiem gatavotas

guļas vietas. 30. Izklaidējoša rakstura mūzikāli skatuvisks darbs. 31. Sens plakandibena upju kuģis. 32. Starptautiska zēnu organizācija. 36. Strinkšķināmais mūzikas instruments. 40. Rīgas Kinostudijas mākslas filma. 41. Izlīkties. 42. Viegli apavi. 43. Uzskatu vai darbības virzība.

Stateniski. 1. Ābolu šķirne. 2. Lokani, vīti tekstilšķiedru izstrādājumi. 3. Zodiaka zvaigznājs. 4. Zīmēt tehnisku zīmējumu. 5.

Laiska. 6. Senas konstrukcijas tvertnes. 7. Augšdelma muskulis. 9. Pasākumi finansiālā stāvokļa uzlabošanai. 13. Pilsēta Francijas rietumos. 14. Daugavpils agrākais nosaukums. 15. Ēmurziežu dzimtas augs. 17. Apdzīvota vieta Ogres novadā. 18. Kukaiņi. 26. Sabiedriskais transporta līdzeklis. 27. Augsts stāvspogulis. 29. Dobradžu dzimtas pārnadzis. 33. Mākslīgas ūdens gultnes. 34. Iekārta radioviļņu uztveršanai un raidīšanai. 35. Vēsturisks novads Zviedrijas dienvidos. 37. Daugavas pieteka. 38. Ungāru komponists, pianists (1811 – 1886). 39. Augšdaļā sašaurināts koka trauks ar vāku.

Krustvārdu mīklas (BL Nr. 6) atrisinājums Līmeniski. 4. Tvaikonis. 7. Saiga. 8. Aulas. 9. Regālijas. 10. Talons. 11. Ape. 13. “Oskars”. 18. Madride. 21. Venera. 23. Arkāns. 24. Kobe. 25. Rems. 26. Kimono. 28. Operas. 29. Pletnes. 34. Tenors. 35. Ass. 37. Teniss. 38. Tālskatis. 39. Krūka. 40. Ikars. 41. Standarts.

Stateniski. 1. Tirāna. 2. Polise. 3. Barkas. 4. Tarāns. 5. Sasist. 6. Tapirs. 12. Pūre. 14. Kaibala. 15. Adreses. 16. Melis. 17. Sekot. 19. Aknes. 20. Untas. 22. Ako. 23. Aso. 27. Ātes. 30. Ķemeris. 31. Tratas. 32. Peksis. 33. Asmara. 35. Arsēns. 36. Skalas.

GRĒKS UN GRĒCIŅI

Laja sprediķis

Teologu grēku izskaidrojums ir atšķirtība no Dieva. Šī atšķirtība ir visaptveroša. Bet ir mazāki grēciņi, kas cilvēkus neliek mierā. Tos būtu pašiem cilvēkiem jānošķir, Dievu lieki neapgrūtinot. Viens no tādiem ir kārdinājums. Televīzijas un žurnālu reklāmās kādreiz grūti izšķirt, kas ir lielāks kārdinājums – reklamētā prece vai pārdevēja anatomija. Arī ar parādu piedošanu mūsdienu nevar lielīties. Ekonomika balstās uz ievilināšanu parādos un tad to piedzišanu. Bet vēl lielāks netikums ir nerunāšana vai precīzāk – lietu neizrunāšana. No visas radības Dievs vie-

nīgi cilvēkiem ir piešķīris spēju runāt un sarunāties. Šo privilēģiju neizmanto ir grēks.

Mana vectēva Reiņa brāli Paulu Galiņu nošāva komūnistu. Nāvēssodu izpildīja vietējais tribunāls. Nekādu iemeslu jau nevajadzēja. Paulam bija priekšzīmīga saimniecība, un viņš palaikam mēdza braukt divjūgā. Ar to, laikam, pietika. Abi brāļi jau no jaunības bija pasākuši veiksmīgu podnieku uzņēmumu, kas ražoja māla traukus Rankā. Lielākie klienti bija muižas. Kad tās likvidējās, brāļi uzņēmumu pārdeva un nopirka sev saimniecības. Reinis – Ramdotus, Pauls –

Biezēkas, ap piecu kilometru atstatu vienu no otra. Sava vienīgā brāļa nāvi Reinis smagi pārdzīvoja visa mūža gaļumā. Brāļa bendēm to nekad nepiedeva. Apcietinājuma laikā Paula sieva bija noadījusi biezu kamzoli vīram. Neilgi pēc suda izpildīšanas kamzolis parādījās tā jauneklā mugurā, ar kuŗa māsū bija saderinājies Paula dēls Jānis. Viņi apprecējās un runas kļuva, ka Jānis apprecējis sava tēva slepkavas māsū. Runas kļuva par faktu. To visu mēs nezinājām, kad ar brāli Pēteri divritenī braucām pie Biezēku Jāņa. Mūsu cerības bija tikt pie futbola bumbas, jo Jānis kādreiz bija spēlējis Cēsu izlasē. Cerības piepildījās, un par tādu labestību mēs Jāni ieicinājām ciemos. Mājās mums katēgoriski lika ar visu bumbu

braukt atpakaļ un teikt, ka ciemos var braukt, bet nekāda speciāla ielūguma nav. Tas bija apkaunojošākais brauciens manā mūžā, ko pēc turpat 80 gadiem izjūtu vēl tagad. Bumbu neatdevām, jo tas bija vienīgais gadījums mūsu bērnībā, kad mums pašiem bija sava bumba. Pēc brāļa nāves mans vectēvs savu brāļadēlu nekad nesatīka, nekad ar viņu nerunāja, lai gan pēc gūsta Jānis kādu laiku bija mūsu Neuettingas nometnē. Amerikā Jānis dzīvoja kaimiņu pavalstī. Viņš atbrauca uz vectēva bērēm Bostonā. Tad arī dabūju zināt

patiesību. Viņa sievas brālis juku laikos kamzoli bija nopircis kādā lietotu mantu tirdziņā. Nekāda sakara ar lielniekiem, nekāda sakara ar šaušanu. Ne jau visas kļūšanas ir tik drāmatiskas, bet daudz pārpratumu un rūgtuma aizietu secen kaut ar telefona klausules pacelšanu vai pieklauvēšanu pie kāda durvīm. Vai nav grēks to nedarīt? Nevajadzētu gaidīt līdz bērēm, lai par kādu cilvēku pateiktu kaut ko labu. Tā tas ir!

IVARS GALIŅŠ

Flight from Latvia: a Six-Year Chronicle

A historical memoir by Dagnija Neimane

When Soviet invasion of their homeland forces an extended Latvian family into exile in 1944, the young and the elderly must pull together against seemingly impossible challenges to maintain survival and to nurture hopes for the rebirth of their homeland. *Flight from Latvia* is a true story of the resilience and survival of displaced persons, and also of those who fought for their homeland in a time of tragedy and loss.

The book is available for purchase at Amazon.com.

**VESELĪBAS
APDROŠINĀŠANA**
uz īsu vai ilgāku laiku
LATVIJAS CIEMIŅIEM
CEĻOTĀJIEM UZ ĀRZEMĒM
Zvaniet:
RESNICK & ASSOCIATES
800-324-6520

ALA ceļojumi uz Latviju

Amerikas latviešu apvienība 2017. gadā piedāvā ceļojumus uz Latviju:

„Heritage Latvia” – izglītojošs ceļojums pa Latviju angļu valodā latviešu izcelsmes jauniešiem. Bagāts maršruts līdzīgs „Sveika, Latvija!”, tikšanās ar Latvijas vienaudžiem un daudzveidīgas nodarbības. Kopš 2006. gada šīs programmas ietvaros 72 jaunieši ar sajūsmu ir apceļojuši Latviju, iemīļējuši savu latviešu vecvecāku dzimteni un bagātinājuši savu latvisko mantojumu. „Heritage Latvia” brauciens paredzēts no 14. līdz 28. jūlijam.

„Hello, Latvia/Sveika, dzimtene!” ceļojumi uz Latviju kopš 1998. gada piedāvā ALA biedriem ar ģimenēm iespēju ērti, droši un bez rūpēm apceļot Latviju. Organizētāji gādā par naktsmājām, maltītēm, transportu, gīdiem un biļetēm uz muzejem un citiem pasākumiem. Šogad ceļojums no 15. līdz 28. jūlijam.

Cena : \$2500 (dalībnieks pats gādā par lidojumu uz Latviju un satiek grupu Rīgā 15. jūlijā).

Tuvāka informācija par visiem 2017. gada braucieniem, ieskaitot „Sveika, Latvija!”: alaprojects@alausea.org vai tālr. 301 340-8719.

LATVIAN AMERICAN SHIPPING LINE

Kravas pārvadājumi starp ASV un Latviju!

Visāda veida kravas sūtījumi: **pārceļšanās** (uz vai no Latvijas), **auto transports**, **gaisa kravas** un arī naudas pārsūtījumi (caur Baltic Financial Services).

• Tagad ir laiks sūtīt lietas dārzam! Traktora sūtīšana (līdz 2 m³) - \$475. Citi rīki (griezēju, motorzāģu, pļāvēju, u.c.) transports sākot ar \$75. (Muitas procedūra LV papildus.)

Zvaniet: 1-888-LATVIAN

Rakstiet: info@lasl.com • www.lasl.com

IZDEVĪGI
APDROŠINĀJUMI
JUMS
UN
JŪSU
ĢIMENEI

www.LRFA.org 215.635.4137 info@LRFA.org

LATVIEŠU KOLLEKCIONĀRS PĒRK

pazīstamu latviešu mākslinieku L.Liberta, V.Tones, J.Tīdemaņa, N.Strunkes, S.Vidberga u.c. gleznas, kā arī latviešu porcelānu, koka tēlniecību, retas grāmatas u.c.

Tālr.: 813-418-9525 Anna

E-pasts: janisflorida@gmail.com

MATISS KUKAINIS

ADVOKĀTS AR TIESĪBĀM ASV UN LATVIJĀ.

- Mantošana.
- Īpašuma pirkšana un pārdošana.
- Meža apsaimniekošana un pārdošana.

Vaļņu iela 3, Rīga, LV-1050
matiss@sk-legal.com
+371 28390346

SARĪKOJUMI / DIEVKALPOJUMI

SARĪKOJUMI

ČIKĀGA (IL)

5.martā 12:30 1.stāva zālē Čikāgas Latviešu Biedrības pilnsapulce.

Svētdienās – Piektvakari – 10.,17.,24.,31.martā 14:00. Tema: Kristīgie autori.

DENVERA (CO)

Kolorado Latviešu kultūras centrs (10705 West Virginia Ave, Lakewood, CO 80226), tālr.: 303-986-5337 vai 303-913-8081. **Piekt-dienās** 19:00 tiekas latviešu deju grupa, 20:30 notiek koņa mēģinājums.

FILADELFIJA (PA)

Filadelfijas Brīvo Latvju biedrība (531 N 7th St, Philadelphia PA).

26.februārī 14:00 gada sapulce. Varēs uzzināt par pēdējā gada notikumiem un piedalīties biedrības 125.jubilejas gada kalendāra plānošanā. Lūdzam sniegt ieteikumus pārrunām pirms sapulces, lai iekļautu tos dienas kārtībā. Ja vēlaties kandidēt vai izvirzīt valdes locekļa vai revīzijas komisijas locekļa kandidātu, lūdzam sazināties ar Intu Grundi, tālr.: 212-872-7289, e-pasts: tincis@comcast.net Valdes/revīzijas komisijas vēlēšanas notiks pa pastu.

Pēc sapulces atzīmēsim **FBLB 125.g.jubileju** ar kokteiļu stundu un klišēri!

4.martā 12:00 pensionāru kopas saiets. Programmā ekonomikas prof. **Nikolaja Balabkina** referāts „Latvija Eiropas pārejas procesā”. Tam sekos parastā darba kārtība ar dzimumdienu svinēšanu pie kafijas galda. Viesi arvien laipni gaidīti!

Regulārais 7.marta pensionāru saiets **nenotiks!**

NUJORKA (NY)

Salas baznīcas sarīkojumu zāle (4 Riga Lane, Melville NY).

PRIEDAINE (NJ)

17.februārī 13:00 kino izrāde Priedaines lejas telpās. **Jāņa Streiča** filma „Mans draugs nenopietns cilvēks”. Galvenajā lomā aktieris **Jānis Paukštello**. Pēc filmas **Jura Zēberga** nesen uzņemtais video no „Ilģu” koncerta 18.novembra sarīkojuma. Ieeja pret ziedojumiem.

SAGINAVA (MI)

Saginavas draudzes sabiedriskā telpa (128 N Elm St, Saginava, MI)

25.februārī 14:00 Saginavas Latviešu Kluba pilnsapulce. Valdes vēlēšanas, budžeta pieņemšana un lemšana par kluba turpmāko darbību. Katra biedra piedalīšanās ir ļoti svarīga. Lūdzam visus biedrus aktīvi iesaistīties kluba darbībā!

SIETLA (WA)

Sietlas latv. sab. centrs (11710 3rd Ave NE, Seattle WA 98125), www.seattlatviancenter.com

25.februārī 13:00 populārās mūzikas koncerts, multimediju uzvedums „Te nu mēs esam”. Ieeja \$30, bērniem zem 12 g.v. ieeja brīva.

ST. PĒTERSBURGA (FL)

St. Pētersburgas Latviešu biedrības nams (1705 9th Ave N, St. Petersburg FL 33713).

Bibliotēka pārtrauc savu darbību un grāmatu ziedojumus vairs nepieņem. Par vēlmi izņemt grāmatas lasīšanai, lūdzu, zvanīt **Mārai Prāvs**, tālr.: 727-851-941

LASL paziņojums.

18.februārī 13:30-15:00 tiks savākti Lieldienu saīņi sūtīšanai uz Latviju.

25.februārī 13:00 Biedrības pilnsapulce, kurā notiks valdes vēlēšanas, budžeta pieņemšana un lemšana par Biedrības turpmāko darbību. Katra biedra viedoklis ir ļoti svarīgs. Lūdzam aktīvi iesaistīties lēmumu pieņemšanā! Pēc sapulces slēgšanas balsstiesīgos cienās ar pankūkām, ievārijumu un desiņām. **Nopietni aicinām visus Biedrības biedrus ierasties!**

4.martā 15:00 notiks **DV rīkotā karavīru pēcpusdienu**, kurā atcerēsimes un godāsim mūsu tautas varoņus, paklausīsimies mūsu „Kanakus”, pievienosimies viņiem dziesmā „Lai kopā sanākam un uzdziedam”. Noslēgumā cienāts ar desiņām, sautētiem skābiem kāpostiem un citām piedevām. Visi mīļi gaidīti! Ieejas zied., sākot ar \$15.

7.martā 14:00 Biedrības valdes sēde.

16.martā 14:00 atceres brīdis, kas veltīts mūsu bijušās biedres un ilggadējās Biedrības un DV kasieres **Irēnes Āres** piemiņai.

21.martā 13:00 videoizrāde – **Mariss Jansons** un **Raimonds Pauls** uz vienas skatuves tiekas Nacionālā simfoniskā orķestra 90 gadu jubilejas koncertā. Koncerts notiek Rīgā, Lielajā gildē. Kafija un cepumi. Visi laipni aicināti! Ieejas zied., sākot ar \$3.

UZMANĪBU!

24.-25.februārī notiks mobilās pasu stacijas izbraukums Floridā, Broward County. Lūgums informāciju izplatīt Latvijas valstspiederīgajiem, kuri uzturas jūsu apgabalā. Info: Ph. (1) 202-328-2885, Fax. (1) 202-328-2860, E-mail: vita.majore@mfa.gov.lv. Web: www.mfa.gov.lv/usa/, www.mfa.gov.lv

TĒRVETE

Valdes sēdes – katru ceturtdienu 19:00 Centrā. Info: 514-992-9700.

TORONTO

Kanadas latv.centrs (4 Credit Union Dr, Toronto Ont.).

ZIEMEĻKALIFORNIJA

(425 Hoffman Ave, San Francisco), Info: www.zklb.wordpress.com, ZKLB sekr. un informāc. daļas vadītāja Una Veilande tālr.: 408-813-5104, e-pasts: una.veilande@gmail.com

Katru otrdienu 20:00 koņa mēģinājums

DIEVKALPOJUMI

• **Bostonas latv. ev. lut. Trimdas dr.:** (58 Irving st, Brookline MA 02445). Info: 617-232-5994, e-pasts: bostonastrimdasdraudze@gmail.com, tālr.: **617-232-5994**. Dievk. notiek 11:00.

• **Čikāgas latv. ev. lut. Ciānas dr.:** (6551 W Montrose Ave, Chicago IL 60634), tālr.: 773-725-3820; E-pasts: cianasdraudze@gmail.com; www.facebook.com/Cikagas-Ciānas-draudze-255043897965234. Dievk. notiek svētdienās 10:00. Pēc Dievk. kafijas galds. Māc. Gundega Puidza, tālr.birojā: 773-736-1295; mājās: 708-453-0534, E-pasts: puidza@yahoo.com

• **Čikāgas latv. ev. lut. Sv. Pēteris dr.:** (450 Forest Preserve

Dr, Wood Dale IL 60191). Tālr.: 630-595-0143. Māc. Ojārs Freimanis. Dr. pr. Uldis Pūliņš. Dievk. notiek svētdienās 10:00. Pēc Dievk. kafijas galds.

• **Čikāgas latv. baptistu dr.:** (820 Ontario St, Oak Park, IL 60302). Māc. Oļģerts Cakars. Tālr.: 708-383-5285.

• **Denveras latv. ev. lut. dr.:** (10705 West Virginia Ave, Lakewood, CO 80226). **Dievk. notiek svētdienās 9:30.** Pēc Dievk. sadraudzība. **Trešdienās** 17:00 Bībeles stundas. **Trešdienās** 15:00 – 17:00 un **ceturtdienās** 9:00 – 13:00 mācītāja pieņemšanas stundas. Māc. H. Godiņa tālr.: 720-484-9857.

• **Detroitas Sv. Pāvila latv. ev. lut. dr.:** (30623 W. Twelve Mile Road, Farmington Hills, MI 48334). **Dievk. notiek svētdienās 10:00. 26.februārī** Dievk.

• **Dienvidfloridas latv. ev. lut. dr.:** *Shepherd of the Coast Luth. Church* (1901 E Commercial Blvd, Ft. Lauderdale FL 33308). Info: Ilze Folkmane *Gibbs*, e-pasts: folkmane@hotmail.com Info: Andrejs Jugs, tālr.: 561-447-9050. **Dievk. notiek 14:00.** Pēc Dievk. visi lūgti pie kafijas galda! Dievk. notiks **19.februārī.**

• **Dienvidkalifornijas latv. ev. lut. dr.:** baznīca (1927 Riverside Ave, Los Angeles CA 90039). **Dievk. notiek 11:00.**

• **Džamaikpleinas Trīsvienības latv. ev. lut. dr.:** *Unitarian Congregational Parish of Norton* (2 W Main St, Norton, MA 02766). **Svētdienās 11:00 Dievk. ar dievg.** Kalpo mācītājs Dr. Jānis Keggi, draudzes sekretāre Zigrīda Kručkova, tālr.: 617-323-0615.

• **Filadelfijas latv. ev. lut. Sv. Jāņa dr.:** (301 N Newtown Street Road, Newtown Square, PA 19073), tālr.: 610-353-2227. Māc. Ieva Dzelzgalvis. Dievk. notiek 11:00. **19.februārī** Dievk. ar Sv. vak. Draudzes gada sapulce. **26.februārī** Dievk. **5.martā** O.Kalpaka atceres Dievk. ar Sv.vak. Pusdienas studenšu korporāciju locekļu izkārtojumā. Filma – „Baltic University Hamburgā, 1946-1949”.

12.martā Dievk. **19.martā** Dievk. Pankūku brokastis pirms Dievk.-10:00. **26.martā** Dievk. Vilmingtonā (*Good Shepherd* bazn. – 1530 Foulk Rd-Rt.261) 15:00 Dievk. ar Sv.vak. Kafijas galds. **2.aprīlī** angļu val. Dievk. ar Sv.vak. **9.aprīlī** Pūpolu svētd. Dievk. ar Sv.vak. Valdes ievēšana amatā.

• **Kalamazū latv. apv. ev. lut. dr.:** (122 Cherry Hill St, Kalamazoo MI 49996). Māc. A.Graham. Pēc Dievk. kafijas galds. **19.februārī** 10:00 Dievk. **22.februārī** 11:00 Bībeles stunda bazn. lejas telpās. **26.februārī** 10:00 Dievk. ar dievg. **1.martā** 18:00 Pelnu dienas dievk. ar dievg.

• **Klīvlandes Apvienotā latv. ev. lut. dr.:** (1385 Andrews Ave, Lakewood, OH 44107). **Baptistu draudzes dievk. notiek svētdienās 14:30. Bībeles stundas notiek 10:00** katra mēneša otrajā un ceturtajā trešdienā.

• **Lankastera: Mt. Calvary Lutheran Church** (308 East Petersburg Rd, Lititz Lancaster, PA 17543). Māc. Dr. Ruta S. Ziedone (PO Box 380, Henryville PA 18332), mob. tālr.: 570-460-5375,

e-pasts: silver11@ptd.net un emer. māc. Dr. Arvids Ziedonis (529 Linden Place, Cresco PA 18326-7248), tālr.: 570-629-6349, e-pasts: ziedonis@ptd.net

• **Linkolnas apv. latv. ev. lut. dr.:** (3300 C St, Lincoln NE 68510). Māc. Gija Galiņa, tālr.: 402-475-8106. Dr.pr. Kārlis Indriksons, tālr.: 402-438-3036. **Dievk. notiek 1.un 4.svētdienā 10:00. 2. svētdienā dievk. angļu val.** Pensionāru saiets katrā otrajā ceturtdienā.

• **Mančesteras latv. ev. lut. dr.:** (21 Garden St, Manchester, CT 06040). Dr.pr. Astra Vilinskis, tālr.: 413-568-9062. **18.martā** 12:00 Dievk. ar dievg. Diak. Indriķis Kaņeps. Pilnsapulce.

• **Milvoku latv. ev. lut. Sv. Trīsvienības dr.:** (1853 N 75th St, Wauwatosa WI 53213), tālr.: 414-258-8070. Archibīskape Lauma Zušēvica, tālr.: 414-421-3934, e-pasts: pastorlauma@gmail.com, Dr. pr. Sandra Kalve, tālr.: 414-258-8070. **Dievk. notiek svētdienās 10:00.**

• **Mineapoles – St. Paulas latv. ev. lut. dr.:** (3152 17th Ave S, Minneapolis MN 55407). Pēc Dievk. sadraudzība. **19.februārī** 11:00 Dievk. **19.februārī** 12:30 draudzes gada sapulce. **26.februārī** 11:00 Dievk. ar Sv.vak.; dr. darb. ievēšana amatā. **28.februārī** 19:00 Bībeles stunda. **5.martā** 11:00 O.Kalpaka piemiņas dievk.

• **Montrealas latv. Trīsvienības ev. lut. dr.:** *Trinity Latvian Church* (P.O. Box 39, Station NDG, Montreal QC H4A 3P7), tālr.: 514-992-9700. Dievk. vada dr. pr. Jānis Mateus, tālr.: 514-481-2530, e-pasts: prez@draudze.org. **Dievk. notiek 14:00. Mācītāja vieta vakanta! 26.februārī** 15:00. Māc. Zvirgzds. **12.martā** Dievk. **26.martā** Dievk. Pilnsapulce. **14.aprīlī** 15:00 Lielās piekt. Dievk. Māc. Zvirgzds. **16.aprīlī** 8:00 (AM) Lieldienu rīta Dievk.

Valdes sēdes notiek ceturtdienās 19:00 Centrā – **16.februārī, 16.martā, 13.aprīlī.**

• **Ņubransvikas un Leikvudas latv. ev. lut. dr.:** Draudzes dievnams (12 Gates Ave, East Brunswick, NJ). Māc. Ieva Pušmucāne-Kinejko, tālr.: 908-638-1101, e-pasts: latvianlutheranchurch@gmail.com **19.februārī** 13:30 Dievk. ar dievg. **1.martā** 10:30 Pelnu dienas svētdienas; sekos pusdienas un Bībeles stunda. **5.martā** 11:00 Dievk. ar dievg. Pusdienas. **Draudzes pilnsapulce. 19.martā** 13:30 Dievk. (sekos draudzes pilnsapulce, ja tā nav notikusi 5.martā).

• **Ņujorkas latv. ev. lut. dr.:** Jonkeru bazn. (254 Valentine Ln, Yonkers NY).

St. Andrew Lutheran Church (335 Reynolds Ave, Parsippany NJ).

Salas bazn. (4Riga Ln, Melville NY).

Manhatena, *Seafarers & Intl House* (123 E 15th St, NY).

19.februārī Jonkeru bazn. 10:00 Dievk. Māc. Saivars.

Salas bazn. 10:30 Dievk. Māc. Saliņš.

St. Andrew bazn. 13:30 Dievk. Māc. Saivars.

26.februārī Jonkeru bazn. 11:00 Dievk. Māc. Saivars. Skautu un Gaidu sarīkojums.

Salas bazn. 10:30 Dievk. Māc. Saliņš.

• **Ročesteras ev. lut. Krusta dr.:** *Atonement Lutheran Church* (1900 Westfall Rd, Rochester NY 14450). Diakone Linda Sniedze-Taggart. **26.februārī** 14:00 Dievk. Gada sapulce.

• **Saginavas latv. ev. lut. dr.:** (128 N Elm St, Saginava, MI). Māc. Roberts Franklins. Kontaktpersona *Mary Beth* Dzirnīs: 989-781-1163, e-pasts: dzirnis@chartermi.net

• **San Diego latv. ev. lut. dr.:** *Ascension Lutheran Church* (5106 Zion Ave, San Diego, CA 92120), Dr. pr. Jānis Legzdīņš, tālr.: 858-598-5451, e-pasts: jlegzdins@san.rr.com. Māc. Mārtiņš Rubenis. **Dievk. notiek 12:00.** Pēc Dievk. kafijas galds. **25.februārī** Dievk. ar dievg. **25.martā** 12:00 Dievk. Kafijas galds. Draudzes sapulce.

• **Sentluisas latv. ev. lut. dr.:** *Christ Lutheran* bazn (#1 Selma Ave, Webster Groves, MO 63119). **Dievk. notiek katra mēneša 3. svētdienā 14:00.** Pēc Dievk. saiets ar groziņiem. Māc. A. Kalniņa. Dr. pr. I. Kalniņa, tālr.: 314-457-1830, e-pasts: kalninsis@charter.net

• **Sietlas latv. ev. lut. dr.:** (11710 3rd Ave N E Seattle, WA 98125). **Dievk. notiek 10:30.** Prāv. D. Cilne, tālr.: 206-674-9600, e-pasts: cilnis@earthlink.net. Info: www.seattlatvianchurch.org **19.februārī** Dievk. ar dievg. Iesvētīs **Larisu Šulcu, Krišjāni Lūsi, Stefanu Lūsi. 26.februārī** angļu val. dievk. ar dievg. Bībeles stunda. **5.martā** Kalpaka piemiņas dievk. Draudzes gada sapulce.

• **Skenkedijas latv. ev. lut. dr.:** *Trinity Lutheran Church* (35 Furman St, Schenectady NY 12308). **Februārī Dievk. nenotiks! 19.martā** Dievk. Pilnsapulce.

• **St. Pētersburgas latv. ev. lut. dr.:** *Dievk. notiek 14:00 Mūsu Pestītāja (Our Savior)* bazn. (301 – 58th Street S, St. Petersburg, FL 33707). **Bībeles stundas notiek Biedrības namā 11:00.** Māc. Aivars Pelds, tālr.: 727-368-0935. Dr. pr. Aija Norbergs, tālr.: 727-367-6001. **Katrs 1. svētdienas Dievk. notiek Biedrības namā plkst. 14:00.**

19.februārī Dievk. baznīcā. **26.februārī** Bībeles stunda. **1.martā** 13:00 Biedrības namā **Svecīšu svētdienas. 3.martā** 13:30 draudzes valdes sēde. **5.martā** Dievk. Biedrības namā. Draudzes pilnsapulce. **12.martā** Bībeles stunda.

• **Toronto – Sv. Jāņa ev. lut. latv. dr.:** (200 Balmoral Ave, Toronto, ON M4V 1J6), tālr.: 416-921-3327, E-pasts: baznica@bellnet.ca. Info: www.stjohnslatvian.ca Māc. Ģirts Grietiņš (adrese: 40 Hollyberry Trail, North York ON M2H 2S1), tālr.: 647-986-5604, E-pasts: grietins@gmail.com. Diakone Aina Avotiņa, tālr.: 416-920-8491, e-pasts: avotinsa@aol.com. Dr. pr. Kārlis A. Jansons, tālr.: 905-338-5613, e-pasts: kjan27@gmail.com. Pr.vietn. Sibilla Korule. Dāmu kom.pr. Maija Sukse, tālr.: 416-221-4309, e-pasts: sukse@sympatico.ca

Brigādes ģenerālis Vilmārs Kukainis mūžībā (10.08.1930. – 31.01.2017.)

Vilmārs Kukainis dzimis 1930. gada 10. augustā Rīgā, Āgenskalnā Triju Zvaigžņu ordeņa (V šķ. 1928; IV šķ. 1935) virsnieka, melderā amata meistara Vilhelma Kristapa un Martas Otilijas (dz. Gulbes) ģimenē. Pirmie skolas gadi pāiet Āgenskalnā. 1944. gada oktobrī ģimene dodas bēgļu gaitās uz Vāciju. Ģimene nonāk Fišbachas bēgļu nometnē. Vilmārs mācās Kārļa Skalbes latviešu ģimnazijā. 1949. gadā iestājas tuvējā paramilitārajā Virsaiša Viestura 8920. latviešu sardžu rotā, kas apsargāja

svarīgus militārus un civilus objektus; kopā ar igauņu sardžu rotu – arī Nirnbergas Tiesu pili, kur bija ieslodzīti kara noziedznieki. Tas ir pirmais atspēriena punkts Vilmāra turpmākajai militārajai karjērai.

1950. gada vasarā Vilmārs kopā ar māti izceļo uz Grandrapidiem (Mičiganā, ASV). Ir sācies Korejas karš. 1951. gadā Vilmārs saņem rekrutēšanas pavēli, bet vācu valodas prasme paver citu iespēju – viņš kļūst par ASV Militārās izlūkošanas bataljona tulku Vinē. Ar armijas atbalstu Vilmārs pabeidz Grandrapidu kolledžu, pēc tam – Rietummičiganas universitāti Kalamazū ar bakalaura gradu industriālajā menedžmentā, paralēli apmeklējot arī Rezerves virsnieku kursu, vienlaicīgi dienot rezerves kājniekos, un iegūst rezerves leitnanta dienesta pakāpi (1957.). Tiek iesaukts atpakaļ aktīvajā dienestā Fort Lee (Virdžīnija), Pentagona lauku aģentūrā Pensilvānijā un Klīvlāndē (Ohio). Viņš beidz Armijas apgādes skolu, kā arī augstāko kursu Armijas intendantu kolledžā un Nacionālajā aizsardzības universitātē. 1964. gadā ir ģenerālštāba virsnieks pie ASV vēstniecības Irānā. Dienējis arī Vjetnamā, Taizemē un Okinavas salā Japānā.

Aktīvo militāro dienestu Vilmārs Kukainis turpina līdz 1976. gadam. Pēc atvaļināšanās pulkvežleitnanta pakāpē zinātkārais virsnieks ar ASV stipendiju studē un absolvē Kentas valsts universitāti ar maģistra gradu publiskajā administrācijā. Strādā par ASV valdības sakaru virsnieku ASV Kara flotes torpēdbūvju industrijā.

Vilmāru uzaicina pildīt Ohioa pavalsts Nacionālās Gvardes militārās rezerves komandiera vietnieka pienākumus. 1996. gadā Vilmāru Kukaini paaugstina rezerves brigādes ģenerāļa dienesta

pakāpē. No rezerves dienesta viņš atvaļinās 69 gadu vecumā 1999. gadā.

Turpmākajos dzīves gados Vilmārs iesaistās aktīvā un nesavtīgā sabiedriskā darbā kā ASV, tā Tēvzemē. Tas ir bijis darbs gan Latvijas aizsardzības darba grupā, gan lekcijas un padomnieka statuss Latvijas Nacionālajā aizsardzības akadēmijā (NAA); ilgus gadus pildīti Latvijas Kara muzeja ārzemju kuratora, kā arī žurnāla *Tēvijas Sargs* redakcijas un Latvijas Ordeņu brālības pārstāvja ASV pienākumi. Vilmārs rēgulāri rakstījis savas atziņas un vērtējumus žurnālos *Tēvijas Sargs* un *Kadets*, laikrakstos *Brīvā Latvija*, *Laiks* u. c. Kopā ar bij. DV ģenerālsekretāru, Latviešu leģiona virsleitnantu Alfrēdu Jāni Bērziņu sarakstīta un rediģēta atmiņu un dokumentu sērijas 9. grāmata "*Latviešu kara-vīrs pēc Otrā pasaules kara*." Kopā ar prof. Dr. Valdi O. Lumanu sagatavota grāmata *The Baltic Guard* (Baltiešu sardze).

Atmodas gados, kad valsts karogus Latvijā, Igaunijā un Lietuvā tikai sāka izgatavot, brigādes ģenerālis ar Klīvlāndes Baltiešu komitejas un Kreditsabiedrības atbalstu sagādāja vairāk nekā 4000 Latvijas un daudzus simtus Igaunijas un Lietuvas valsts karogu. Ar viņa iniciatīvu, gādību un personīgu materiālu atbalstu sarīkotas izstādes Latvijas Kara muzejā, te glabājas arī Vilmāra un ģenerālleitnanta Aleksandra Einseļa (Igaunija) izlolotais, ar viņu iniciatīvu izgatavotais un no 1993. gada līdz 2003. gadam lietotais Baltijas valstu vienotības apliecinājums – vēsturiskā Baltijas bataljona (BALTBAT) karogs.

Rīgā, Āgenskalnā, Bišu ielā 20, koku ieskauda, slejas Vilmāra tēva privātmāja, kurā no 1938. gada līdz 14 gadu vecumam pagāja ģenerāļa pirmie skolas gadi. 1949. gadā ēka piešķirta lietošanā pašvaldības bērnu dārzam. 1993. gadā ģenerālis atjaunoja savas mantojuma tiesības un savu īpašumu bez atlīdzības nodeva lietošanā bērnu dārzam.

Vairāk kā 30 gadus Vilmārs strādājis Klīvlāndes latviešu kredītsabiedrībā, 20 gadus bijis tās valdes priekšsēdis. Kopā ar dzīvesbiedri Dzintru piedalījies unikālā Klīvlāndes Kultūras dārza izveidē, darbojies Daugavas Vanagu ASV zemes valdē militārā referenta un Klīvlāndes apvienības sekretāra, kā arī Baltiešu komitejas kasieža amatos. 30 gadus ģenerālis bijis Latviešu programmas un stipendiju fonda koordinators Kentas valsts universitātē.

Par nopelniem Latvijas labā Vilmārs Kukainis apbalvots ar Triju Zvaigžņu ordeni, ar Latvijas Republikas aizsardzības ministra *Atzinības Goda zīmi*, goda zīmi *Par ieguldījumu Bruņoto spēku attīstībā*, NATO medaļu; DV Zelta nozīmi; Latviešu virsnieku apvienības jubilejas medaļu.

Vilmār! Tavs veikums paliek kopā ar mums. Gaišus Tev Aizsaules ceļus!

*Latviešu virsnieku apvienība,
Latvijas Ģenerāļu klubs,
Latvijas Ordeņu brālība,
Latvijas Nacionālā aizsardzības akadēmija*

DIEVKALPOJUMI

(Turpināts no 18. lpp.)

• **Vašingtonas (DC) latv. ev. lut. dr.:** Draudzes nams (400 Hurley Ave, Rockville, MD 20850-3121), tālr.: 301-251-4151, e-pasts: dcdraudze@verizon.net, Info: www.dcdraudze.org Mācītāja prāv. Anita Vārsberga Pāža, mob.tālr.: 301-302-3270, e-pasts: macanitavp@gmail.com, dr. pr. Jānis Vītols, tālr.: 703-264-0089. **Svētdienās: 9:15** Latviešu skola. **10:00** Zaķiši. **Dievk. notiek 11:00.** Kafijas galds. Grāmatu galds. 12:30 iesvētes mācība.

• **Vilimantikas latv. ev. lut. dr.:** *Ebenezer Lut. Church* (96 Oak St, Willimantic, CT). dr. pr. Vija Bachmuts, tālr.: 860-644-3268. **18.februārī 11:00** Dievk. ar dievg. Māc. Ivo Rode no Latvijas.

• **Ziemeļkalifornijas latv. ev. lut. dr.:** (425 Hoffman Ave, San Francisco).

Lūgums sūtīt SARĪKOJUMU un DIEVKALPOJUMU ziņas uz e-pastu: rasma@laiks.us, vēlākais – SVĒTDIENĀS! Kārtējam avīzes numuram ziņas uz redakciju tiek nosūtītas PIRMDIENĀS.

No Bostonas Trimdas draudzes 2016. gadā aizgājuši mūžībā:

IVARS BUKS

Dzimis 1932. gada 14. novembrī,
miris 2016. gada 6. janvārī

SKAIDRĪTE BRAZELIS, dzim. VILBRANTS

Dzimusi 1928. gada 17. martā,
mirusi 2016. gada 4. martā

GUNĀRS RICHTERS

Dzimis 1936. gada 7. decembrī,
miris 2016. gada 4. augustā

STANISLAVS DUĻEVSKIS

Dzimis 1923. gada 10. martā,
miris 2016. gada 18. augustā

MĀRIS BOLIS

Dzimis 1943. gada 30. aprīlī,
miris 2016. gada 1. oktobrī

PĀVILS IEVIŅŠ

Dzimis 1926. gada 15. maijā,
miris 2016. gada 22. oktobrī

MAIJA GRINBUSH

Dzimusi 1926. gada 6. augustā,
mirusi 2016. gada 26. decembrī

AINA AUŠKAPS

Dzimusi 1921. gada 2. septembrī,
mirusi 2016. gada 30. decembrī

Mūžībā aizgājusi

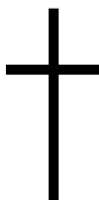
IRĒNE EZERIŅŠ, dzim. FEIFS

Dzimusi 1932. gada 16. augustā Rīgā,
mirusi 2016. gada 30. decembrī St. Petersburg, FL

*Tavi labi darbi, mīļi vārdi
Paliks vienmēr atmiņā.*

*Tevi neaizmirstamā piemiņā paturēs
daudzu gadu draugs
DAUMANTS*

Mūžībā aizgājis mūsu mīļais

VALDIS STRAUTMANIS

Dzimis 1931. gada 9. februārī Rīgā, Latvijā,
miris 2017. gada 5. februārī Vaukešā, Viskonsinā

*Šai saulē, šai zemē,
Še atnācu ciemoties;
Viņa saule, viņa zeme,
Tā visam mūžiņam.*

*Ar mīlestību piemin un sēro:
SIEVA AUSTRĀ (LIEPIŅA)
BĒRNI ANITA, EDVĪNS UN IVARS
MAZBĒRNI EDWIN UN KATELYN STRAUTMAŅI
MAZMEITAS ANDRA UN AMANDA BĒRZIŅAS
MAZMAZDĒLS JACK STRAUTMANIS
BRĀLIS IMANTS AR ĢIMENI
MĀSA HELĒNA ZARIŅA AR ĢIMENI*

Mūžībā aizgājis atvaļinātais brigādes ģenerālis VILMĀRS KUKAINIS

Dzimis 1930. gada 10. augustā Rīgā, Latvijā,
miris 2017. gada 31. janvārī Roanoke, Virdžīnijā

*Galā ir darbi skaisti un skarbi,
Galā ir gadi, galā ir dzīve.
/Salazars/*

*Sērās un mīlestībā viņu paturēs
SIEVA DZINTRA, DĒLS MĀRIS (TAMĀRA), DĒLS LAURIS
MAZDĒLI BENJAMIN UN DANIEL*

LATVIJAS SPORTISTI LATVIJĀ UN PASAULĒ

„Esam lepnī par Latvijas basketbolu”

Tā vēl nekad nebija bijis. Nacionālās basketbola asociācijas (NBA) meistarsacīkstēs svētdienas vakarā aci pret aci pirmo reizi laukumā tikās divi latvieši – **Kristaps Porziņģa** pārstāvētā Ņujorkas komanda *Knicks* savā arēnā *Madison Square Garden* uzņēmā **Dāvis Bertānu** un Sanantonio *Spurs*.

24 gadus vecais Bertāns soli pa solim iemantojis galvenā trenera Grega Popoviča simpatijas. To pie šā prasīgā speciālista nav vienkārši izdarīt. Bertāns debijas sezonā trīs reizes spēli sācis starta piecniekā un laukumā atradies vairāk nekā 20 minūtes, turklāt gana produktīvi. Dāvja spēcīgākā puse ir uzbrukums no tālas distances. Līdz šim viņš bija realizējis 39,6% trīspunktu metienu.

Porziņģa vieta *Knicks* sastāvā ir krietni stabilāka. Kristaps ir pamatpiecnieka spēlētājs un viens no Ņujorkas komandas līderiem. *Knicks* sekmes gan nav tik spožas, kā pirms sezonas paredzēja pat pieredzējušie NBA spēļu apskatnieki. Liela daļa no tiem, vērtējot vienības potenciālu un talantu, saskatīja drošu vietu izslēgšanas turnīrā. Kopš decembra vidus *Knicks* piedzīvo vairāk zaudējumu, nekā izcina uzvaras, un pamazām attālinās no sezonas mērķa – izslēgšanas spēlēm.

Latvijas Basketbola līgas (LBL) komandas *Barons kvartāls* galvenais treneris Mārtiņš Gulbis par šo sacensību: „Tas ir vēsturisks un vienlaikus diezgan neticams brīdis Latvijas basketbolam. Mums jābūt lepnīem un patiesi gandarītiem. Mēs bieži nespējam novērtēt latviešu sasniegumus, tomēr šis ir tas gadījums, kad ar visu sirdi esmu lepns par Latvijas basketbolu.”

Spēle

Nacionālajā basketbola asociācijā (NBA) pirmo reizi tikās divu latviešu pārstāvētās komandas – Kristaps Porziņģis un Ņujorkas *Knicks* savā laukumā ar rezultātu 94:90 pārspēja Dāvja Bertāna pārstāvēto Sanantonio *Spurs*.

Porziņģis šajā spēlē 36 minūšu laikā guva 16 punktus, izcīnīja septiņas atlēkušās bumbas, bloķēja četrus metienus, izdarīja divas piespēles un pārtvēra vienu bumbu. Viņam bija arī labākais +/- koeficients komandā +19.

Kristaps Porziņģis un Dāvis Bertāns

Savukārt Bertāns laukumā pavadīja 13 minūtes, guva trīs punktus un izcīnīja četras atlēkušās bumbas, un arī viņam bija labākais +/- koeficients komandā – +19. Abi latvieši vairākas minūtes laukumā spēkojās viens pret otru, sedzot viens otru.

Porziņģis pēc spēles uzskatīja, ka *Knicks* komandas sniegums aizsardzībā aizvadītajā spēlē bija viens no labākajiem šajā sezonā.

„Mēs paskatījāmies spoguļi un izdarījām secinājumus. Sapratām, ko vajag darīt labāk, un šoreiz varēja redzēt komandas spēli.” „Saspēle un laba bumbas kustība,” galvenos iemeslus, kas viņam palīdzēja gūt 16 punktus, nosauca Porziņģis, kurš realizēja trīs no pieciem tālmetieniem. Atrodies laukumā latvietim, Ņujorkas *Knicks* guva par 20 punktiem vairāk nekā viesi, un tas bija labākais rādītājs komandā. „Nebijām savtīgi un nebaidījāmies dot piespēles, un rezultātu redzat paši. Viens otram palīdzējām un spējam izcīnīt uzvaru,” intervijā pēc spēles teica Porziņģis. „Uzbrukumā kustinājam bumbu, nebijām savtīgi un tas deva rezultātu. Pēc uzvaras pār *Spurs* *Knicks* sezonas turpinājumā varētu saglābt šo sezonu un iekļūt izslēgšanas spēlēs.”

Latviju oficiāli uzaicina piedalīties Phjončhanas Ziemas olimpiskajās spēlēs

Starptautiskā Olimpiskā komiteja (SOK) izsūtījusi oficiālas ielūguma vēstules nacionālajām olimpiskajām komitejām piedalīties 2018. gada Phjončhanas Ziemas olimpiskajās spēlēs, kas Dienvidkorejā sāksies pēc gada.

Starptautiskās Olimpiskās komitejas sūtītais ielūgums Latvijas Olimpiskajai komitejai

Svinīgais notikums risinājās hokeja arēnā Ganninā. Starptautiskās Olimpiskās komitejas (SOK) prezidents Tomass Bachs video uzrunā parakstīja ielūgumu sportistiem nākamgad tikties Phjončhanas spēlēs. Ielūgumus nacionālajām olimpiskajām komitejām tajā pašā laikā izsūtīja no SOK mītnes Šveices pilsētā Lozannā.

„Phjončhanas ziemas olimpiskās spēles atklās jaunus apvēršņus. Tās apvienos Dienvidkorejas cilvēkus un viņu kaislību ar visu

Phjončhanas Ziemas olimpisko spēļu lapa

pasauli,” teica Bachs. „Phjončhana kļūs par Āzijas ziemas sporta centru. Pirmo reizi olimpiskā sporta maģija uz sniega un ledus būs Dienvidkorejā”.

Latvijas hokeja izlasi trenē Bobs Hārtlijs

Slavenajam kanadiešu speciālistam Bobam Hārtlijam viņa pirmajā treniņā kā Latvijas hokeja izlases galvenajam trenerim palīdzēja arī latvietis Artis Ābols.

Ābols pašlaik ir galvenais treneris Kontinentālās hokeja līgas (KHL) klubā Toljati *Lada*, kas gan jau zaudējusi izredzes sasniegt Gagarina kausa izcīņu. Līdz ar to ir iespējama Ābola savlaicīga iesaistīšanās Latvijas valstsvienībā.

Pirmajā treniņā ar izlasi bija arī kandidātu sarakstā sākotnēji neiekļautie uzbrucējs Koba Jass un aizsargs Aleksandrs Galkins, kuri pārstāv Latvijas virslīgas komandu *Kurbads*. Izlases kandidātu sarakstā iekļauti arī vairāki līderi – Artūrs Kulda, Kristaps Sotnieks, Kaspars Daugaviņš un Ronalds Ķēniņš. Savukārt ar komandu šobrīd nav daži savainotie Rīgas *Dinamo* spēlētāji.

Bobs Hārtlijs par pirmajiem iespaidiem Latvijā: „Būs tikai četras dienas. Saprotam, ka ne visi valstsvienības kandidāti būs ieradušies. Tajā pat laikā ir svarīgi ielikt labus pamatus tālākajam darbam, satikt spēlētājus. Būs arī individuālas tikšanās, darbs uz ledus. Hokejisti redzēs, ko sagaidīt, savukārt mēs iepazīsim katru spēlētāju.” Kanadiešu speciālists jau minēja rezultātus, kurus vēlētos sasniegt šajā treniņometnē. „Katru dienu būs ledus treniņi. Treniņos būs sistēmas, kurās vēlamies iespēlēt, tajā pat laikā būs daudz jāmacās spēles nianses – kā gribam aizsargāties, kā uzbrukt. Katrs treneris ienāk ar savām vēsmām, bet galu galā hokejisti ir tie, kuri nosaka spēles rezultātu. Vēlamies hokejistus likt tajās pozīcijās, kur viņi jūtas ērti. Došos uz atsevišķu komandu treniņiem un spēlēm. Man tā būs vēl viena iespēja novērtēt hokejistus. Treniņi ir viens, bet tagad redzēšu viņus spēlēs. Dažreiz spēlētāji nav tik labi treniņos, bet spēlēs ir pavisam citādi. Šobrīd nepieņemsim nekādus lēmumus par spēlētājiem, tam vēl ir par ātru. Mums vēl ir daudz laika, treniņu un spēļu, lai atrastu labāko sastāvu. Latvijas izlase nākamo reizi kopā sanāks jau marta sākumā. Tagad paņemsim divu nedēļu pauzi un 6. martā būsīm atpakaļ

uz ledus,” skaidroja Hārtlijs.

Hārtlijs ir ļoti pozitīvs un atvērts. Viņš ir pirmais treneris, kurš pēc preses konferences paspieda roku visiem plašsaziņas līdzekļu pārstāvjiem. „Labdien, paldies, esmu priecīgs būt Latvijā,” kanadietis jau iemācījies dažas frāzes latviski un centīsoties papildināt latviešu valodas zināšanas.

Hārtlijs ar Nacionālās hokeja līgas (NHL) komandu Kolorado *Avalanche* 2001. gadā izcīnīja Stenlija kausu. Tāpat viņš piecas reizes savus NHL vadītos klubus

ir aizvedis līdz izslēgšanas spēļu līgu fināliem. Savukārt 2015. gadā kanadietis atzīts par NHL sezonas labāko treneri, iegūstot Džeka Edamsa vārdā nosaukto balvu.

Par Sandi Ozoliņu

Latvijas hokeja izlasei ar savu padomu varētu palīdzēt arī Sandis Ozoliņš, taču pagaidām nav skaidrs, kādā kapacitātē viņš valstsvienībai tiks piesaistīts, sacīja izlases galvenais treneris Bobs Hārtlijs. „Sandis Ozoliņš ar mums pavadīja visas četras dienas. Federācija ar viņu vēl spriedīs par viņa lomu izlasē,” Hārtlijs lika nojaust, ka ir plāns Ozoliņu piesaistīt izlasei arī kādā konkrētā amatā. „Sandis ir viens no visu laiku labākajiem Latvijas hokejistiem. Viņš šejienes hokeja faniem ir ļoti svarīgs. Viņš ir sācis arī trenēt,” par šā brīža Rīgas *Dinamo* galvenā trenera Normunda Sējēja palīgu Ozoliņu sacīja Hārtlijs.

Pasaules meistarsacīkstes biatlonā

Austrijā, Hochfilcenē, risinās pasaules meistarsacīkstes biatlonā. Sacensības sāks ar jaukto stafeti 2x6 un 2x7,5 km distancē. Latviju pārstāvēja Baiba Bendika, Žanna Juškāne un Andrejs Rastorgujevs, bet Ilmārs Bricis līdz startam netika, jo līderi mūsu komandu apsteidza par apli. Latvijas izredzes atrauties no atpalcējiem un sasniegt finišu krasi saruka pēc Juškānes trim soda apliem otrajā posmā. Līdz finišam tika 23 no 25 komandām.

Andrejs Rastorgujevs pieļāva četras kļūdas šaušanā un ieņēma 57. vietu 10 kilometru sprinta distancē. 12,5 km iedzišanās viņam bija labs slēpošanas ātrums, taču atkal pievīla precizitāte šaušanā un rezultātā tikai 37. vieta.

Dāmu lonkurencē Baiba Bendika sprintā ierindojās 50. vietā. 10 km iedzišanās viņa sašāva visus 20 mērķus un izcīnīja 27. vietu.

Baiba Bendika

Tennis

Roterdamas *ATP World Tour 500* Kvalifikācijas pirmajā kārtā Ernests Gulbis ar rezultātu 6:7 (6:8), 7:5, 6:3 uzvarēja Ukrainas tenisistu Serhiju Stahovski, kurš rangā ir 108. pozīcijā. Otrajā spēlē Gulbis neizmantoja četras mačbumbas un cieta neveiksmi – ar 7:6 (7:5), 6:7 (4:7), 6:7 (10:12) zaudēja krievam Jevgeņijam Donskojam, kurš ATP rangā ir 130. pozīcijā. Šī spēle ilga divas stundas un 45 minūtes. Gulbis izpildīja 18 netveramās serves, kas bija par vienu vairāk nekā dienu iepriekš.

Tallinā risinājās Federāciju kausa Eiropas/Afrikas zonas pirmās grupas turnīrs. Vispirms Latvijas tenisistes ar 2:1 uzvarēja Turciju, tad ar 0:3 pārliecinoši piekāpās favoritei Lielbritānijai, bet turpinājumā pārliecinoši ar 3:0 tika pārspēta Portugale. Sacensībā par 5 – 8. vietu Latvijas tenisistes zaudēja ungārietēm – 0:3.

Plūdmales volejbols

Floridā, ASV, risinājās pasaules tūres pirmais turnīrs plūdmales volejbolā. Aleksandrs Samoilovs/Jānis Šmēdiņš ar uzvarām pabeidza grupu sacensības, bet izslēgšanas spēlēs viņiem neveicās, un rezultātā tikai 17. vieta. Visās grupas spēlēs Fortloderdeilā zaudēja Mārtiņš Plaviņš/Haralds Regža, kuri turnīru pabeidza dalītā 25.vietā.

DAŽOS VĀRDOS

- **Kristaps Porziņģis** savai dzimtajai pilsētai Liepājai dāvinās jau otro āra basketbola laukumu, – par to video vēstījumā sociālajos tīklos ziņo Liepājas pilsētas domes priekšsēdis Uldis Sesks (Liepājas partija). Porziņģis vēstulē informējis Liepājas domi, ka vēlas savai dzimtajai pilsētai dāvināt publiski brīvi pieejamu āra basketbola laukumu Ventspils ielas parkā. Laukums atbildīs NBA parametriem – 28,65 m garumā un 15,25 m platumā. Gar laukuma malām tiks izveidoti soliņi.
- Visu laiku labākais Latvijas svarcēlājs **Viktors Ščerbatichs** kļuvis par Latvijas Svarcēšanas klubu apvienības (LSKA) prezidentu, šajā amatā nomainot ilggadējo organizācijas stūresvīru Aivaru Ritenieku. Olimpiskais vicečempions un bronzas medaļnieks Ščerbatichs LSKA kongresā prezidenta vēlēšanās ieguva piecas no deviņām balsīm, kamēr četri balsot tiešīgie biedri bija pret viņu.
- **Aļona Ostapenko** 13. februārī atgriezās Latvijas tenisa līderes godā, par vienu pozīciju un 10 punktiem apsteidzot Anastasiju Sevastovu.
- Pasaules meistarsacīkstes kalnu slēpošanā startēs seši Latvijas izlases dalībnieki.

Sporta ziņas sakopojis
P. KARLSONS